

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Lektorat języka obcego B1
	angielskim	Foreign language course B1

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo, Położnictwo, Fizjoterapia, Ratownictwo medyczne
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	studia pierwszego stopnia licencjackie
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	SJO UJK
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	mgr Renata Suchojad
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	mgr Halina Barszczewska-Kolacz
1.9. Kontakt	sjo@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	ogólnouczelniany
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	angielski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	1,2,3,4 6(Egz)
2.5. Wymagania wstępne	Wyniki procentowe pisemnego egzaminu maturalnego – kwalifikacja do grup językowych zgodnie ze strategią nauczania języków obcych w UJK Kielce (Zarządzenie Nr 8/2008 Rektora UJK Kielce)

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: 125	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną po każdym semestrze nauki. Uczelniany egzamin certyfikacyjny w sem. 6	
3.4. Metody dydaktyczne	Metoda bezpośrednio-eklektyczna, metody bazujące na podejściu komunikacyjnym, z uwzględnieniem prezentacji multimedialnych i projektów grupowych lub/i indywidualnych.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Golat R., <i>Prawo autorskie i prawa pokrewne</i> , Warszawa 2008. Redston Chris, Gillie Cunningham, <i>Face2Face Student`s Book Intermediate</i> , Cambridge UK, Cambridge University Press, 2006, ISBN 978-0-521-60336-2 Tims Nicholas, Chris Redston, Gillie Cunningham, <i>Face2Face Workbook Intermediate</i> , Cambridge UK, Cambridge University Press, 2006, ISBN 978-0-521-67684-7 2. V.Allum and P.McGair, <i>Cambridge English for Nursing Polish Edition</i> , Oxford University Press, ISBN: 97 81107 401426
	uzupełniająca	<i>Cambridge English for Nursing Pre-Intermediate, Indeks angielsko-polskich terminów medycznych wraz z objaśnieniami</i> , tłum. U.Swoboda-Rydz, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 978-110-740143-3 Publikacje i materiały autorskie

2. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu

SEMESTR I

Student:

CO1- rozwija i podnosi kompetencje językowe z uwzględnieniem poszczególnych sprawności.

CO2 - rozwija umiejętności działania na płaszczyźnie komunikacyjnej i interpersonalnej z uwzględnieniem kwalifikacji potrzebnych do pracy zawodowej.

CO3 - uświadamia sobie potrzebę podnoszenia kwalifikacji językowych.

b. Treści programowe

Treści leksykalne

człowiek: wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje

życie rodzinne i towarzyskie: członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, formy spędzania wolnego czasu, konflikty, sposoby komunikowania się

dom: miejsce zamieszkania – plusy i minusy życia na wsi oraz w mieście, opis domu/mieszkania i ich wyposażenie, porównanie z innymi domami i mieszkaniami

żywienie: artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, żywność modyfikowana genetycznie, diety i ich wpływ na zdrowie, otyłość, śmieciowe jedzenie

zdrowie: samopoczucie, choroby i ich leczenie, uzależnienia (papierosy, alkohol, narkotyki, praca)

życie rodzinne i towarzyskie: członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, formy spędzania wolnego czasu, konflikty, sposoby komunikowania się

podróżowanie : środki transportu, atrakcje turystyczne w świecie

media: telewizja, prasa, internet

nauka i technika : odkrycia naukowe, wynalazki, nowe technologie

zakupy i usługi: sprzedawanie i kupowanie, korzystanie z usług, reklama, środki płatnicze

świat przyrody: zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, zachowania proekologiczne

praca: zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy, nowe perspektywy na rynku zatrudnienia

Podstawowe słownictwo specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Części ciała:

Head: brain, scalp, face, forehead, eyes, mouth, lips, throat, tongue, chin, jaw, neck

Upper body: collar bone, chest, breasts, ribcage, stomach, waist, navel, lungs, back, spine, arms, shoulders, armpit, triceps, biceps, wrist, forearm, hand, fingers (index, middle, ring), fingernails

Lower body: hips, buttocks, rear end, bladder, liver, kidneys

Lower limbs: thigh, knee, shin, calf, ankle, foot, toes

Pielęgniarstwo i Położnictwo:

hospital: hospital ward, intensive care (IV line, IV solution, IV tubing, subcutaneous – SQ, to set the rate) , Operating Theatre (stitch, sew up, drain), post Anaesthesia Care Unit (PACU) record of patient's treatment, recovery nurse, accidents & emergencies (A&E): swab, hypodermic, cardiac arrest, foreign bodies, blister, triage procedure, wound

Symptoms: nausea, mood swings, rash, bruising, spots, numbness, fever, dizziness, swelling

Pain: mild, anaesthetics, agonizing pain, burning pain, throbbing pain, pain relief

Monitoring the patient: vital signs, ventilator, bpm, abnormality, shivering, a coma patient, heart rate, inflamed, pus, blood pressure, respiratory rate, X-rays, ultrasound scan, CT scan (CAT scan), 3D image, to administer, to feed the tube, do the dressing, Nil by Mouth (NBM)

Blood: arteries, cells, veins, drop, clot, syringe, test tube, blood glucose level, blood testing strips, inject

Medication: medical treatment, drugs, vaccines, prescription, antibiotics, dosages

Midwifery: Maternity, be in labour, child delivery, C-section, gestational diabetes, breastfeeding

Fizjoterapia:

Rehabilitation Unit, Rehab Nurse, physiotherapy department, muscle stretching, fracture, wheelchair, rope ladder, slide sheet, walking stick, walking frame, crutches, to give massage, to give joint manipulations, magnetic field, electrotherapy machines,

Ratownictwo medyczne: paramedic, ambulance, medical emergency, defibrillation, administration of drugs, CPR (cardiopulmonary resuscitation)

Treści gramatyczne:

- Czasowniki posiłkowe (auxiliary verbs) – do, be, have
- Czesy Present Simple i Present Continuous
- Czesy Present Perfect Simple i Past Simple
- Zdania przydawkowe (relative clauses)
- Strona bierna
- Czesy Past Simple i Past Continuous

- Formy przyszłe – plany (Present Continuous, be going to, will)
- Formy stopnia wyższego i najwyższego
- Formy przyszłe – prawdopodobieństwo
- Czasowniki modalne – nakazy i zakazy
- Zdania warunkowe – typ 0 i 1 (if, when, unless, as soon as)
- Cząsy Present Perfect Simple i Continuous
- Formy -ing i infinitives
- Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne
- Czas Past Perfect Simple
- Użycia like
- Przedimki
- Pytania o podmiot i dopełnienie
- Czasowniki used to i would
- Zdania warunkowe – typ 2 i 3
- Czasowniki modalne – umiejętności
- Przysłówki
- Czasowniki make, let, allow
- Mowa zależna
- Czasowniki modalne – nakazy, pozwolenia
- I wish, If only
- czasowniki złożone phrasals

Funkcje językowe:

- Opisywanie osób z uwzględnieniem cech osobowości oraz przedstawienie relacji z tymi osobami
- Opisywanie przedmiotów, porównywanie z innymi obiektami, opisywanie ich funkcji
- Opisywanie miejsc oraz przekazywanie i uzyskiwanie praktycznych informacji ich dotyczących
- Rozmawianie o żywności i różnych zwyczajach żywieniowych
- Prezentacja opinii oraz wyrażanie zgody lub braku zgody na czyjąś opinię
- Funkcje związane z podróżowaniem (rezerwowanie i kupowanie biletów, rezerwowanie hotelu itp.)
- Rozmawianie o zainteresowaniach
- Rozmawianie o mediach
- Przedstawianie faktów z przeszłości i teraźniejszości
- Opowiadanie o marzeniach, nadziejach i planach na przyszłość, szczegółowe opisanie zawodu, który chciałoby się wykonywać, np. miejsce pracy, obowiązki, niezbędne umiejętności
- Streszczenie przeczytanej książki, obejrzanego filmu lub przedstawienia teatralnego
- Uzyskiwanie i przekazywanie informacji z przeczytanych artykułów.
- Opisywanie zasad w szkołach i miejscach pracy obowiązujących teraz i w przeszłości
- Rozmawianie o pieniądzu i cenach
- Wyrażanie domysłów i przypuszczeń
- Przedstawianie prośby o radę oraz udzielanie rad
- Wyrażanie pewności, przypuszczenia oraz wątpliwości
- Udzielanie instrukcji
- Przedstawianie wad i zalet różnych rozwiązań
- Pisanie e-maili w stylu nieformalnym oraz odpowiadanie na e-maile w tym samym stylu
- Pisanie CV, podania o pracę

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY:				
W01	rozumie i identyfikuje struktury leksykalno-gramatyczne, pozwalające mu na opisywanie znanych mu wydarzeń z życia codziennego i związanych z jego zainteresowaniami	[+++]		
W02	rozpoznaje informacje w różnych typach komunikatów językowych.			

W03	ma wiedzę o środkach językowych, pozwalających na wyrażanie opinii, uczuć i planów.	[+++]		
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	rozpoznaje i przetwarza informacje w różnych typach tekstów.	[+++]		
U02	konstruuje wypowiedzi pisemne i ustne na znane mu i związane z jego zainteresowaniami tematy.			
U03	potrafi wyrażać uczucia, opinie, plany, życzenia i wchodzi w interakcje językowe.			
U03	rozumie główne wątki komunikatów werbalnych oraz intencje rozmówcy.			
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
K01	nawiązuje samodzielnie kontakty społeczne oraz pracuje w zespole i porozumiewa się z nim			
K02	ma świadomość swoich kompetencji językowych i jest zorientowany na ustawiczne poszerzanie ich w procesie uczenia się przez całe życie			

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
a. 51 - 60% oceny ciągłej semestralnej b. 51 - 60% - egzamin certyfikacyjny	a. 61 – 70% oceny ciągłej semestralnej b. 61 – 70% - egzamin certyfikacyjny	a. 71 – 80 % oceny ciągłej semestralnej b. 71 – 80 % - egzamin certyfikacyjny	a. 81 – 90 % oceny ciągłej semestralnej b. 81 – 90 % - egzamin certyfikacyjny	a. 91 – 100 % oceny ciągłej semestralnej b. 91 – 100 % - egzamin certyfikacyjny

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
X	X	X	X	X		X	X - bieżące przygotowanie do zajęć - praca własna studenta (np. lektura, portfolio, teczka z materiałami opracowanymi samodzielnie) - systematyczne uczęszczanie na zajęcia - aktywność na zajęciach

3. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	125	
- Udział w wykładach		
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	120	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.	5	
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	25	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	20	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebrań materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	150	
PUNKTY ECTS za przedmiot	5	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ
	angielskim	INTELLECTUAL PROPERTY PROTECTION

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	PIEŁĘGNIARSTWO
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	mgr Michał Marciniak
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	mgr Michał Marciniak
1.9. Kontakt	mmarciniak@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	moduł ogólnouczeniowy
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	brak

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: 15 (5*)	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	3. Golat R., <i>Prawo autorskie i prawa pokrewne</i> , Warszawa 2008. 4. Poźniak-Niedzielska M., Szczotka J., Mozgawa M., <i>Prawo autorskie i prawa pokrewne. Zarys wykładu</i> , Bydgoszcz 2007.
	uzupełniająca	1. Barta J., Markiewicz R., <i>Prawo autorskie</i> , Kraków 2002. 2. Nowińska E., Promińska U., du Vall M., <i>Prawo własności przemysłowej</i> , Warszawa 2011.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu SEMESTR I C1 – Zapoznanie studentów z problematyką ochrony własności intelektualnej. C2 – Zwrócenie uwagi studentów na znaczenie ochrony własności intelektualnej w społeczeństwie i gospodarce. C3 – Rozróżnianie przez studentów konsekwencji naruszenia prawa własności intelektualnej. C4 – Kształtowanie postawy promującej poszanowanie prawa własności intelektualnej.

b. Treści programowe Prawo autorskie: utwór, podmiot prawa autorskiego, prawa autorskie majątkowe i osobiste, prawa pokrewne, dozwolony użytek. Własność przemysłowa: wynalazek i patent, wynalazek biotechnologiczny, znaki towarowe i prawa ochronne na znaki towarowe, wzory przemysłowe, odmiany roślin i zwierząt, oznaczenia geograficzne, topografie układów scalonych. Zasady odpowiedzialności za naruszenie prawa własności intelektualnej.

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY :				
W01	definiuje pojęcie utworu, plagiatu, dozwolonego użytku, wynalazku, patentu i innych podstawowych pojęć z zakresu prawa własności intelektualnej	[+++]	PIEL1P_W104	C.W37.
W02	wskazuje sposoby i tryb postępowania w przypadku naruszenia prawa własności intelektualnej			
W03	określa znaczenie i funkcje prawa własności intelektualnej w społeczeństwie, gospodarce oraz nauce	[+++]	PIEL1P_W105	C.W38.
w zakresie UMIĘJĘTNOŚCI :				
U01	potrafi korzystać z aktów normatywnych z zakresu prawa własności intelektualnej oraz dokonywać interpretacji przepisów w nich zawartych	[+++]	PIEL1P_U109	C.U60.
U02	potrafi poprawnie ocenić konsekwencje naruszenia prawa własności intelektualnej			
U03	potrafi korzystać z prawa do cytatu oraz stosować przypisy			

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Zna podstawowe zagadnienia z zakresu ochrony własności intelektualnej; zna podstawowe akty prawne z zakresu ochrony własności intelektualnej.	Jak na ocenę 3 + rozumie zasady ochrony własności intelektualnej; potrafi korzystać z aktów prawnych w tym zakresie oraz piśmiennictwa naukowego.	Jak na ocenę 3,5 + potrafi rozpoznać przedmiot i określić zakres ochrony własności intelektualnej.	Jak na ocenę 4 + potrafi posługiwać się narzędziami ochrony własności intelektualną.	Jak na ocenę 4,5 + potrafi prawidłowo zinterpretować treść przepisów regulujących ochronę własności intelektualnej oraz zastosować je w praktyce.

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X (test)						

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	10	
- Udział w wykładach	10	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	

Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	15	
PUNKTY ECTS za przedmiot	0,5	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
	angielskim	ENTERPRISE

4. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr Dorota Rębak
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Dorota Rębak
1.9. Kontakt	dorotar@ujk.edu.pl

5. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł ogólnouczelniany
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	-

6. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

6.1. Formy zajęć	WYKŁAD: 10 (5*), Ćwiczenia :10	
6.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Zajęcia praktyczne	
6.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
6.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja wielokrotna (grupowa) (DG), uczenie aktywizujące – analiza przypadków (AP), metoda projektów (MP), objaśnienie (OB).	
6.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Cichańska B.A.: <i>Egzamin zawodowy : podstawy przedsiębiorczości : teoria i testy</i> . Wydawnictwo Szkolne PWN Warszawa ; Łódź: 2008 2. Kautscha M. (red.): <i>Zarządzanie w opiece zdrowotnej. Nowe wyzwania</i> . Oficyna a Wolters Kluwer Business 2010 3. Sobiecki R. (red.): <i>Podstawy przedsiębiorczości. Poradnik praktyczny dla ucznia</i> . Difin, Warszawa 2004 4. Kodeks Pracy
	uzupełniająca	1. Skowronek-Mielczarek A.: <i>Małe i średnie przedsiębiorstwa. Źródła finansowania</i> , Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2005 lub 2007. 2. Strużycki M. (red.): <i>Małe i średnie przedsiębiorstwa w gospodarce regionu</i> , PWE, Warszawa 2004.

6. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu
SEMESTR I
C-1-WC (wiedza) – zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z przedsiębiorstwem i przedsiębiorczością
C-2-UC (umiejętności) – kształtowanie umiejętności procesu zakładania i prowadzenia przedsiębiorstwa
C-3-KC (kompetencje społeczne) – kształtowanie postawy gotowości do aktualizowania wiedzy w zakresie prowadzonej struktury organizacyjno-prawnej

b. Treści programowe SEMESTR I Wykład: 1. Podstawowe pojęcia: przedsiębiorca, przedsiębiorstwo, człowiek przedsiębiorczy, przedsiębiorczość. Ćwiczenia: 2. Zakładanie przedsiębiorstw. Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw i ich charakterystyka. 3. Prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy. 4. Obowiązki pracodawcy z tytułu zatrudnienia pracownika. 5. Ubezpieczenia społeczne i gospodarcze.
--

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego o ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY:				
W01	zna podstawy funkcjonowania przedsiębiorstw w tym zasady indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie prowadzonej praktyki zawodowej; zna podstawowe prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy	+ +	PIEL1P_W56 PIEL1P_W56	B.W36 B.W39
W02	wskazuje możliwości znalezienia pracy	+	PIEL1P_W59	B.W38.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	proponuje rozwiązania problemów prawno-organizacyjnych przedsiębiorców w zakresie prowadzonej praktyki zawodowej	++	PIEL1P_U43	B.U26.
U02	potrafi oceniać racjonalność przyjętych rozwiązań w zakresie poszukiwania pracy i prowadzenia praktyki zawodowej	+	PIEL1P_U42	B.U25.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	wykazuje postawę aktywnego uzupełniania wiedzy i umiejętności z zakresu prowadzonej działalności gospodarczej, a także weryfikuje własne umiejętności w tym zakresie biorąc pod uwagę zmieniające się uwarunkowania społeczne i ekonomiczne	+	PIEL1P_K2	D.K2.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Ćw./ćw.prakt./lab.				
Ć(kol) – od 50% (10pkt-12pkt)	Ć(kol.) – od 62,5% (12,5pkt-14,5pkt)	Ć(kol) – od 75% (15pkt-16pkt)	Ć(kol) – od 82,5% (16,5pkt-17,5pkt)	Ć(kol) – od 90% (18pkt-20pkt)

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			X (Ćw.)			X (W)	

7. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	15	
- Udział w wykładach	5	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	10	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebrań materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	20	
PUNKTY ECTS za przedmiot	0,5	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	ANATOMIA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów	
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr hab. n. med. Maciej Kielar
1.9. Kontakt	Godziny konsultacyjne wg harmonogramu Telekonferencje, mailing

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	NAUKI PODSTAWOWE
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	POLSKI
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomi wg wymagań poziomu szkoły średniej

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady (I-45(30*), ćwiczenia I-45	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Salę wykładową wydziału	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	W-zal, Egzamin, C-zal z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Słowne, percepcyjne, samodzielne doświadczenia, wykorzystanie środków dydaktycznych	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	W załączniku
	uzupełniająca	Atlasy anatomiczne, anatomia dla studentów medycyny S. Bochenek.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA**4.1. Cele przedmiotu**

C1-uzyskanie wiedzy anatomicznej w zakresie objętym nauczaniem
 C2-poznanie znaczenia posiadanej wiedzy w przygotowaniu zawodowym
 C3-praktyczne wykorzystanie wiedzy anatomicznej w codziennej praktyce

4.2. Treści programowe**Kształcenie w zakresie anatomii**

Treści kształcenia: Okolice ciała, ściany tułowia i jamy ciała.

Szkielet człowieka. Rodzaje kości i ich połączenia. Układ mięśniowy.

Układ krążenia. Serce. Krążenie duże i małe. Układ żylny i tętniczy, układ chłonny

Drogi oddechowe. Płuca, opłucna.

Układ pokarmowy: gruczoły jamy brzusznej. Krążenie wrotne. Otrzewna. Przestrzeń

zaotrzewnowa.

Układ moczopłciowy - nerki, moczowody, pęcherz moczowy. Narządy płciowe męskie i żeńskie.

Anatomia układu nerwowego - ośrodkowego, obwodowego i autonomicznego.

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
Kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
w zakresie WIEDZY:			dla kierunku	Według standardu
W01	Definiuje pojęcia z zakresu anatomii prawidłowej zgodnie z zakresem nauczania	[+++]	PIEL1P_W1	A.W1.
W02	Zna morfologię i topografię anatomiczną ciała ludzkiego w zakresie układów, okolic, elementów anatomicznych	[+++]	PIEL1P_W2	A.W2.
W03	Objasnia funkcjonowanie elementów anatomicznych			
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	[+++]	PIEL1P_U1	AU_U1
U 02	wykazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka;	[+++]	PIEL1P_U2	AU_U2
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	[++]	PIEL1P_K1	D.K1.

4.3. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Wykłady				

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

Posiada podstawową wiedzę anatomiczną. Potrafi wskazać i nazwać określone struktury anatomiczne. Rozwiązuje test na poziomie 20%	JW+, zna znaczenie praktyczne posiadanej wiedzy. Rozwiązuje test na poziomie 40%	JW. + omawia funkcje struktur anatomicznych. Rozwiązuje test na poziomie 60%	JW+określa zależności pomiędzy strukturami anatomicznymi. Rozwiązuje test na poziomie 80%	JW. + Posiada pełną wiedzę anatomiczną wg programu, interpretuje posiadane wiadomości. Rozwiązuje test na poziomie 100%
Cw./Cw.prakt./lab.				
Posiada podstawową wiedzę anatomiczną. Potrafi wskazać i nazwać określone struktury anatomiczne. Rozwiązuje test na poziomie 20%	JW+, zna znaczenie praktyczne posiadanej wiedzy. Rozwiązuje test na poziomie 40%	JW. + omawia funkcje struktur anatomicznych. Rozwiązuje test na poziomie 60%	JW+określa zależności pomiędzy strukturami anatomicznymi. Rozwiązuje test na poziomie 80%	JW. + Posiada pełną wiedzę anatomiczną wg programu, interpretuje posiadane wiadomości. Rozwiązuje test na poziomie 100%

4.4. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X		X			X	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta Godzinowe	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów	60	
Udział w wykładach	15	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach , ect	45	
Samodzielna praca studenta (godziny niekontraktowe)	30	
przygotowanie do wykładu	10	
przygotowanie do udziału w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach , ect	15	
przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Łączna ilość godzin	90	
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	FIZJOLOGIA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów	
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Jacek Starzyk, dr n. biol. Justyna Klusek
1.9. Kontakt	justynaklusek@tlen.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	NAUKI PODSTAWOWE
2.2. Status przedmiotu	
2.3. Język wykładowy	POLSKI
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	Wiadomości podstawowe z zakresu biologii komórki, budowy tkanek i narządów człowieka na poziomie licealnym

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady Ćwiczenia	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Wykłady – Zaliczenie z oceną Ćwiczenia - Zaliczenie z oceną Egzamin z całosci	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykłady - Ćwiczenia – prezentacje multimedialne, pogadanka, dyskusja, gry dydaktyczne, praca z tekstem źródłowym	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Borodulin-Nadzieja L, Fizjologia człowieka - podręcznik dla studentów licencjatów medycznych, Wyd. Med. Górnicki, Wrocław, 2005; 2. Górski J., Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa, 2006;
	uzupełniająca	1. Traczyk W.Z., Trzebski A., Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej, Wyd. PZWL, Warszawa, 2004; 2. Konturek K.J., Fizjologia człowieka. Podręcznik dla studentów medycyny, Urban & Partner, 2007;

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu C1-Poznanie i zrozumienie podstawowych procesów fizjologicznych warunkujących prawidłowe funkcjonowanie organizmu ludzkiego oraz mechanizmów regulacji tych procesów

4.2. Treści programowe

Pojęcie homeostazy organizmu i mechanizmy utrzymujące parametry homeostazy na właściwym poziomie. Mechanizmy transportu błonowego. Prawidłowe funkcjonowanie poszczególnych układów człowieka: krążenia, oddechowego, układu ruchu, pokarmowego. Odbieranie bodźców ze świata zewnętrznego – fizjologia zmysłów. Funkcje krwi, odporność, hemostaza. Fizjologia rozrodu. Nadrzędna rola układu nerwowego i dokrewnego. Gospodarka wodno-elektrolitowa organizmu.

4.3. Efekty kształcenia

Kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
w zakresie WIEDZY :			dla kierunku	Według standardu
W01	Omawia funkcjonowanie ciała ludzkiego na poziomie komórki, tkanki, narządów i całych układów	++	PIEL1P_W2	A.W2.
W02	Rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych oraz procesów elektrofizjologicznych	+++	PIEL1P_W3	A.W3.
W03	Definiuje pojęcie homeostazy, charakteryzuje specyfikację i znaczenie gospodarki wodno elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju ustrojowej	+++	PIEL1P_W4	A.W4.
w zakresie UMIĘJĘTNOŚCI :				
U01	Charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka	+++	PIEL1P_U2	A.U2.
U02	Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych	+++	PIEL1P_U7	A.U7.
w zakresie KOMPETENCJI :				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążyć do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia

na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
- wiedza i umiejętności studenta w zakresie wymagań podstawowych - operuje pojęciami ale nie potrafi łączyć zagadnień w logiczne ciągi	- wiedza i umiejętności studenta w zakresie wymagań podstawowych - podejmuje próby wykonania zadań - przy pomocy wykładowcy jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia - w sytuacjach problemowych stara się wykorzystać swoją wiedzę	- w zakresie wiedzy ma niewielkie braki - inspirowany przez wykładowcę potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności - operuje pojęciami fizjologicznymi, stara się wykorzystać swoją wiedzę, ale nie zawsze dochodzi do prawidłowych wniosków	- w zakresie wiedzy ma niewielkie braki - potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności - operuje pojęciami fizjologicznymi, w sytuacjach problemowych wykorzystuje swoją wiedzę i często dochodzi do prawidłowych wniosków	- student w stopniu wyczerpującym opanował materiał programowy - sprawnie operuje pojęciami fizjologicznymi - samodzielnie formułuje problemy, jest dociekliwy i konsekwentnie dąży do rozwiązania problemu - wykorzystuje różne źródła informacji, oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki

4.5. Metody oceny

Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			X	X		X	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	60	
- Udział w wykładach	15	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	45	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	30	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	20	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	90	
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PATOLOGIA
	angielskim	PATOLOGY

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. dr hab. n. med. Anna Nasierowska – Guttmejer; Dr n. med. Piotr Lewitowicz
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	NAUKI PODSTAWOWE
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	POLSKI
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	II
2.5. Wymagania wstępne	Biologia, Anatomia, Fizjologia, Biochemia

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady, Ćwiczenia,	
3.2. Sposób realizacji zajęć	W pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną, Egzamin	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład – prelekcja z prezentacją multimedialną, Ćwiczenia – pogadanka, dyskusja, praca z mikroskopem	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	Stachura J, Domagała W. Patologia znaczy słowo o chorobie, Kraków 2008 Kruś S.: Patologia. Podręcznik dla licencjackich studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003. Thor P.: Podstawy patofizjologii człowieka. Uniwersytet Jagielloński. Kraków 2001
	uzupełniająca	Kruś S, Skrzypek E-Fakhoury. Patomorfologia kliniczna Podręcznik dla studentów. PZWL Warszawa 2007 Znachorska -Markiewicz B., Wałęcka E.: Patofizjologia kliniczna. Volumes, Wrocław 2001.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu
C1 – Celem przedmiotu jest przedstawienie wybranych zagadnień z patologii człowieka ze szczególnym naciskiem na choroby układu naczyniowego oraz nowotworowe
C2 – Celem ćwiczeń jest kontynuacja zagadnień prezentowanych na wykładach ze szczególnym naciskiem na zrozumienie ciągu przyczynowo-skutkowego

4.2. Treści programowe

WYKLADY

Patofizjologia ogólna; uszkodzenie komórki i martwica, zapalenia, nowotwory, obrzęki
Dynamika procesu chorobowego
Patofizjologia układu oddechowego (astma oskrzelowa, obrzęk płuc, ostra niewydolność oddechowa, serce płucne, choroby restrykcyjne płuc, POCHP)
Patofizjologia układu sercowo – naczyniowego (choroba niedokrwienna, zawał serca, obrzęk płuc, wady zastawkowe, zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze)
Patofizjologia układu pokarmowego (choroby czynnościowe, choroby przełyku, żołądka, jelit).
Patofizjologia układu nerwowego (stwardnienie rozsiane, rdzeniowy zanik mięśni, zaburzenia mowy i funkcji poznawczych, choroba Parkinsona)
Patofizjologia układu wydzielania wewnętrznego (choroby przysadki mózgowej, wybrane choroby tarczycy, cukrzyca, choroby nadnerczy)
Patofizjologia układu moczowego (ostra niewydolność nerek, zespół nerczycowy, kamica nerkowa, nadciśnienie tętnicze nerkopochodne)
Patofizjologia tkanki łącznej. Zaburzenia metabolizmu tkanki łącznej. Zapalenia idiopatyczne.
Patofizjologia układu krwiotwórczego (anemie, nadkrwistości, białaczki – wybrany przykłady)
Patofizjologia układu hemostazy (hemofilia, DIC)
Patofizjologia układu płciowego, wybrane przykłady.

CWICZENIA

Analiza i ocena uszkodzeń spowodowanych procesami chorobowym kanek i narządów – ćwiczenia z mikroskopem.
Analiza i ocena wyników badań histopatologicznych wybranych tkanek.
Ocena inwazyjności procesów nowotworowych na przykładzie wybranych preparatów.
Zaburzenia homeostazy wynikające z procesów patologicznych i ich konsekwencje (analiza na wybranych przykładach).
Ocena dynamiki procesu chorobowego z uwzględnieniem wywiadu i wyników badań diagnostycznych;

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY:				
WYKŁADY				
W01	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów;	+++	PIEL1P_W19	A.W19.
W02	omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego;	+++	PIEL1P_W20	A.W20
W03	wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne.	+++	PIEL1P_W21	A.W21
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
ĆWICZENIA				
U01	wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	++	PIEL1P_U7	A.U7.
U02	opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;	+++	PIEL1P_U11	A.U11.
	powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	+++	PIEL1P_U12	A.U12.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				

K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	++	PIEL1P_K2	D.K2.
-----	---	----	-----------	-------

0

4.3. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
nie zawsze przestrzega zasad, wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje czynności, wykonywanie prostych czynności bez uwagi	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag

4.4. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	tak		tak	tak	tak	tak	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	50	
- Udział w wykładach	25	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	25	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	5	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	60	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	GENETYKA
	angielskim	GENETICS

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Justyna Klusek
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Justyna Klusek
1.9. Kontakt	justynaklusek@tlen.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki podstawowe
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	Podstawowe pojęcia z zakresu genetyki i biologii komórki na poziomie szkoły średniej

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD – 30 (10*)	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład informacyjny, opis, opowiadanie, prezentacja multimedialna	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Brown T.A., Genomy, PWN, Warszawa, 2009; 2. Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L., Krótkie wykłady Genetyka, PWN, 2004; 3. Węgleński P., Genetyka molekularna, PWN, 2008;
	uzupełniająca	1. Passarge E., Genetyka. Ilustrowany przewodnik, PZWL, 2004; 2. Bal J., Biologia molekularna w medycynie. Elementy genetyki klinicznej, PWN, 2008; 3. http://www.biotechnolog.pl

8. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu SEMESTR I C1- poznanie i zrozumienie teorii chromosomowej dziedziczenia w tym dziedziczenia cech sprzężonych z płcią C2- poznanie chorób o podłożu genetycznym, zrozumienie patogenezy aberracji chromosomowych i metod ich wykrywania	
b. Treści programowe SEMESTR I Elementy genetyki klasycznej, Budowa i funkcja kwasów nukleinowych, Podziały komórki i ich genetyczne konsekwencje, Kariotyp człowieka i jego analiza, Determinacja płci, dziedziczenie sprzężone z płcią, Środowisko a zmienność organizmu, „Skaczące geny”, czyli zjawisko transpozycji, Czynniki mutagenne, rodzaje mutacji, częstość występowania, Aberracje chromosomowe, Choroby o podłożu genetycznym, Dziedziczenie pozajądrowe (mtDNA), Biotechnologiczne metody sekwencjonowania DNA.	

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR I				
w zakresie WIEDZY:				
W01	Opisuje budowę nośników informacji genetycznej (DNA i RNA) i objaśnia mechanizm przekazywania tej informacji zgodnie z głównym dogmatem biologii molekularnej z uwzględnieniem sposobów regulacji ekspresji genów	+++	PIEL1P_W10	A.W10.
W02	Zna podstawowe elementy cytogenetyki, opisuje budowę chromosomów i prawidłowy kariotyp człowieka	+++	PIEL1P_W11	A.W11.
W03	Rozumie wpływ środowiska na fenotypowe przejawianie się genów, Objasnia wpływ fizycznych i chemicznych mutagenów na genom człowieka , Opisuje typy mutacji w DNA i ich fenotypowe konsekwencje, Zna i opisuje wybrane jednostki chorobowe powodowane różnego rodzaju mutacjami	+++		
W04	Zna podstawowe prawa genetyki klasycznej (mendelowskiej) i odstępstwa od tych praw, Zna zasady dziedziczenia cech sprzężonych z płcią, oraz zakodowanych w mitochondrialnym DNA,	+++	PIEL1P_W12	A.W12.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	Rozpoznaje prawidłowy kariogram człowieka i najczęstsze zespoły aberracji chromosomowych	+++	PIEL1P_U6	A.U6.
U02	Wykorzystuje wiedzę dotyczącą praw dziedziczenia i wpływu środowiska na fenotypowe przejawianie się genów w celu oszacowania ryzyka ujawnienia się danej choroby genetycznej	+++		
U03	wdraża wiedzę na temat wpływu czynników środowiskowych na fenotypowe ujawnianie zmian genetycznych w profilaktyce nowotworów oraz diagnostyce prenatalnej;	+++	PIEL1P_U13	A.U13.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
- wiedza i umiejętności studenta w zakresie wymagań podstawowych - operuje pojęciami ale nie potrafi łączyć zagadnień w logiczne ciągi	- wiedza i umiejętności studenta w zakresie wymagań podstawowych - podejmuje próby wykonania zadań - przy pomocy wykładowcy jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia - w sytuacjach problemowych stara	- w zakresie wiedzy ma niewielkie braki - inspirowany przez wykładowcę potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności - operuje pojęciami fizjologicznymi, stara się wykorzystać swoją wiedzę, ale nie zawsze dochodzi do	- w zakresie wiedzy ma niewielkie braki - potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności - operuje pojęciami fizjologicznymi, w sytuacjach problemowych wykorzystuje swoją wiedzę i często dochodzi do	- student w stopniu wyczerpującym opanował materiał programowy - sprawnie operuje pojęciami fizjologicznymi - samodzielnie formułuje problemy, jest dociekliwy i konsekwentnie dąży do rozwiązania problemu - wykorzystuje różne

	się wykorzystać swoją wiedzę	prawidłowych wniosków	prawidłowych wniosków	źródła informacji, oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki
--	------------------------------	-----------------------	-----------------------	---

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X						

9. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
- Udział w wykładach	20	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	30	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	BIOCHEMIA Z BIOFIZYKĄ
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów	
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Jacek Stypuła
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Nauki podstawowe
2.2. Status przedmiotu	
2.3. Język wykładowy	polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	biologia, chemia, fizyka,

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady Ćwiczenia	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia wykładowe w pomieszczeniach WNoZ	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	prezentacja multimedialna	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Bańkowski E.: <i>Biochemia. Podręcznik dla studentów studiów licencjackich i magisterskich</i> , Wyd. MedPharm, 2006. 2. Bańkowski E.: <i>Biochemia</i> . Wyd. Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2004. 3. Pasternak K.: <i>Biochemia. Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich</i> . Wyd. Czelej, Lublin 2005.
	uzupełniająca	1. Stryer A., Tymoczko J.L., Berg J.M.: <i>Biochemia</i> . Wyd. PWN, Warszawa 2005. 2. Murray R. K., Granner D.K., Mayes P.A., Rodwell V.W.: <i>Biochemia Harpera</i> . Wyd. PZWL, Warszawa 2006.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu	
C1 -	Zaznajomienie studentów z: budową organizmów żywych i ich podstawową jednostką strukturalną jaką jest komórka – jej budowę i funkcję.
C2 -	Zapoznanie z całością metabolizmu komórkowego, z uwzględnieniem miejsc w jakich zachodzą poszczególne szlaki.
C3 -	Poznanie podstawowych szlaków metabolicznych.
C4 -	Uzyskanie wiedzy na temat produkcji energii w organizmie człowieka.
C5 -	Poznanie różnorodnych syntez na potrzeby funkcjonowania organizmów (np. enzymów).
C6 -	Zapoznanie z budową materiału genetycznego organizmów i sposobem przekazywania informacji genetycznych.
C7 -	Uświadomienie roli krwi w metabolizmie i wymianie gazowej.
C8 -	Uświadomienie znaczenia integralność organizmu i homeostazy jako wynik równowagi pomiędzy asymilacją, metabolizmem i dysymilacją.

4.2. Treści programowe Wykłady Biofizyki: Biofizyczny opis funkcjonowania organizmu: Oddziaływanie prądu elektrycznego oraz promieniowania niejonizującego na organizm: Promieniowanie jonizujące: Ultradźwięki Biochemii: Aminokwasy i białka. Przemiany aminokwasów. Zaburzenia metaboliczne w przemianach aminokwasów. Węglowodany. Metabolizm cukrów. Lipidy i sterole. Przemiany tłuszczów. Witaminy. Składniki mineralne. Równowaga kwasowo zasadowa w organizmie. Substancje niezbędne dla prawidłowego rozwoju i funkcjonowania organizmu. ĆWICZENIA: Zastosowanie ultrasonografii w diagnostyce medycznej (obrazowanie etapów rozwoju płodu). Mechanizmy oddziaływania z materia i prawo osłabienia dla elektromagnetycznego promieniowania jonizującego. Podstawy reanimacji – defibrylacja Aminokwasy. Peptydy i białka. Kwasy nukleinowe. Enzymy i koenzymy. Węglowodany. Tłuszcze. Składniki mineralne. Przewód pokarmowy. Utleńanie biologiczne. Skład prawidłowej diety człowieka Witaminy. Hormony. Krew. Tkanki.

4.3. Efekty kształcenia				
Kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
	w zakresie WIEDZY:		dla kierunku	Według standardu
W01	określa podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych oraz prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi	+++	PIEL1P_W5	A.W5.
W03	wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	+++	PIEL1P_W6	A.W6.
W03	określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania;	+++	PIEL1P_W7	A.W7.
W04	Definiuje i różnicuje budowę aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych, różnicuje witaminy;	+++	PIEL1P_W9	A.W9.
W05	wylicza enzymy biorące udział w trawieniu, objaśnia podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń;	+++	PIEL1P_W13	A.W13.
	w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:			
U01	Formułuje procesy biochemiczne w poszczególnych stanach klinicznych; wykazuje umiejętność aktywnego słuchania; • potrafi samodzielnie poszerzać swą wiedzę w zakresie wybranych zagadnień oraz umie ją opracować w formie pisemnego wypracowania.	+++	PIEL1P_U3	A.U3.
U02	wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	+++	PIEL1P_U7	A.U7.

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

4.5. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	test					x	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	40	
- Udział w wykładach	25	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	15	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	20	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	10	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	60	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	MIKROBIOLOGIA I PARAZYTOLOGIA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Urszula Grabowska
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Urszula Grabowska
1.9. Kontakt	urszulagrabowskaa@gmail.com

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki podstawowe
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	Wiedza w zakresie biologii – poziom szkoły średniej

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD – 40 (25*), ĆWICZENIA - 20	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Ćwiczenia - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik multimedialnych Ćwiczenia laboratoryjne z wykorzystaniem metod praktycznych – pokaz z opisem - pokaz z objaśnieniem	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1.Heczko P., Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych, PZWL, 2006 2.Buczek A., Choroby pasożytnicze. Epidemiologia. Diagnostyka. Objawy. Wyd. Koliber, Lublin 2010.
	uzupełniająca	1.Pawłowski Z., Stefaniak J., Parazytologia kliniczna w ujęciu interdyscyplinarnym, PZWL, Warszawa 2004. 2.P.R. Muray i wsp., Mikrobiologia , Elsevier, Urban&Partner, Wrocław 2011 3.Deryło A., Parazytologia i aakaroentomologia medyczna, PWN, 2011 4. Szewczyk Eligia M., Diagnostyka bakteriologiczna, PWN, Warszawa 2013 5.Bieżące prace oryginalne i artykuły naukowe

10. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA**a. Cele przedmiotu****SEMESTR I**

- C1 – przygotowanie studentów do posługiwania się wiedzą z zakresu właściwości morfologicznych i fizjologicznych i patogenetycznych bakterii, wirusów i grzybów
 C2 – zapoznanie z metodami pobierania i transportu materiałów biologicznych do badań bakteriologicznych, wirusologicznych, mykologicznych i parazytologicznych
 C3 – przedstawienie metod zwalczania i zapobiegania chorobom wywoływanym przez bakterie, wirusy i grzyby

b. Treści programowe SEMESTR I Wykłady: 1. Mikrobiologia jako nauka 2. Systematyka drobnoustrojów chorobotwórczych 3. Chorobotwórczość, drogi szerzenia zakażeń 4. Immunologia i epidemiologia chorób zakaźnych. . Patogeny alarmowe. 5. Mykoplazmy, Riketsje i Chlamydia – morfologia i chorobotwórczość 6. Zagrożenie chorobami pasożytniczymi w Polsce i na świecie Ćwiczenia - laboratorium 1. Zasady pobierania i transportu materiałów biologicznych do badań bakteriologicznych, wirusologicznych, mykologicznych i parazytologicznych 2. Swoista i nieswoista profilaktyka chorób zakaźnych 3. Bakteriologia, wirusologia, mikologia i parazytologia szczegółowa 4. Metody dezynfekcji, sterylizacji oraz metody ich kontroli 5. Zakażenia szpitalne	
---	--

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY:				
W01	Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii	+++	PIEL1P_W14	A.W14.
W02	Różnicuje epidemiologie zakażeń bakteriologicznych, wirusologicznych, mikologicznych i parazytologicznych z uwzględnieniem ich geograficznego występowania	+++	PIEL1P_W15	A.W15.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	Rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie budowy i cykli życiowych oraz objawów	+++	PIEL1P_U5	A.U5.
U02	Klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej	+++	PIEL1P_U14	A.U14.
U03	Wykorzystuje wiedzę na temat funkcjonowania układu pasożyt-żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty	+++	PIEL1P_U15	A.U15.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu:	+	PIEL1P_K2	D.K2.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Obecność na wszystkich zajęciach wykładowych 1.Znajomość podstawowych pojęć z zakresu bakteriologii 2. Znajomość podstawowych pojęć z zakresu parazytologii	Obecność na wszystkich zajęciach wykładowych Zakres jak na ocenę 3 i dodatkowo 1. Wiedza nt. budowy i fizjologii wybranych patogenów	Obecność na wszystkich zajęciach wykładowych Zakres jak na ocenę 3,5 i dodatkowo 1. Umiejętność klasyfikacji drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów	Obecność na wszystkich zajęciach wykładowych Zakres jak na ocenę 4 i dodatkowo 1.Umiejętność rozpoznawania najczęściej występujących pasożytów	Obecność na wszystkich zajęciach wykładowych Zakres jak na ocenę 4,5 i dodatkowo 1. Mykoplazmy, Riketsje i Chlamydia jako czynniki patogenetyczne

		chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej	człowieka w oparciu o ich budowę i cykle życiowe oraz objawy chorobowe	zakażeń
Ćw./ćw.prakt./lab.				
Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych. 1. Znajomość technik pobierania materiałów biologicznych do badań bakteriologicznych	Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych. Zakres jak na ocenę 3 i : 1. Znajomość metod pobierania materiałów do badań wirusologicznych	ĆWICZENIA: Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych. Zakres jak na ocenę 3,5 i : 1. Znajomość metod pobierania materiałów do badań parazytologicznych	Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych. Zakres jak na ocenę 4 i : 1. Znajomość metod dezynfekcji i sterylizacji oraz metod kontroli procesów	Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych. Zakres jak na ocenę 4,5 i : 1. Wiedza nt. zakażeń szpitalnych 2. Swoista i nieswoista profilaktyka chorób zakaźnych

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X						

11. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	35	
- Udział w wykładach	15	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	20	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	25	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	60	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	FARMAKOLOGIA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. farm. Piotr Rafalski
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. farm. Piotr Rafalski
1.9. Kontakt	piotr_rafalski@o2.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Nauki podstawowe
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	II
2.5. Wymagania wstępne	podstawy fizjologii, podstawy anatomii i patofizjologii

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady:II– 20(20*), Ćwiczenia:II – 20	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	W: Zal, Egzamin C: Zal.z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład – wykład problemowy wykład informacyjny, dyskusja, zadania do rozwiązywania, problemy, przypadki, seminarium	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. G.Rajtar-Cynke (red.): Farmakologia dla pielęgniarek i położnych. Wydawnictwo Czelej 2007 2. W.Janiec Farmakologia w zarysie Wyd. PZWL 2005 3. B.Kamiński, A. Kuebler, Leki w intensywnej terapii” PZWL 2003 4. B.Chernow (red.) Farmakoterapia w intensywnej opiece medycznej Springer 2006
	uzupełniająca	1. A.Danysz, W.Buczko Kompendium farmakologii i farmakoterapii Wyd. Urban & Partner 2012 2. W.Janiec Farmakodynamika. PZWL, 2008 3. W. Traczyk, A.Trzebski (red.): Fizjologia człowieka. PZWL, 2004

* - godziny niekontaktowe

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu
C1- zrozumienie zasad działania leków w organizmie (pochodzenie substancji czynnych, postaci leków, mechanizmy działania, losy leku w organizmie, zasady leczenia (farmakoterapii)
C2- nabycie przez studentów umiejętności zastosowania konkretnych leków w określonych sytuacjach

4.2. Treści programowe
Semestr II

WYKŁADY

Grupy leków i mechanizmy ich działania.
Farmakologia ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, układu krążenia, układu oddechowego, układu moczowego, przewodu pokarmowego oraz gruczołów wydzielania wewnętrznego.
Krew i środki krwiozastępcze.
Objawy uboczne działania leków.
Interakcje między lekami. Źródła informacji o lekach.
Lekozależność.
Środki dezynfekcyjne.
Antybiotyki, podział, mechanizm działania. Sulfonamidy.
Hormony i terapia hormonalna.

ĆWICZENIA

1. Receptura. Postacie leków. Dawki, sposoby obliczania. Drogi podawania leków. Sposoby zapisywania leków na receptę.
2. Grupy leków psychotropowych.
3. Leki stosowane w anestezjologii.
4. Leki przeciwbólowe narkotyczne i nienarkotyczne.
5. Szczepionki i surowice.
6. Witaminy i mikroelementy. Preparaty wielo witaminowe.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasylenia efektu kierunkowego [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY				
(wykłady):				
W01	charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, ich przemiany w ustroju i działania uboczne;	+++	PIEL1P_W16	A.W16.
W02	omawia podstawowe zasady farmakoterapii;	+++	PIEL1P_W17	A.W17.
W03	charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	+++	PIEL1P_W18	A.W18.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
(ćwiczenia):				
U01	ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach;	+++	PIEL1P_U8	A.U8.
U02	różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze;	+++	PIEL1P_U9	A.U9.
U03	szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	+++	PIEL1P_U16	A.U16.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe (dokładne dawkowanie leków, oraz przestrzeganie innych zasad związanych z podawaniem leków pacjentowi	+	PIEL1P_K6	D.K6.

1.1. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia

na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
-------------------	---------------------	-------------------	---------------------	-------------------

Opanował większość treści programowych na poziomie podstawowym, prezentuje wiedzę chaotycznie, wymaga prostych pytań naprowadzających, zdarza się, że nie kończy zdań.	Opanował większość treści programowych na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę po ukierunkowaniu, potrafi ją zastosować w typowych sytuacjach	Opanował treści programowe na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę w miarę samodzielnie, potrafi zastosować ją w typowych sytuacjach	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować po ukierunkowaniu w nowych sytuacjach	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować ją w nowych sytuacjach
--	--	---	---	--

4.3. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
X			x				

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	40	
- Udział w wykładach	20	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	20	
Udział w konsultacjach		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	20	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	15	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	60	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PSYCHOLOGIA
	angielskim	Psychology

7. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. hum. Martyna Głuszek-Osuch
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. hum. Martyna Głuszek-Osuch
1.9. Kontakt	martynago@interia.pl ; 503-130-022

8. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki społeczne
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	-

9. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

9.1. Formy zajęć	WYKŁAD – 20 (5*), ĆWICZENIA - 10	
9.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Zajęcia praktyczne	
9.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
9.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych; prelekcja multimedialna.	
9.5. Wykaz literatury	podstawowa	Gerrig, R.J., Zimbardo, P. G.(2012).<i>Psychologia i życie</i>. Warszawa: PWN. (Rozdział 1. Psychologia i życie; str. 2-19) Gerrig, R.J., Zimbardo, P. G.(2012).<i>Psychologia i życie</i>. Warszawa: PWN. (Rozdział 12. Emocje, stres i zdrowie; str.384-425) Sęk, H. (red.)(2005). Psychologia kliniczna, cz.1. Warszawa: PWN SA. (str. 44-51). Gerrig, R.J., Zimbardo, P. G.(2012).<i>Psychologia i życie</i>. Warszawa: PWN. (Rozdział 5. Psychika, świadomość i odmienne stany świadomości str. 140-165) Gerrig, R.J., Zimbardo, P. G.(2012).<i>Psychologia i życie</i>. Warszawa: PWN. (Rozdział 14. Zaburzenia psychiczne str. 462-497) Seligman, M., Walker, E.F., Rosenhan, D.L. (2003). <i>Psychopatologia</i>. Poznań :Wydawnictwo Zysk i ska. (Rozdział 5. Zaburzenia lękowe: str. 180-236; Rozdział 6. Zaburzenia somatoformiczne i dysocjacyjne: str. 238-267; Rozdział 7.

		Zaburzenia nastroju: str.268-322; Rozdział 9: Zaburzenia osobowości: str.398-442; Rozdział 12: Czynniki psychiczne i zaburzenia somatyczne: str.535-570). Łukaszewski, W. (2011). Wielkie pytania psychologii. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
	uzupełniająca	Sęk, H. (red.)(2005). Psychologia kliniczna, cz.1. Warszawa: PWN SA. (str. 256-267). Miller, W. R., Rollnick, S. (2010). Wywiad motywujący. Jak przygotować ludzi do zmiany. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

12. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu wykład SEMESTR I C1- zapoznanie studentów z podstawami psychologii jako nauki (definicja, cele, kierunki)... C2- uświadomienie roli poznania samego siebie w procesie komunikacji z innymi ludźmi; ... C3- zapoznanie z elementami psychologii zdrowia C4- zapoznanie z relacją czynniki psychiczne a zaburzenia somatyczne
b. Cele przedmiotu ćwiczenia C1- zapoznanie studentów z rolą prawidłowej komunikacji z pacjentem C2- zapoznanie studentów z rolą asertywności w pracy zawodowej C3- rola motywowania pacjenta do prawidłowych zachowań zdrowotnych C4- profilaktyka stresu zawodowego i wypalenia w pracy zawodowej pielęgniarki
c. Treści programowe SEMESTR I 9.6. Treści programowe - wykład 1. Psychologia jako nauka. Definicje, cele psychologii. 2. Współczesne kierunki w psychologii. Czy świat może istnieć bez psychologii? 3. Psychologia potoczna. Poznanie człowieka i poznanie siebie samego. Ciało vs dusza. Rozum czy emocje? Emocje, stres i zdrowie. 4. Psychologia zdrowia . Podejście salutogenetyczne w psychologii zdrowia 5. Psychika, świadomość i odmienne stany świadomości. Czynniki psychiczne a zaburzenia somatyczne (choroba wieńcowa serca, wrzody trawienne, zaburzenia układu odpornościowego). 6. Zaburzenia psychiczne: natura, klasyfikacja, główne typy zaburzeń psychicznych (zaburzenia lękowe, zaburzenia somatoformiczne i dysocjacyjne, zaburzenia nastroju, zaburzenia osobowości). 7. Promocja zdrowia i prewencja zaburzeń z perspektywy psychologii 9.7. Treści programowe- ćwiczenia 1. Kontrakt. Integracja grupy. Prawidłowa komunikacja werbalna i niewerbalna z pacjentem. 2. Rola komunikacji werbalnej a relacja z pacjentem. Bariery w komunikacji. Radzenie sobie z barierami w komunikacji. 3. Asertywność w relacji z pacjentem. 4. Motywowanie pacjenta do prawidłowych zachowań zdrowotnych. 5. Stres zawodowy i wypalenie- profilaktyka.

4. 3. Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
w zakresie WIEDZY:				
Wykłady				
W01	zna podstawy psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania;	[+++]	PIEL1P_W22	B.W1.
W02	zna problematykę relacji człowiek–środowisko społeczne;	[++]	PIEL1P_W23	B.W2.
W03	omawia mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	[+++]	PIEL1P_W24	B.W3.
W04	wymienia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka;	[+++]	PIEL1P_W25	B.W4.
W05	różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna pojęcie osobowości i jej zaburzeń;	[+++]	PIEL1P_W26	B.W5.
W06	zna techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	[+++]	PIEL1P_W29	B.W8.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
Ćwiczenia				
U01	ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka;	[+++]	PIEL1P_U19	B.U2.
U02	projektuje i realizuje w warunkach symulowanych elementarne formy pomocy psychologicznej;	[+++]	PIEL1P_U20	B.U3.
U03	prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somatopsychiczne;	[+++]	PIEL1P_U21	B.U4.
U04	analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany;	[+++]	PIEL1P_U22	B.U5.
U05	ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja);	[+++]	PIEL1P_U23	B.U6.
U06	analizuje psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych;	[+++]	PIEL1P_U24	B.U7.
U07	zna psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i prorodzinnego;	[+++]	PIEL1P_U25	B.U8.
U08	dokonuje wyboru właściwych technik redukowania lęku i metod relaksacyjnych;	[+++]	PIEL1P_U30	B.U13.
U09	stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	[++]	PIEL1P_U31	B.U14.
U010	analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu;	[++]	PIEL1P_U32	B.U15.
U011	kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;	[++]	PIEL1P_U33	B.U16.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	[+]	PIEL1P_K2	D.K2.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

d. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
-potrafi prawidłowo zdefiniować i zinterpretować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii ogólnej - posiada mniej niż przeciętną wiedzę z zakresu przyczyn, które mogą wpływać na nieporozumienie i sytuacje problemowe w opiece nad pacjentem - potrafi prawidłowo komunikować się z pacjentem i jego rodziną -potrafi prawidłowo rozpoznać i zinterpretować podstawowe problemy psychologiczne oraz prawne osoby niepełnosprawnej funkcjonującej w społeczeństwie - potrafi udzielić fachowej porady w zakresie trybu życia oraz postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta - okazuje szacunek wobec pacjenta, dba o dobro pacjenta -okazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych, kulturowych i wieku - potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem związanym z wykonywaniem zawodu	- potrafi prawidłowo zdefiniować i zinterpretować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii ogólnej -potrafi prawidłoworozpoznać i zinterpretować podstawowe problemy psychologiczne oraz prawne osoby niepełnosprawnej funkcjonującej w społeczeństwie - potrafi udzielić fachowej porady w zakresie trybu życia oraz postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta - okazuje szacunek wobec pacjenta, dba o dobro pacjenta -okazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych, kulturowych i wieku - potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem związanym z wykonywaniem zawodu	-dobrze potrafi zdefiniować i zinterpretować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii ogólnej - potrafi dobrze rozpoznać i zinterpretować podstawowe problemy psychologiczne oraz prawne osoby niepełnosprawnej funkcjonującej w społeczeństwie - potrafi udzielić fachowej porady w zakresie trybu życia oraz postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta - okazuje szacunek wobec pacjenta, dba o dobro pacjenta -okazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych, kulturowych i wieku	- bardzo dobrze potrafi zdefiniować i zinterpretować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii ogólnej - potrafi dobrze rozpoznać i zinterpretować podstawowe problemy psychologiczne oraz prawne osoby niepełnosprawnej funkcjonującej w społeczeństwie - potrafi udzielić fachowej porady w zakresie trybu życia oraz postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta - okazuje szacunek wobec pacjenta, dba o dobro pacjenta -okazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych, kulturowych i wieku	-bardzo dobrze potrafi zdefiniować i zinterpretować podstawowe pojęcia z zakresu psychologii ogólnej - potrafi bardzo dobrze rozpoznać i zinterpretować podstawowe problemy psychologiczne oraz prawne osoby niepełnosprawnej funkcjonującej w społeczeństwie -potrafi udzielić fachowej porady w zakresie trybu życia oraz postępowania w stanach nieodwracalnej dysfunkcji lub przewlekłej choroby pacjenta - okazuje szacunek wobec pacjenta, dba o dobro pacjenta -okazuje tolerancję dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych, kulturowych i wieku
Ćw./ćw.prakt./lab.				

-posiada mniej niż przeciętną wiedzę z zakresu przyczyn, które mogą wpływać na nieporozumienie i sytuacje problemowe w opiece nad pacjentem - potrafi prawidłowo komunikować się z pacjentem i jego rodziną - potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem związanym z wykonywaniem zawodu oraz przeciwdziałaniu wypaleniu	-posiada przeciętną wiedzę z zakresu przyczyn, które mogą wpływać na nieporozumienie i sytuacje problemowe w opiece nad pacjentem - potrafi prawidłowo komunikować się z pacjentem i jego rodziną -potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem związanym z wykonywaniem zawodu oraz przeciwdziałać wypaleniu	-posiada dobrą wiedzę z zakresu przyczyn, które mogą wpływać na nieporozumienie i sytuacje problemowe w opiece nad pacjentem - potrafi dobrze komunikować się z pacjentem i jego rodziną - potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem związanym z wykonywaniem zawodu oraz przeciwdziałać wypaleniu	-posiada dobrą wiedzę z zakresu przyczyn, które mogą wpływać na nieporozumienie i sytuacje problemowe w opiece nad pacjentem - potrafi bardzo dobrze komunikować się z pacjentem i jego rodziną - potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem związanym z wykonywaniem zawodu oraz przeciwdziałać wypaleniu	-posiada bardzo dobrą wiedzę z zakresu przyczyn, które mogą wpływać na nieporozumienie i sytuacje problemowe w opiece nad pacjentem -potrafi doskonale komunikować się z pacjentem i jego rodziną - potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem związanym z wykonywaniem zawodu oraz przeciwdziałać wypaleniu
--	---	---	--	--

e. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
+				+			

13. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	25	
- Udział w wykładach	15	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	10	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	30	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	SOCJOLOGIA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Renata Stępień
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Renata Stępień
1.9. Kontakt	e-mail: renatas@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki społeczne
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I (W)
2.5. Wymagania wstępne	Wiedza ogólna o społeczeństwie w zakresie kształcenia na poziomie szkoły średniej

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD – 30 (5*)	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, problemowy, dyskusja dydaktyczna, projekt	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Ostrowska A.: Socjologia medycyny. Wyd. Instytutu Filozofii i Socjologii PAN. Warszawa 2009. 2. Majchrowska A. (red.): Wybrane elementy socjologii. Wyd. CZELEJ. Lublin 2003. 3. Taranowicz I., Majchrowska A., Kawczyńska-Butrym Z.: Elementy socjologii dla pielęgniarek. Wyd. CZELEJ. Lublin 2000.
	uzupełniająca	1. Kawczyńska-Butrym Z.: Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008. 2. Tobiasz-Adamczyk B.: Relacje lekarz-pacjent w perspektywie socjologii medycyny Wydawnictwo <u>Uniwersytetu Jagiellońskiego</u>, Kraków 2002. 3. Giddens A.: Socjologia. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2010. 4. Sztompka P.: Socjologia. Wyd. ZNAK, Kraków 2002. 5. Tobiasz-Adamczyk B., Knuroski T., Brzyski P.: W stronę socjologii zdrowia. Wyd. UMCS, Lublin 2002. 6. Barański J., Piątkowski Wł. (red.) : Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny. Oficyna Wydawnicza ATUT. Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe Wrocław 2002.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

SEMESTR I

- C1 Wprowadzenie w społeczny model zdrowia i jego konsekwencje w polityce zdrowotnej;
C2 Przekazanie podstaw teoretycznych z zakresu socjologii ogólnej oraz socjologii medycyny w zakresie zachowań zdrowotnych, społecznego podejścia do analizy konsekwencji choroby, niepełnosprawności i śmierci na tle funkcjonowania rodziny, środowiska lokalnego i społeczeństwa;
C3 Zapoznanie z podstawową wiedzą z zakresu socjologii instytucji i zawodów medycznych;
C4 Kształtowanie poczucia odpowiedzialności i zaangażowania w kształtowanie więzi oraz zachowań społecznych sprzyjających umacnianiu zdrowia.

4.2. Treści programowe

SEMESTR I

1. Wprowadzenie w socjologię i jej relacje z naukami medycznymi. Podstawowe założenia teorii socjologicznych wyjaśniające wpływ uwarunkowań społecznych na zdrowie społeczeństwa oraz relacje z pacjentem.
2. Wprowadzenie w problematykę życia społecznego: więzi i zbiorowości społeczne, społeczność lokalna, nierówności społeczne, dewiacje społeczne.
3. Charakterystyka procesu socjalizacji oraz kształtowania się postaw społecznych.. Analiza społeczna zjawiska dyskryminacji i rasizmu.
4. Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby. Socjomedyczne wskaźniki zdrowia.
5. Kultura i jej wpływ na zdrowie. Składniki kultury. Zdrowie jako wartość. Kulturowe determinanty stylu życia i stanu zdrowia społeczeństwa.
6. Wpływ grup społecznych na stan zdrowia. Społeczna rola rodziny w zdrowiu i chorobie.
7. Aspekty socjologiczne zachowań zdrowotnych w zdrowiu i chorobie. Pojęcie zachowań zdrowotnych. Podział zachowań zdrowotnych. Uwarunkowania społeczne i kulturowe.
8. Podejście socjologiczne do uwarunkowań choroby. Przyczyny choroby w ujęciu socjologicznym. Choroba funkcjonalna. Medycyna psychospołeczna. Teoria polietiologii choroby.
9. Społeczne konsekwencje choroby i niepełnosprawności. Konsekwencje indywidualne, w rodzinie oraz relacjach pozarodzinnych. Jakość życia osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych oraz w starszym wieku – subiektywne uwarunkowania.
10. Rola zawodowa pielęgniarki a modele relacji z pacjentem. Style komunikacji interpersonalnej.
11. System wsparcia społecznego Zadania pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych jednostki i grupy społecznej.
12. Szpital jako instytucja i jako organizacja formalna. Funkcje instytucji medycznych. Dysfunkcjonalność instytucji medycznych. Modele opieki medycznej.
13. Socjologiczna problematyka pracowników wykonujących zawody medyczne. Mechanizmy społeczne warunkujące satysfakcje z roli zawodowej. Strukturalne uwarunkowania roli zawodowej lekarza i pielęgniarki. Konflikt w roli i konflikt ról.
14. Społeczne i kulturowe problemy związane z umieraniem, śmiercią i sieroctwem.

4.4. Efekty kształcenia				
Kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
w zakresie WIEDZY:			dla kierunku	Według standardu
W01	zna problematykę relacji człowiek–środowisko społeczne;	+	PIEL1P_W23	B.W2.
W02	omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii;	+++	PIEL1P_W30	B.W9.
W03	omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	+++	PIEL1P_W31	B.W10.
W04	charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu	+++	PIEL1P_W32	B.W11

W05	definiuje pojęcia grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania;	+++	PIEL1P_W33	B.W12
W06	definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej i płci oraz dyskryminacji jako problemy socjologii medycyny	++	PIEL1P_W36	B.W15.
W07	zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby – z perspektywy socjologii	+	PIEL1P_W47	B.W26.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U03	analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany;	+	PIEL1P_U22	B.U5.
U04	ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja);	+	PIEL1P_U23	B.U6.
U05	tworzy warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarka–pacjent oraz pielęgniarka–personel medyczny;	+	PIEL1P_U29	B.U12.
U06	analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu;	+	PIEL1P_U32	B.U15
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	++	PIEL1P_K2	D.K2.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

4.5. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Wykład – ocena końcowa będzie wystawiona na podstawie obecności, projektu oraz wyników z egzaminu pisemnego				
Uzyskanie od 51%-60% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 61%-70% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 71%-80% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 81%-90% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 91%-100% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania

4.6. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	+(W)	+(W)					

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	25	
Udział w wykładach	25	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	4	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej	1	
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	30	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

--	--	--

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PEDAGOGIKA
	angielskim	PEDAGOGICS

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. hum. Aldona Kopik
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. hum. Aldona Kopik
1.9. Kontakt	kopik@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki społeczne
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	Ogólna wiedza z zakresu nauk społecznych i humanistycznych. Znajomość problematyki społecznej.

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD – 15 (5*), ĆWICZENIA – 15
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład – Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo
3.4. Metody dydaktyczne	Słowne, oglądowe, praktycznego działania, aktywizujące
3.5. Wykaz literatury	podstawowa 1. Ciechaniewicz W. (red.), Pedagogika. Podręcznik dla szkół medycznych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2000. 2. Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. 1-2, PWN, Warszawa 2003. 3. Śliwerski B. (red.), Pedagogika, t. 1-3, Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, Gdańsk 2006. 4. Pilch T. (red.), Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, t. 1-8, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa, 2003.

	uzupełniająca	1. Dąbrowska T. E., Wojciechowska-Charlak B., Między praktyką a teorią wychowania, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1997. 2. Dąbrowski Z., Pedagogika opiekuńcza w zarysie, Wydawnictwo WSP, Olsztyn 1997 3. Gordon T., Pacjent jako partner, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa, 1999. 4. Gordon T., Wychowanie bez porażek, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1991. 5. Kopik A., Zatorska M., Wielorakie podróże – edukacja dla dziecka, Europejska Agencja Rozwoju, Kielce 2010. 6. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003. 7. Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007. 8. Pilch T., Lepalczyk I. (red.), Pedagogika społeczna. Człowiek w zmieniającym się świecie, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa 1995. 9. Pomykało W. (red.), Encyklopedia pedagogiczna. Wydawnictwo Fundacja Innowacja, Warszawa 1993. 10. Woynarowska B., Edukacja zdrowotna. Podręcznik akademicki, PWN; Warszawa 2010. 11. Ziemska M. (red.), Rodzina i dziecko. Wydawnictwo UW, Warszawa 1986. 12. Ziemska M. (red.) Rodzina współczesna. Wydawnictwo UW, Warszawa 2001.
--	---------------	--

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu

SEMESTR I

- C1- Zapoznanie z teoretycznymi założeniami pedagogiki, wdrażanie do korzystania z dorobku pedagogiki, rozumienie języka pedagogiki.
- C2- Rozumienie wychowania jako zjawiska społecznego.
- C3- Poznanie środowiskowych uwarunkowań procesu wychowawczo-opiekuńczego.
- C4- Kształtowanie pojęcia rodziny jako środowiska wychowawczego.
- C5- Poznanie różnorodnych przestrzeni wychowawczych.
- C6- Rozwijanie własnego warsztatu dydaktycznego – edukacja zdrowotna.
- C7- Rozwijanie wrażliwości i taktu pedagogicznego. Poznanie własnych możliwości. Poszukiwanie własnego stylu pedagogicznego.

b. Treści programowe

SEMESTR I

Lp.	Tematy wykładów	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Pedagogika w systemie nauk.	2	
W2	Ideale i cele wychowania. Rola i znaczenie wartości.	2	
W3	Podstawowe środowiska wychowawcze. Rodzina	2	
W4	Metody i techniki oddziaływań wychowawczych.	2	
W5	Planowanie działań edukacyjnych z zakresu edukacji zdrowotnej.	2	
	Razem	10	
Lp.	Tematy ćwiczeń	Liczba godzin	
		stacjonarne	niestacjonarne
W1	Zajęcia organizacyjne. Poznanie siebie i swoich możliwości.	3	
W2	Wychowanie w ujęciu integralnym. Podstawowe pojęcia pedagogiki.	3	
W3	Przestrzeń życia dziecka. Prawa dziecka.	3	
W4	Proces opieki. Teoria ludzkich potrzeb.	3	
W5	Człowiek w sytuacji zagrożenia (choroba, ubóstwo, bezrobocie itp.)	3	
	Razem	15	

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
SEMESTR I				
w zakresie WIEDZY :				
W01	Definiuje zagadnienia związane z procesem wychowania i edukacji (w tym edukacji zdrowotnej).	++	PIEL1P_W37	B.W16.
W02	Zna zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego.	+++	PIEL1P_W37	B.W16.
W03	Objasnia zagadnienia związane z procesami wychowania i edukacji. Wykazuje się wiedzą dotyczącą podstawowych środowisk wychowawczych.	+++	PIEL1P_W23	B.W2.
W04	Zna i rozumie zagadnienia nierówności społecznych oraz dyskryminacji.	++	PIEL1P_W36	B.W15.
W05	Posiada wiedzę na temat organizacji opieki nad człowiekiem w różnych okresach życia, z uwzględnieniem sytuacji zagrożenia.	+	PIEL1P_W37	B.W16.
W06	Zna teoretyczne i metodyczne podstawy edukacji (w tym edukacji zdrowotnej).	++	PIEL1P_W39	B.W18.
W07	wykazuje znajomość procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;	+++	PIEL1P_W38	B.W17.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI :				
U01	Posiada i doskonali umiejętność wiązania teorii z działaniami praktycznymi w pracy w zespole.	++	PIEL1P_U20	B.U3.
U02	Projektuje samodzielnie możliwości rozwiązywania konkretnych problemów z zakresu pedagogiki.	++	PIEL1P_U19 PIEL1P_U20	B.U2. B.U3.
U03	Podejmuje działania pozwalające na zwiększenie świadomości społecznej z obszaru zagadnień pedagogicznych i edukacji zdrowotnej.	++	PIEL1P_U32	B.U15.
U04	Posiada umiejętność pracy w grupie, współdziała i przedstawia różne rozwiązania w sytuacjach problemowych.	++	PIEL1P_U27	B.U10.
U05	Organizuje warsztat pracy dydaktycznej konieczny do realizacji zadań z zakresu edukacji (w tym edukacji zdrowotnej).	++	PIEL1P_U28 PIEL1P_U40	B.U11. B.U23.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
K01	Jest świadomy swej roli społecznej, zna poziom własnych kompetencji, poszukuje własnego stylu pedagogicznego.	+	PIEL1P_K6 PIEL1P_K9	D.K6. D.K9.
K02	Wykazuje aktywność i skuteczność w zarządzaniu czasem własnym, aktywnie uzupełnia własną wiedzę oraz rozwija umiejętności.	+	PIEL1P_K9	D.K9.
K03	Jest świadomy konieczności ciągłego pogłębiania wiedzy i umiejętności związanych z realizacją zadań edukacyjnych.	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K04	Jest wrażliwy na problemy innych ludzi, rozwija takt pedagogiczny.	+	PIEL1P_K10	D.K10.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Opanował na poziomie dostatecznym treści programowe wykładów, potrafi zaprezentować wiedzę ale najczęściej wymaga wsparcia i pytań naprowadzających, po ukierunkowaniu dostrzega możliwości wykorzystania wiedzy w typowych sytuacjach praktycznych.	Opanował na poziomie ponad dostatecznym treści programowe wykładów, potrafi zaprezentować wiedzę w miarę samodzielnie ale niekiedy wymaga wsparcia i pytań naprowadzających, po ukierunkowaniu potrafi zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, w typowych sytuacjach.	Opanował na poziomie dobrym treści programowe wykładów, w miarę samodzielnie prezentuje wiedzę z zakresu pedagogiki, potrafi zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, w typowych sytuacjach.	Opanował na poziomie ponad dobrym treści programowe wykładów potrafi samodzielnie zaprezentować wiedzę z zakresu pedagogiki, potrafi zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, w typowych sytuacjach; podejmuje próby zastosowania wiedzy w sytuacjach nietypowych.	Opanował na poziomie bardzo dobrym treści programowe wykładów, potrafi samodzielnie, w sposób niestandardowy zaprezentować zdobytą wiedzę, potrafi zastosować wiedzę w praktyce w różnorodnych sytuacjach, ma interesujące pomysły praktycznego zastosowania wiedzy.
Ćw./ćw. prak./lab.				
Opanował na poziomie dostatecznym treści programowe przedmiotu, potrafi zaprezentować wiedzę ale najczęściej wymaga wsparcia i pytań naprowadzających, po ukierunkowaniu dostrzega możliwości wykorzystania wiedzy w typowych sytuacjach praktycznych.	Opanował na poziomie ponad dostatecznym treści programowe przedmiotu, potrafi zaprezentować wiedzę w miarę samodzielnie ale niekiedy wymaga wsparcia i pytań naprowadzających, po ukierunkowaniu potrafi zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, w typowych sytuacjach.	Opanował na poziomie dobrym treści programowe przedmiotu, w miarę samodzielnie prezentuje wiedzę z zakresu pedagogiki, potrafi zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, w typowych sytuacjach.	Opanował na poziomie ponad dobrym treści programowe przedmiotu, potrafi samodzielnie zaprezentować wiedzę z zakresu pedagogiki, potrafi zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, w typowych sytuacjach; podejmuje próby zastosowania wiedzy w sytuacjach nietypowych.	Opanował na poziomie bardzo dobrym treści programowe przedmiotu, potrafi samodzielnie, w sposób niestandardowy zaprezentować zdobytą wiedzę, potrafi zastosować wiedzę w praktyce w różnorodnych sytuacjach, ma interesujące pomysły praktycznego zastosowania wiedzy.

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
-	-	-	tak	tak		tak	tak

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	25	
Udział w wykładach	10	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	15	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym, itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	3	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	2	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	30	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PRAWO
	angielskim	LAW

10. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	PIEŁĘGNIARSTWO
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	mgr Michał Marciniak
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	mgr Michał Marciniak
1.9. Kontakt	mmarciniak@ujk.edu.pl

11. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	moduł nauki społeczne
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	brak

12. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

12.1. Formy zajęć	WYKŁAD- 30 (15*)	
12.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
12.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
12.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.	
12.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Z. Tobor, J. Nowacki, Wstęp do prawoznawstwa, Kraków 2000. 2. L. Florek, <i>Prawo pracy</i>, Warszawa 2009.
	uzupełniająca	1. L. Morawski: <i>Wstęp do prawoznawstwa</i>, Toruń 2011. 2. T. Liszcz, <i>Prawo pracy</i>, Warszawa 2008.

14. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu	
SEMESTR I	
C1-przyswojenie przez studenta wiedzy na temat podstawowych zagadnień w zakresie teorii prawa (funkcji prawa, źródeł prawa, sposobu stanowienia prawa, wykładni prawa, stosowania prawa).	
C2-przyswojenie przez studenta podstawowych wiadomości na temat zasad odpowiedzialności karnej, cywilnoprawnej.	
C3-przyswojenie przez studenta podstawowych wiadomości z zakresu z zakresu prawa pracy i praw człowieka.	
C4-zdobycie przez studenta umiejętności interpretacji przepisów prawa i prawidłowego ich zastosowania w praktyce.	
C5-uwrażliwienie studenta na konieczności przestrzegania obowiązujących norm prawnych.	

b. Treści programowe SEMESTR I Pojęcie prawa, normy prawnej i przepisu prawa: rola i funkcje prawa, różnice pomiędzy normą prawną a przepisem prawa, budowa normy prawnej, podział przepisów prawa. System i wykładnia prawa: podział i charakterystyka systemów prawa, podział prawa na gałęzie, podstawowe zasady demokratycznego państwa, rodzaje wykładni prawa i ich ogólna charakterystyka, dyrektywy wykładni prawa. Źródła prawa, proces tworzenia i stosowania prawa: pojęcie źródeł prawa, rodzaje źródeł prawa, hierarchia źródeł prawa, tryb ustawodawczy, podstawowe typy stosowania prawa, etapy stosowania prawa, organy stosujące prawo. Odpowiedzialność karna i cywilnoprawna: pojęcie i podział przestępstw, formy stadialne przestępstw, pojęcie i podział kar, źródła odpowiedzialności cywilnoprawnej, charakterystyka roszczeń z cywilnoprawnych. Podstawy prawa pracy: pojęcie pracownika i pracodawcy, zasady prawa pracy, rodzaje stosunków pracy, ustanie stosunku pracy, odpowiedzialność stron stosunku pracy, czas pracy, ochrona pracy. Ochrona praw człowieka: podstawy normatywne gwarantujące ochronę, środki ochrony.
--

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY :				
W01	definiuje podstawowe zagadnienia z zakresu teorii prawa, procesu tworzenia i stosowania prawa	+++	PIEL1P_W40	B.W19.
W02	rozpoznaje prawa człowieka oraz prawa pracownicze	+++	PIEL1P_W43	B.W22.
W03	odróżnia odpowiedzialność karną, cywilnoprawną oraz pracowniczą	+++		
W04	zna na poziomie podstawowym problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej;	+++	PIEL1P_W41	B.W20.
W05	zna podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych: prawa i obowiązki pielęgniarki, strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, zadania samorządu w zakresie przyznawania prawa wykonywania zawodu i wydawania pozwolenia na wykonywanie indywidualnej lub grupowej praktyki pielęgniarskiej;	+++	PIEL1P_W42	B.W21.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI :				
U01	zna przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;	+++	PIEL1P_U34	B.U17.
U02	potrafi ocenić konkretne zachowanie/czyn przez pryzmat odpowiedzialności karnej, cywilnoprawnej oraz pracowniczej	+++	PIEL1P_U35	B.U18.
U03	potrafi korzystać z aktów normatywnych oraz dokonywać interpretacji przepisów prawa	+++		
U04	różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki	+++	PIEL1P_U44	B.U27.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia - Wykłady				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Zna podstawowe zagadnienia z zakresu teorii prawa, tworzenia i stosowania prawa w Polsce, odpowiedzialności karnej i cywilnoprawnej, prawa pracy a także praw człowieka; zna podstawowe akty prawne w tym zakresie.	Jak na ocenę 3 + potrafi korzystać z aktów prawnych oraz piśmiennictwa naukowego w omawianym zakresie.	Jak na ocenę 3,5 + potrafi formułować wnioski na podstawie analizowanych przepisów prawa.	Jak na ocenę 4 + potrafi określić swoje prawa i obowiązki wynikające z przepisów prawa.	Jak na ocenę 4,5 + potrafi prawidłowo zinterpretować treść przepisów prawa oraz zastosować je w praktyce.

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X (test)						

15. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	15	
- Udział w wykładach	15	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	15	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	30	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	ZDROWIE PUBLICZNE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia licencjackie
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	-
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Wojciech Przybylski
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Wojciech Przybylski
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Nauki społeczne
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I, II
2.5. Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii, ekologii

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: 35 (25*), ćwiczenia 30	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład: zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Egzamin, zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład, dyskusja panelowa, burza mózgów, metody sytuacyjne	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Czupryna A., Piździoch S., Ryś A., Włodarczyk C. Zdrowie publiczne. Wyd Vesalius. Kraków 2001. 2. Kulik T.B., Latański M.(red.): Zdrowie publiczne. Podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002. 3. Wojtczak A. Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku PZWL 2009
	uzupełniająca	1. Kulik T.B., Wrońska I.(red.): Zdrowie w medycynie i naukach społecznych. Wydział Nauk Społecznych KUL, Stalowa Wola, 2000. 2. Makara-Studzińska M., Karakuła H., Kulik T.B.: Rodzina w zdrowiu i chorobie. Polskie Towarzystwo Medycyny Ogólnej i Rodzinnej. Lublin, 2001 3. Kulik T.B.(red.): Współczesne zagrożenia zdrowia rodziny. Fundacja Uniwersyt KUL. Stalowa Wola, 2002.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu
C1- zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu zdrowia publicznego
C2 –zapoznanie z metodami oceny stanu zdrowia jednostki i populacji
C3 – przygotowanie studentów do identyfikowania zagrożeń zdrowotnych występujących w środowisku zamieszkania, nauki i pracy

b. Treści programowe
WYKŁADY
Interdyscyplinarna rola zdrowia publicznego. Rola i zadania zdrowia publicznego. Zdrowie publiczne na tle

innych dyscyplin naukowych

Podstawowa terminologia w zdrowiu publicznym: zdrowie jednostki i zbiorowości; zdrowie w wybranych dyscyplinach: pedagogice, psychologii, socjologii, medycynie, pielęgniarstwie. Koncepcje zdrowia człowieka w programach WHO.

Narodowy Program Zdrowia – cele, zadania, priorytety

Analiza czynników determinujących zachowania zdrowotne.

Potrzeby zdrowotne w rozwoju ontogenetycznym jednostki.

Styl życia a zdrowie człowieka (czynniki ryzyka, zagrożenie zdrowotne, choroba).

Środowisku zamieszkania, nauki i pracy.

Zagrożenia zdrowotne współczesnego świata..

Polityka zdrowotna państwa. Problemy i strategie zdrowotne.

Podstawowe zagrożenia zdrowotne. Choroby cywilizacyjne.

Rola pielęgniarstwa w realizacji zadań zdrowia publicznego.

Rynek usług zdrowotnych. Źródła finansowania opieki zdrowotnej.

Ćwiczenia;

Uwarunkowania stanu zdrowia. Wpływ biologicznych czynników środowiskowych na zdrowie człowieka i społeczeństwa. Wpływ środowiska człowieka na zdrowie.

Programy zdrowotne. Narodowy Program Zdrowia.

Profilaktyka chorób cywilizacyjnych.

Higiena człowieka i środowiska. Higiena żywności i żywienia. Higiena nauki i pracy

Choroby społeczne. Analiza występowania wybranych chorób. Profilaktyka i prewencja chorób – cele, zadania, formy.

Organizacje krajowe i międzynarodowe działające na rzecz rozwoju pielęgniarstwa i zdrowia.

Zdrowie publiczne w strategiach wybranych organizacji międzynarodowych i krajowych (WHO, FAO, Rada Europy).

Rola pielęgniarstwa w realizacji zadań zdrowia publicznego.

4. 3. Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ <u>standardu</u>
w zakresie WIEDZY:				
Wykłady				
W01	przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia;	[+++]	PIEL1P_W45	B.W24.
W02	wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	[+++]	PIEL1P_W46	B.W25.
W03	zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	[+++]	PIEL1P_W47	B.W26.
W05	klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym;	[+++]	PIEL1P_W48	B.W27.
W06	charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób;	[+++]	PIEL1P_W50	B.W29.
W07	omawia podstawy organizacji Narodowego Systemu Zdrowia w Polsce;	[+++]	PIEL1P_W51	B.W30.
W08	wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, rolę i zadania pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej;	[+++]	PIEL1P_W52	B.W31.
W09	wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach Unii Europejskiej;	[+++]	PIEL1P_W53	B.W32.
W10	określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	[+++]	PIEL1P_W54	B.W33.
W11	omawia strukturę i funkcje jednostek opieki zdrowotnej;	[++]	PIEL1P_W55	B.W34.
w zakresie UMIĘTNOŚCI:				
Ćwiczenia				

U01	opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia;	[+++]	PIEL1P_U18	B.U1.
U02	interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego;	[+++]	PIEL1P_U38	B.U21.
U03	dokonuje analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania;	[+++]	PIEL1P_U39	B.U22.
U04	projektuje metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych wobec różnych grup społecznych;	[++]	PIEL1P_U40	B.U23.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.

4. 5. Metody oceny				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Wykłady				
Opanował większość treści programowych na poziomie podstawowym, prezentuje wiedzę chaotycznie, wymaga prostych pytań naprowadzających, zdarza się, że nie kończy zdań.	Opanował większość treści programowych na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę po ukierunkowaniu, potrafi ją zastosować w typowych sytuacjach	Opanował treści programowe na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę w miarę samodzielnie, potrafi zastosować ją w typowych sytuacjach.	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować po ukierunkowaniu w nowych sytuacjach	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości psychologiczne, potrafi zastosować ją w nowych sytuacjach
Ćw./ćw.prakt./lab.				
Opanował większość treści programowych na poziomie podstawowym, prezentuje wiedzę chaotycznie, wymaga prostych pytań naprowadzających, zdarza się, że nie kończy zdań. Prezentuje bierny udział w zajęciach.	Opanował większość treści programowych na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę po ukierunkowaniu, potrafi ją zastosować w typowych sytuacjach. Rzadko bierze udział w zajęciach.	Opanował większość treści programowych na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę po ukierunkowaniu, potrafi ją zastosować w typowych sytuacjach- na zajęciach jest aktywny, ale wymaga ukierunkowania .	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować po ukierunkowaniu w nowych sytuacjach	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości psychologiczne, potrafi zastosować ją w nowych sytuacjach.

Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X		X			X	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	65	
- Udział w wykładach	35	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	30	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	25	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	90	
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	FILOZOFIA I ETYKA ZAWODU PIEŁĘGNIARKI
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	Brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IpiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. hum.Grażyna Kowalik
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. hum.Grażyna Kowalik
1.9. Kontakt	grazynakowalik@wp.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki społeczne
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I, II
2.5. Wymagania wstępne	

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: I -45 (20*), II -30, ĆWICZENIA: I – 15	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku	
3.5. Wykaz literatury	Podstawowa	1.Wrońska I. Mariański J. Etyka w pracy pielęgniarskiej Wyd. Czelej Lublin 2002 2.Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej.Warszawa.2003. 3.Konstańczak S. Etyka pielęgniarska, Difin, Warszawa, 2010 4.Fry S.T. Johnstone M.J. Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Zasady podejmowania decyzji etycznych, MakMed, arszawa-Lublin, 2009
	uzupełniająca	1. Fry S.T. Johnstone M.J. Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Zasady podejmowania decyzji etycznych, MakMed, arszawa-Lublin, 2009 2. Sarna J. Człowiek i filozofia STON Kielce 2000 3. Szewczyk K., Bioetyka. Medycyna na granicach życia Bioetyka. Pacjent w systemie opieki zdrowotnej, PWN, Warszawa, 2009.

4.CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

3.6. Cele przedmiotu

Zapoznanie z rozwojem humanizmu europejskiego jako filozoficznej podstawy dla etyki lekarskiej i pielęgniarstwa.

Przekazanie podstawowych zasad deontologicznych.

Przygotowanie do rozwiązywania dylematów moralnych w pielęgniarstwie.

3.7. Treści programowe

WYKŁADY

semestr I

Relacje filozofii z zawodem pielęgniarstwa

Koncepcje filozoficzne człowieka

Etyka a moralność.

Wprowadzenie do filozofii pielęgniarstwa. Istota filozofii pielęgniarstwa.

Filozofia pielęgniarstwa polskiego

Etyka jako dyscyplina naukowa, historia myśli etycznej

Modele etyczne i zasady etyczne i ich praktyczne zastosowanie.

Wartości, normy i oceny moralne.

Holizm i jego znaczenie w trosce o człowieka

semestr II

Aspekty etyczne wielkich religii i filozofii (Judaizm, Islam, Chrześcijaństwo, Buddyzm, Hinduizm)

Współczesne koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarstwa

Cnoty i wady moralne człowieka

Sumienie i jego znaczenie w zawodach medycznych

Dylematy etyczne w pracy pielęgniarstwa - ich rozwiązywanie

Analiza sytuacji moralnej i procesu podejmowania decyzji moralnej

Różnorodność i złożoność problemów bioetycznych współczesnego świata.

ĆWICZENIA

Semestr I

Prawny i etyczny obowiązek udzielania pomocy w zawodach medycznych

Podstawowe zasady etyki medycznej

Kodeks deontologiczny współczesnej pielęgniarstwa i Kodeks Etyki Lekarskiej jako swoistego rodzaju drogowskazy w praktyce

Wybrane problemy bioetyczne współczesnego świata i próba ich analizy

Wybrane dylematy etyczne i próba ich rozwiązywania

Zagrożenie relacji lekarz- pacjent, pielęgniarstwo- pacjent we współczesnej medycynie

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
W zakresie Wiedzy:				
WYKŁADY				
Semestr I				
W01	różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	+++	PIEL1P_W62	B.W41.
W02	posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego);	+++	PIEL1P_W63	B.W42.
Semestr II				

W03	charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	+++	PIEL1P_W64	B.W43.
W04	zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	+++	PIEL1P_W65	B.W44.
W05	rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki;	+++	PIEL1P_W66	B.W45.
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
ĆWICZENIA				
U01	szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopiecznym i jego rodziną;	++	PIEL1P_U45	B.U28.
U02	wie, jak rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej;	++	PIEL1P_U46	B.U29.
U03	dba o rozwój moralny i kształtowanie sumienia;	++	PIEL1P_U47	B.U30.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	++	PIEL1P_K4	D.K4.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

3.8. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
WYKŁAD				
Gdy student uzyska je od 50%-60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych wyłącznie po ukierunkowaniu przez nauczyciela	Gdy student uzyskuje powyżej 60%- 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych po niewielkim ukierunkowaniu przez nauczyciela	Gdy student uzyskuje powyżej 70%-80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych	Gdy student uzyskuje powyżej 80%-90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych	Gdy student uzyskuje powyżej 90% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych

ĆWICZENIA				
Gdy student uzyska je od 50%-60% Oceny punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych wyłącznie po ukierunkowaniu przez nauczyciela	Gdy student uzyskuje powyżej 60%- 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych po niewielkim ukierunkowaniu przez nauczyciela	Gdy student uzyskuje powyżej 70%-80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych	Gdy student uzyskuje powyżej 80%-90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych	Gdy student uzyskuje powyżej 90% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/ umiejętności w niepełnym zakresie wymaganych treści programowych

3.9. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			X			X	

4. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	60	
- Udział w wykładach	45	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	15	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	30	
Przygotowanie do wykładu	10	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	10	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do Wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	90	
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Podstawy Pielęgniarstwa
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. o zdr. Jadwiga Krawczyńska
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Kaczmarczyk, dr n. med. Lelonek B, dr n. med. Czerwiak G, dr n. hum. Zdziebło K, dr n. o zdr. Krawczyńska J mgr Zablocka W, mgr Lesiak A, mgr Łon P, mgr Wawrzycka I,
1.9. Kontakt	<i>jadwigakrawczynska@tlen.pl</i>

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I,II, III
2.5. Wymagania wstępne	Sem. I – wiedza z zakresu biologii na poziomie szkoły średniej Sem.II - wiedza z zakresu anatomii i fizjologii, wiedza z I sem. podstawy pielęgniarstwa Sem. III - wiedza z zakresu anatomii i fizjologii, wiedza z I i II sem. podstawy pielęgniarstwa, chirurgii, interny

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady: 55 (40*), ćwiczenia: 210, zajęcia praktyczne: 80	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Zajęcia praktyczne w placówkach ochrony zdrowia	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	W- zaliczenie z oceną po każdym semestrze, egzamin Ćw., zajęcia praktyczne - zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, dyskusja, pokaz z instruktążem, instruktąż, obserwacja, ćwiczenia utrwalające, zadania do rozwiązywania, problemy, przypadki, seminarium	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Ślusarska B, Zarzycka D, Zahradniczek K. (red). Podstawy pielęgniarstwa Tom I i II. Wyd. Czelej. Lublin 2004. 2. Ciechaniewicz W. (red.).Ćwiczenia. WL PZWL. Warszawa 2001 3. Górajek – Józwick J.(red.) Wprowadzenie do diagnozy pielęgniarstwiej. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa 2007

	uzupełniająca	1. Ciechaniewicz W, Grochans E, Łoś E. Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2007. 2. Kózka M. Płaszewska- Żywko L. Procedury pielęgniarskie. PZWL. Warszawa 2009 3. Stenger E, Sobolewska E. Opatrunki. Wyd. Medyczne Urban & Partner, Wrocław 1999 4. Chrzęszczewska A. Bandażowanie. WL PZW Warszawa 2007
--	----------------------	--

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

- C1 - Zapoznanie z teoretycznymi podstawami pielęgniarstwa i pielęgnowania.
C2 - Przedstawienie zakresu i charakteru opieki pielęgniarskiej w odniesieniu do wybranych stanów zdrowia pacjenta.
C3 - Zapoznanie z etapami procesem pielęgnowania, technikami gromadzenia danych dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej oraz dokumentacją procesu
C4 - Kształtowanie wybranych umiejętności wykonywania zabiegów opiekuńczych, diagnostycznych, leczniczych i usprawniających z uwzględnieniem właściwych metod i technik wykonania oraz stanu zdrowia pacjenta
C5 - Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wykonywane działania oraz zrozumienia dla problemów zdrowotnych pacjenta.

Treści programowe

WYKŁADY

Semestr I 20 godz.

Pielęgniarstwo- zakresy rozumienia dziedziny- pielęgniarstwo i jego istota; pielęgniarstwo jako złożona działalność.
Pielęgniarstwo jako: zawód, profesja, nauka i sztuka.
Opieka a pielęgniarstwo i pielęgnowanie; definicje, czynniki determinujące, struktura opieki, klasyfikacje.
Determinanty rozwoju w Polsce i na świecie. na tle zmian w opiece i w procesie profesjonalizacji
Pielęgniarka – istota działalności zawodowej, kwalifikacje. Rola społeczno – zawodowa pielęgniarki. Zadania i funkcje pielęgniarki.
Zadania pielęgniarki w interdyscyplinarnym zespole opiekuńczym (etap diagnozowania, leczenia, rehabilitacji, promocji zdrowia, profilaktyki).

Semestr II 20 godz.

Pielęgnowanie zindywidualizowane – założenia teoretyczne.
Primary Nursing – jako metoda pielęgnowania zindywidualizowanego – istota, przygotowanie personelu pielęgniarskiego.
Proces pielęgnowania .Proces pielęgnowania .
Diagnoza pielęgniarska- istota, znaczenie, cechy, klasyfikacja. Metody gromadzenia informacji - wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji.
Problemy pielęgnacyjne pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu krążenia.
układu oddechowego, pokarmowego, moczowego, nerwowego.
Wybrane teorie pielęgnowania i ich znaczenie w praktyce zawodowej:
Holizm w pielęgniarstwie i holistyczne podejście do podmiotu opieki

Semestr III 15 godz.

Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;
Zadania pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu; z zaburzeniami termoregulacji.
Znaczenie klasyfikacji diagnoz pielęgniarskich ICNP

CWICZENIA

Semestr I 75 godz.

Higieniczne mycie i dezynfekcja rąk .
Wprowadzenie do desmurgii. Zasady i cele bandażowania, podstawowe obwoje.
Rodzaje materiałów opatrunkowych i zasady ich zastosowanie. Technika bandażowania kończyny górnej i dolnej, klatki piersiowej i brzucha, bandażowanie piersi.

Wykonywanie opatrunków z wykorzystaniem rękawów opatrunkowych. Zakładanie opatrunków w obrębie głowy i twarzy.
Unieruchamianie za pomocą opatrunku gipsowego: cele i zasady zakładania opatrunków gipsowych. Opatrunek Dessoulta.
Ocena podstawowych czynności życiowych – obserwacja i pomiar tętna, temperatury, normy oraz interpretacja wartości pomiarów. Karta gorączkowa – zasady prowadzenia.
Pomiar ciśnienia tętniczego i oddechu, obowiązujące normy oraz czynniki wpływające na wartość pomiaru.
Technika wykonania EKG, pulsoksymetrii.
Pomiary antropometryczne: ocena masy ciała, wzrostu, obliczanie wskaźnika BMI.
Ocena ostrości wzroku i słuchu, stanu świadomości oraz podstawowych odruchów obronnych
Charakterystyka bliższego i dalszego środowiska pacjenta. Dezynfekcja bieżąca końcowa łóżka i szafki przyłóżkowej. Metody i środki dezynfekcyjne.
Procedury i algorytmy dotyczące zabiegów ślania łóżka pustego i z chorym przez jedną i dwie pielęgniarki. Zmiana bielizny pościelowej i osobistej, przygotowanie łóżka dla pacjenta.
Zasady pielęgnacji skóry i jej przydatków– cele i zasady mycia chorych w łóżku. Zabiegi higieniczne służące do utrzymania czystości i paznokci pacjenta. Zasady postępowania w przypadku wszawicy – rodzaje stosowanych środków. Czepiec odwszawiający.

Toaleta jamy ustnej - cele i zasady zabiegów, rodzaje stosowanych środków toalety jamy ustnej.
 Układanie chorego w różnych pozycjach z zastosowaniem udogodnień z uwzględnieniem stanu pacjenta i rodzaju schorzenia
 Zasady przenoszenia i transportu chorych. Zabiegi fizykalne w profilaktyce przeciwdrobnoustrojowej
 Pomoc w usprawnianiu oddychania (zabiegi drenażujące oskrzela: oklepywanie, wstrząsanie, pozycje drenażujące, odsysanie).
 Klasyfikacja zabiegów przeciwwzapalnych, zastosowanie ciepła i zimna w praktyce medycznej. Pokaz techniki stawiania baniek lekarskich, kompresów i okładów.

Semestr II 75 godz.

Podawanie leków różnymi drogami, obliczanie dawek leków.
 Podawanie leków przez przewód pokarmowy. Zasady obowiązujące podczas podawania leków drogą doustną, podjęzykowo, okołopoliczkowo i doodbytniczo.
 Podawanie leków przez układ oddechowy – inhalacje i wziewy u dorosłych i dzieci. Zestawy i urządzenia do podawania leków drogą wziewną.
 Podawanie leków – sposoby i zasady tlenoterapii.
 Podawanie leków na skórę i błony śluzowe. Podawanie leków do worka spojówkowego, ucha i nosa.
 Podawanie leków drogą iniekcji – rodzaje wstrzyknięć. Rodzaje sprzętu służącego do iniekcji - kryteria doboru igieł i strzykawek, zasady postępowania ze sprzętem w czasie i po zabiegu. Aseptyka i antyseptyka – wyjaśnienie podstawowych pojęć.
 Wstrzyknięcia podskórne - zasady i bezpieczeństwo. Pokaz techniki zabiegu - ćwiczenia na fantomie.
 Zasady obowiązujące podczas insulinoterapii oraz stosowania środków przeciwwzkrzepowych.
 Wstrzyknięcie domięśniowe, praktyczne wyznaczanie miejsc podawania leków.
 Wstrzyknięcia śródskórne, zasady obowiązujące podczas wykonywania prób uczuleniowych
 Podawanie leków drogą żylną. Punkcja żyły – cele, zasady, miejsca wkłucia oraz bezpieczeństwa zabiegu. Zakładanie kaniuli do naczyń obwodowych. Zasady postępowania w przypadku założonej kaniuli, karta wkłuc obwodowych.
 Kropłowy wlew dożylny, rodzaje stosowanych płynów. Podawanie leków we wlewie kropłowym. – pokaz techniki zabiegu, ćwiczenia utrwalające. Pompy infuzyjne – zasady działania i obsługi. podawanie leków z wykorzystaniem pompy infuzyjnej.
 Pobieranie krwi do badań z wykorzystaniem zestawów próżniowych
 Pobieranie krwi kapilarnej na gazometrię. poziomu glukozy, poziom cholesterolu i trójglicerydów.
 Wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych.
 Pobieranie materiału do badań bakteriologicznych: wymazów z gardła i nosa – zasady przechowywania i transportu materiału.
 Pobieranie moczu na badanie ogólne i bakteriologiczne u dorosłych i dzieci.

Semestr III 60 godz.

Zgłębnikowania żołądka - cele, zasady i bezpieczeństwa zabiegu. Przygotowanie pacjenta do zabiegu. Algorytm płukania żołądka – pokaz.
 Karmienie pacjenta przez zgłębnik żołądkowy – pokaz. Zasady karmienia przez gastrostomię,
 Zabiegi doodbytnicze – rodzaje, cele, zasady i bezpieczeństwa zabiegu. Rodzaje stosowanych płynów, przygotowanie pacjenta do zabiegu.
 Procedury i algorytm zabiegów: lewatywa przeczyszczająca i wlewki doodbytnicze.
 Cewnikowanie pęcherza moczowego.. Zasady postępowania w przypadku zastosowania drenażu układu moczowego
 Jałowe mycie kroczka po zabiegach położniczo-ginekologicznych – omówienie zasad zabiegu oraz stosowanych aktualnie środków do dezynfekcji.
 Zabiegi pielęgnacyjne u noworodka – kąpiel noworodka, pielęgnacja kikutu pępownicy, technika warzenia, mierzenia oraz przewijania dziecka.
 Udział pielęgniarki w wybranych zabiegach diagnostycznych. Przygotowanie zestawu i asystowanie do punkcji mostka, lędźwiowej, jamy brzusznej, jamy opłucnowej – pokaz i ćwiczenia utrwalające.
 Przygotowanie stolika opatrunkowego. Zmiana opatrunku na ranie czystej i brudnej. Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania, chirurgiczne mycie rąk.
 Ćwiczenia w zakresie posługiwania się międzynarodową klasyfikacją diagnoz pielęgniarstwa – ICNP.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

Semestr I 40 godz.– treści realizowanych zajęć w oddziałach szpitalnych

Przyjęcie chorego do szpitala. Analiza dokumentacji obowiązującej w oddziale.
 Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych w warunkach hospitalizacji. Formułowanie problemów pielęgnacyjnych.
 Analiza problemów adaptacyjnych podczas hospitalizacji (na dowolnie wybranych przykładach).
 Udział pielęgniarki w dietoterapii - kryteria doboru technik karmienia człowieka dorosłego.
 Dokumentacja opieki pielęgniarstwa w oddziale szpitalnym.

Semestr II 40 godz.– - treści realizowanych zajęć w oddziałach szpitalnych

Zastosowanie pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skal, testów) w praktyce pielęgniarstwa
 Diagnoza pielęgniarstwa w aspekcie metod poznania chorego
 Specyfika pielęgnowania ciężko chorego – analiza działań pielęgniarstwa.
 Interpretacja podstawowych parametrów dokumentowanych w karcie gorączkowej i w karcie obserwacji.
 Zastosowanie teorii pielęgnowania w praktyce pielęgniarstwa – analiza na wybranych przykładach.

4.2. Efekty kształcenia

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ² [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia
WYKŁADY			
w zakresie WIEDZY:			dla kierunku dla obszaru

² W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

Semestr I				
W1	Charakteryzuje uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki;	+++	PIEL1P_W68	C.W1.
W2	omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji;	+++	PIEL1P_W69	C.W2.
W3	definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia;	+++	PIEL1P_W70	C.W3.
W4	charakteryzuje rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej;	+++	PIEL1P_W71	C.W4.
W 5	charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki;	+++	PIEL1P_W78	C.W11.
W6	różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	+++	PIEL1P_W75	C.W8.
Semestr II				
W7	opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa;	+++	PIEL1P_W72	C.W6.
W8	określa istotę opieki pielęgniarstwa opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa;	+++	PIEL1P_W74	C.W7.
Semestr III				
W9	wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu;	++	PIEL1P_W76	C.W9.
W10	różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	++	PIEL1P_W77	C.W10.
W11	Charakteryzuje klasyfikację diagnoz pielęgniarstwa ICNP	+++	PIEL1P_W73	C.W7.
ĆWICZENIA				
w zakresie WIEDZY:				
semestr I, II, III				
W12	Definiuje cel i zasady obowiązujące przy wykonywaniu podstawowych zabiegów pielęgniarstwa; omawia wskazania, przeciwwskazania oraz zagrożenia związane z wykonywanymi czynnościami pielęgniarstwa;	+++	PIEL1P_W79	C.W12.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
semestr I				
U 1	Dobiera rodzaj materiału opatrunkowego oraz dostosowuje techniki zakładania opatrunków na rany, w tym wykorzystuje bandażowanie oraz inne opatrunki podtrzymujące	+++	PIEL1P_U62	C.U13.
U 2	Dokonyuje pielęgniarstwa oceny stanu pacjenta w zakresie: podstawowych parametrów życiowych (temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu), stanu świadomości,	++	PIEL1P_U56	C.U7.
U 3	Wykonuje pomiary antropometryczne (masy ciała i wzrostu, BMI) oraz inne testy przesiewowe (ostrość wzroku, słuchu)	++		
U 4	Wykonuje zapis EKG oraz pulsoksymetrię	++	PIEL1P_U77	C.U28
U 5	pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych – wykonuje toaletę całego ciała, mycie głowy z wykorzystaniem środków farmakologicznych i sprzętu medycznego.	+++	PIEL1P_U61	C.U12.
U 6	Zakłada czepek p/wszawiczy z wykorzystaniem dostępnych preparatów.	+++		
U 7	Zapobiega powikłaniom wynikającym unieruchomienia w łóżku: nacieranie, oklepywanie	+	PIEL1P_U68	C.U19.
U 8	Zapewnia choremu warunki do snu i wypoczynku: wykonuje ślanie łóżka dobierając technikę w zależności od stanu chorego, zmienia bieliznę pościelową i osobistą	++	PIEL1P_U70	C.U21.
U 9	Układa chorego w łóżku w podstawowych pozycjach terapeutycznych: pozycja wysoka i półwysoka, na plecach, na brzuchu, bezpieczna, Trendelenburga, wysokie ułożenie kończyn dolnych i zmienia te pozycje;	++	PIEL1P_U66	C.U17.
U 10	Dbą o prawidłowe oddychanie poprzez gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy oraz odsluzowywanie dróg oddechowych;	+	PIEL1P_U67	C.U18.
U 11	Wykonuje zabiegi przeciwzapalne m.in. bańki lekarskie, okłady, kompresy	+++	PIEL1P_U74	C.U25.
U 12	Segreguje odpady medyczne i stosuje środki dezynfekcyjne	+++	PIEL1P_U112	C.U63.
semestr II				
U 13	podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z kartą zleceń lekarskich oraz oblicza dawki leków;	++	PIEL1P_U59	C.U10.
U 14	Podaje leki drogą doustną	++		
U 15	Wykonuje wstrzyknięcia: podskórne, domięśniowe, śródskórne	++		
U 16	Odnótowuje wykonane zlecenia w karcie zleceń lekarskich;	+	PIEL1P_U83	C.U34.
U 17	Przestrzega zasad przechowywania leków	+	PIEL1P_U58	C.U9.
U 18	zakłada i usuwa kaniule do żył obwodowych;	++	PIEL1P_U75	C.U26.
U 19	Przygotowuje i podłącza kroplowe wlewy dożylnie	++	PIEL1P_U72	C.U23.
U 20	Podaje leki drogą wziewną: inhalacje, wziewy	+	PIEL1P_U67	C.U18.
U 21	Stosuje leki na skórę i błony śluzowe, wykonuje płukanie oka i ucha;	+	PIEL1P_U71	C.U22.
U 22	wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi	++	PIEL1P_U52	C.U3.

U 23	Wykonuje pomiar glikemii za pomocą glukometru;	+++	PIEL1P_U53	C.U4.
U 24	pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych;	+	PIEL1P_U79	C.U30.
semestr III				
U 25	zakłada zgłębnik do żołądka i odbarcza treści;	+	PIEL1P_U73	C.U24.
U 26	wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta;	+	PIEL1P_U63	C.U14.
U 27	wykonuje zabiegi doodbytnicze – lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu;	+	PIEL1P_U64	C.U15.
U 28	zakłada cewnik do pęcherza moczowego, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego;	++	PIEL1P_U65	C.U16.
U 29	wykonuje kąpiel noworodka i niemowlęcia	+	PIEL1P_U80	C.U31.
U 30	przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie;	+	PIEL1P_U81	C.U32.
U 31	asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej;	+	PIEL1P_U78	C.U29.
U 32	Posługuje się klasyfikacją diagnoz pielęgniarских - ICNP	+	PIEL1P_W73	C.W6
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE				
semestr I				
U 1	gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale)	++	PIEL1P_U51	C.U2.
U 2	pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą;	++	PIEL1P_U60	C.U11.
U 3	pomaga pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;	++	PIEL1P_U84	C.U35.
U 4	zapewnia choremu bezpieczne otoczenie;	++	PIEL1P_U69	C.U20.
U 5	prowadzi dokumentację opieki pielęgniarской, kartę obserwacji, kartę gorączkową	+	PIEL1P_U82	C.U33.
semestr II				
U 6	gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarской;	+++	PIEL1P_U51	C.U2.
U 7	ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym;	++	PIEL1P_U54	C.U5.
U 8	planuje i realizuje opiekę pielęgniarскую wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną;	++	PIEL1P_U55	C.U6.
U 9	dokonyuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarских;	++	PIEL1P_U57	C.U8.
U 10	prowadzi dokumentację opieki pielęgniarской, w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, kartę profilaktyki i leczenia odleżyn;	++	PIEL1P_U82	C.U33.
U 11	proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa;	+++	PIEL1P_U50	C.U1.
U 12	monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia obwodowego	+	PIEL1P_U76	C.U27.
w zakresie KOMPETENCJI :				
K1	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	+	PIEL1P_K1	D.K1.
K2	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K3	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	+	PIEL1P_K6	D.K6.
K4	przestrzega tajemnicy zawodowej;	+	PIEL1P_K7	D.K7.
K5	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	+	PIEL1P_K9	D.K9.
K6	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	+	PIEL1P_K10	D.K10.

4.3. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia - WYKŁADY

na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Test – 50%	Test- 60%	Test- 75%	Test- 85%	Test- 95%

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia - ĆWICZENIA				
w zakresie WIEDZY				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Zapamiętywanie i odtwarzanie. Manipulowanie. Bierne przyjmowanie.	Interpretacja zjawisk. Naśladowanie. Czynne reagowanie.	Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych. Samodzielne wykonanie. Aktywne uczestnictwo, wartościowanie wg obiegowych kryteriów.	Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych. Biegłość w wykonywaniu czynności. Przyjmowanie odpowiedzialności za swoje postępowanie.	Synteza, ocena i tworzenie dzieł oryginalnych, inspirujących innych. Wykorzystanie nabytych umiejętności w odmiennych warunkach i sytuacjach nieprzewidzianych. Posługiwanie się własnym systemem wartości, przyjęcie odpowiedzialności za działalność innych.

KRYTERIA DOTYCZĄCE OCENY UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

Kryterium	Ocena	Ocena poszczególnych elementów działania / zabiegu/ wykonanego przez studenta					
		Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie się z pacjentem	Kompetencje społeczne
Sposób wykonania czynności /zabiegu/	5,0	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag	czynności wykonuje pewnie, energicznie	uwzględnia sytuację pacjenta, i aktualne możliwości do wykonania tych czynności	planuje i wykonuje działania całkowicie samodzielne	spontaniczne, konstruktywne i samodzielne, dobór treści adekwatny do oczekiwań odbiorcy	potrafi ocenić i analizować postępowanie własne, współpracuje z zespołem terapeutycznym, widoczna identyfikacja z rolą zawodową
	4,5	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag	czynności wykonuje pewnie, ale po krótkim zastanowieniu	przejawia troskę o uwzględnienie sytuacji zdrowotnej pacjenta, osiąga cel po wstępnym ukierunkowaniu	Czasami wymaga przypomnienia i ukierunkowania działaniach	Prawidłowe, ale wymaga niekiedy ukierunkowania w doborze metod komunikowania się	wykazuje starania w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, dobra współpraca z zespołem terapeutycznym, zauważalna identyfikacja z rolą zawodową
	4,0	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie	czynności wykonuje w tempie zwolnionym	zwraca uwagę na indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel	czasami wymaga przypomnienia w podejmowanym działaniu	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny i pozawerbalny z pacjentem	wykazuje nieporadność w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, współpracuje z zespołem terapeutycznym, identyfikuje się z rolą zawodową
	3,5	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie	wykonuje czynności nie pewnie, niekiedy wymaga wsparcia i poczucia pewności działania	uwzględnia indywidualną sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel	często wymaga przypomnienia w podejmowanym działaniu	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny z pacjentem	podejmuje wysiłek, by ocenić i analizować własne postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, zwykle identyfikuje się z rolą zawodową
	3,0	nie zawsze przestrzega zasad, wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje czynności,	czynności wykonuje nie pewnie, bardzo wolno, widoczna sprawność podczas wykonywania	nie zawsze uwzględnia indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu	wymaga ciągłego naprowadzania i przypomnienia w zakresie wykonywania złożonych czynności	podejmuje kontakt, ale nie potrafi utrzymywać dalej komunikacji z pacjentem	nie zawsze potrafi ocenić i analizować własne postępowanie, czasami podejmuje współpracę z zespołem terapeutycznym, w miarę swoich możliwości identyfikuje się z rolą zawodową

		wykonywane prostych czynności bez uwag	ia prostych czynności				
--	--	--	-----------------------	--	--	--	--

4.5. Metody oceny

Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X test (W)		Test (Ćw.)	X (Ćw.)	Proces pielęgnowania	Dyskusja	Analiza przypadku Rozwiązywanie problemów

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	265	
- Udział w wykładach	55	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	210	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne	80	
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	40	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	30	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	385	
PUNKTY ECTS za przedmiot	16	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PROMOCJA ZDROWIA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia licencjackie
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	-
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	WNoZ, Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Grażyna Wiraszka
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Grażyna Wiraszka
1.9. Kontakt	wiraszka@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Podstawy opieki pielęgniarstwiej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III
2.5. Wymagania wstępne	pedagogika, psychologia, podstawy pielęgniarstwa

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD:15 ĆWICZENIA:20 ZAJĘCIA PRAKTYCZNE: 20	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład, ćwiczenia: zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK Zajęcia praktyczne: zajęcia w terenie - placówki opieki zdrowotnej/nauczania i wychowania	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną/ zaliczenie z oceną/zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny Ćwiczenia: pogadanka, praca ze źródłem drukowanym, referat, dyskusja wielokrotna Zajęcia praktyczne: studium przypadku, pomiar, zajęcia praktyczne	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M.: Promocja zdrowia. Teoretyczne podstawy promocji zdrowia dla studentów studiów licencjackich kierunku pielęgniarstwo i położnictwo. Czelej, Lublin 2008 2. Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M.: Promocja zdrowia Tom 2 -Promocja zdrowia w praktyce pielęgniarstwa i położnictwa. PZWL, Warszawa 2010. 3. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. PWN, Warszawa 2008. 4. Borzucka-Sitkiewicz K.: Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2006.
	uzupełniająca	1. Czupryna A. i inni: Zdrowie publiczne. Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne „Vesalius”, Kraków 2002. 2. Bożkowska K., Sito A. (red.): Opieka zdrowotna nad rodziną. PZWL, Warszawa 2003. 3. Karski J.: Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wyd. Fachowe CeDeWu, Warszawa 2006.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

- C1- Zapoznanie z teoretycznymi podstawami promocji zdrowia i jej znaczeniem w kształtowaniu stanu zdrowia jednostki i populacji,
- C2- Zapoznanie z zakresem i charakterem zadań pielęgniarstwa w promocji zdrowia w odniesieniu do jednostki, rodziny i społeczności,
- C3- Przygotowanie do promowania wzorców zdrowego stylu życia i zachowań prozdrowotnych poprzez działania edukacyjne i programy promocji zdrowia,
- C4- Kształtowanie postawy aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz promocji zdrowia

4.2. Treści programowe

WYKŁAD

Rozwój idei i koncepcji promocji zdrowia. Ustalenia definicyjne. Promocja zdrowia jako nauka interdyscyplinarna/W01, W02

Założenia i kierunki działań w promocji zdrowia/W01, W06

Paradygmaty i koncepcje zdrowia. Model socjo-ekologiczny zdrowia a promocja zdrowia/W03

Uwarunkowania i czynniki kształtujące stan zdrowia. Behawioralne uwarunkowania zdrowia - styl życia i zachowania zdrowotne, metody kształtowania /modyfikacji zachowań zdrowotnych. Zachowania zdrowotne a czynniki ryzyka chorób zależnych od stylu życia. Znaczenie rodziny w kształtowaniu zachowań zdrowotnych./W02

Edukacyjna rola pielęgniarstwa w promocji zdrowia - edukacja zdrowotna jako narzędzie promocji zdrowia, modele edukacji zdrowotnej./W04

Rodzaje i charakterystyka wybranych programów promocji zdrowia – programy edukacyjne, medyczne, profilaktyczne, siedliskowe/W05

ĆWICZENIA

Promocja zdrowia w strukturze opieki zdrowotnej – role zawodowe profesjonalistów medycznych, zadania pielęgniarstwa w odniesieniu do jednostki, rodziny i społeczności/W04

Strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym. Znaczenie NPZ w kreowaniu polityki promocji zdrowia./W06

Metody oceny stanu zdrowia jednostki i rodziny z wykorzystaniem znanych metod pomiarowych. Mierniki pozytywne i negatywne zdrowia./U01, W04

Charakterystyka wybranych zachowań zdrowotnych sprzyjających i zagrażających zdrowiu – sposób żywienia, aktywność fizyczna, używki. Metody identyfikacji zachowań związanych ze zdrowiem i czynników ryzyka chorób stylu życia u jednostki/rodziny./W02, W04, U02

Zasady konstruowania programów promocji zdrowia/edukacji zdrowotnej w realizacji działań na rzecz zdrowia w odniesieniu do jednostki, rodziny i społeczności. Projektowanie indywidualnego programu edukacyjnego z uwzględnieniem modelu pozytywnego i negatywnego./ W05, U6

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

Ocena stanu zdrowia jednostki, identyfikowanie zachowań zdrowotnych i ich uwarunkowań oraz czynników ryzyka chorób związanych ze stylem życia u człowieka zdrowego/ zagrożonego chorobą/chorego./U01, U02

Ocenianie poziomu wiedzy i umiejętności oraz motywacji do zmiany zachowań zdrowotnych jednostek/ rodzin objętych opieką z zakresu promocji zdrowia./U02, U03

Projektowanie i wdrażanie programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w oparciu o dokonaną ocenę stanu zdrowia i analizę rozpoznanych potrzeb zdrowotnych u człowieka zdrowego/zagrożonego chorobą/chorego/U05, U06

Przygotowanie podopiecznych do samokontroli stanu zdrowia oraz tworzenia koalicji środowiskowej na rzecz zdrowia/U3, U04

4. 3. Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY :				
W01	definiuje zdrowie i promocję zdrowia, profilaktykę, oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne;	+++	PIEL1P_W80	C.W13.
W02	definiuje zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne;	+++		
W03	wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną;	+++	PIEL1P_W81	C.W14.

W04	określa zakres i charakter zadań pielęgniarstwa w promocii zdrowia,	+++	PIEL1P_W82	C.W15.
W05	zna zasady konstruowania programów promocii zdrowia i edukacji zdrowotnej;	+++		
W06	zna strategie promocii zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym;	+++	PIEL1P_W83	C.W16.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny – „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swoistej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe);	+++	PIEL1P_U85	C.U36.
U02	rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	+++	PIEL1P_U86	C.U37.
U03	uczy odbiorcę usług pielęgniarstwa samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych;	+++	PIEL1P_U87	C.U38.
U04	inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”;	+++	PIEL1P_U88	C.U39.
U05	realizuje programy promocii zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych;	+++	PIEL1P_U89	C.U40.
U06	opracowuje i wdraża indywidualne programy promocii zdrowia jednostek i rodzin;	+++	PIEL1P_U90	C.U41.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	+	PIEL1P_K4	D.K4.
K03	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	+	PIEL1P_K9	D.K9.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Wykład				
Test – 50%	Test- 60%	Test- 70%	Test- 80%	Test- 90%
Ćwiczenia				
Test – 50% Projekt – 50% punktów wg kryteriów oceny projektu	Test- 60% Projekt – 60% punktów wg kryteriów oceny projektu	Test- 70% Projekt – 70% punktów wg kryteriów oceny projektu	Test- 80% Projekt – 80% punktów wg kryteriów oceny projektu	Test- 90% Projekt – 90% punktów wg kryteriów oceny projektu
Zajęcia praktyczne				
Projekt – 50% punktów wg kryteriów oceny projektu	Projekt – 60% punktów wg kryteriów oceny projektu	Projekt – 70% punktów wg kryteriów oceny projektu	Projekt – 80% punktów wg kryteriów oceny projektu	Projekt – 90% punktów wg kryteriów oceny projektu

4.5. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Sprawozdania	Dyskusje	Inne
		Program promocii zdrowia/edukacyjny w oparciu o studium przypadku/człowiek zdrowy (ćw); człowiek chory,	- test pisemny (w, ćw.)				

		zagrożony chorobą – (ZP)					
--	--	-----------------------------	--	--	--	--	--

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	55	
Udział w wykładach	13	
Udział w ćwiczeniach	18	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	2+2	
Inne – zajęcia praktyczne	20	
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	15	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	8	
Przygotowanie do kolokwium	7	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	70	
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	DIETETYKA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. n. o zdr. Edyta Suliga, prof. UJK
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr hab. n. o zdr. Edyta Suliga, prof. UJK dr n. med. Katarzyna Krekora-Wollny
1.9. Kontakt	edyta.suliga@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu biologii, biochemii, fizjologii

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD:30 (15*) ĆWICZENIA: 20	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	WYKŁAD , ĆWICZENIA - Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny Ćwiczenia przedmiotowe, objaśnienie, metoda przewodniego tekstu, pokaz z instruktażem, dyskusja wielokrotna (grupowa)	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywność człowieka zdrowego i chorego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012. 2. Grzymisławski M., Gawęcki J. (red.): Żywność człowieka zdrowego i chorego, t. 2. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
	uzupełniająca	1. Bawa S., Gajewska D., Kozłowska L. i wsp.: Dietoterapia 1. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2009. 2. Bujko J. (red.): Podstawy dietetyki. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2006. 3. Gawęcki J. (red.): Żywność człowieka. Podstawy nauki o żywieniu, t. 1. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011. 4. Kunachowicz H., Nadolna I., Iwanow K., Przygoda B.: Wartość odżywcza wybranych produktów spożywczych i typowych potraw. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2006. 5. Publikacje z serii: Instytut Żywności i Żywienia zaleca ...

16.

17. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu**SEMESTR I**

C1 - (Wiedza) – zapoznanie studentów z wartością odżywczą podstawowych grup środków spożywczych, zasadami prawidłowego żywienia człowieka w różnych okresach ontogenezy; aktualnym systemem dietetycznym oraz rolą żywności i żywienia w patogenezie i profilaktyce wybranych chorób.

C2 – (Umiejętności) – umiejętność oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia; obliczanie dobowego wydatku energetycznego poprzez wyliczanie podstawowej i całkowitej przemiany materii.

C3 - (Kompetencje społeczne) - kształtowanie świadomości istotnej roli prawidłowego żywienia w profilaktyce i terapii wielu schorzeń.

b. Treści programowe**SEMESTR I****Wykłady :**

Wprowadzenie do dietetyki. (1)

Potrzeby energetyczne organizmu człowieka. Podstawowa przemiana materii i czynniki warunkujące jej poziom. Bilans energetyczny organizmu człowieka. (2)

Rola w organizmie, występowanie w żywności i biodostępność podstawowych składników odżywczych (białka, tłuszcze, węglowodany). (2)

Podział środków spożywczych na grupy, charakterystyka ich wartości odżywczej. (2)

Zasady prawidłowego żywienia w różnych okresach ontogenezy. (2)

Rola żywności i żywienia w patogenezie oraz profilaktyce wybranych chorób dietozależnych. (1)

Etiopatogeneza i skutki zdrowotne otyłości. (1)

Ogólna charakterystyka diet objętych systemem dietetycznym. (1)

Dietoprofilaktyka i żywienie w chorobach nowotworowych. (2)

Dietoterapia i dietoprofilaktyka osteoporozy. (1)

Ćwiczenia:

Rola w organizmie, występowanie w żywności i biodostępność podstawowych składników odżywczych (składniki mineralne, witaminy). (3)

Obliczanie dobowego wydatku energetycznego poprzez wyliczanie podstawowej i całkowitej przemiany materii. Ustalanie zapotrzebowania energetycznego w różnych stanach chorobowych. (2)

Zasady ustalania i oceny jadłospisów. (3)

Metody oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia. (2)

Dietoterapia otyłości. (2)

Postępowanie dietetyczne w zespole metabolicznym i cukrzycy typu 2. (3)

Dietoterapia i dietoprofilaktyka nadciśnienia tętniczego i powikłań miażdżycy. (2)

Żywienie po zabiegach chirurgicznych. (1)

Żywienie dojelitowe i pozajelitowe. (2)

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR I				
w zakresie WIEDZY :				
W01	Omawia zasady racjonalnego żywienia zgodne z wynikami aktualnych badań naukowych	+++	PIEL1P_W49	B.W28.
W02	definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby	+++	PIEL1P_W94	C.W27.
W03	Opisuje zasady racjonalnego żywienia osób zdrowych w różnych okresach ontogenezy;	+++	PIEL1P_W95	C.W28.
W04	charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	+		
W05	Zna zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego wybranych schorzeń oraz podstawowe powikłania dietoterapii;	+++	PIEL1P_W96	C.W29.
W06	Zna zasady prawidłowego żywienia osób chorych, podstawy leczenia dietetycznego w wybranych schorzeniach. wskazania przed- i pooperacyjne	+++	PIEL1P_W147	D.W30.

w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	Potrafi zaprezentować zasady prawidłowego żywienia dzieciom i młodzieży oraz osobom dorosłym i wskazać pozytywne skutki przestrzegania zaleceń żywieniowych	+++	PIEL1P_U96	C.U47.
U02	Ocenia stan odżywienia pacjenta z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego	+++	PIEL1P_U95	C.U46.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	Jest świadomy/a konieczności stałego aktualizowania wiedzy w zakresie dietoprofilaktyki i dietoterapii	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	Jest otwarty/a na problemy pacjenta i jego rodziny związane z przestrzeganiem zaleceń żywieniowych w trakcie terapii	+	PIEL1P_K10	D.K10.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Zgodność treści z tematem pracy	Prezentacja wiedzy związanej z przedmiotem na poziomie zadowalającym.	Udzielenie wyczerpującej odpowiedzi na zadany temat, trafny dobór literatury	Umiejętność integracji wiedzy z przedmiotów pokrewnych	Samodzielność i kreatywność w prezentacji problematyki
Ćw./ćw.prakt./lab.				
Zgodność wypowiedzi z zadaniem	Prezentacja wiedzy związanej z przedmiotem na poziomie zadowalającym.	Udzielenie wyczerpującej odpowiedzi na zadane polecenie	Umiejętność integracji wiedzy z przedmiotów pokrewnych	Samodzielność i kreatywność w prezentacji problematyki

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat* Sprawozdania	Dyskusje	Inne
					X(W)		X(Ćw)

18. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	35	
- Udział w wykładach	15	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	20	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	15	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	5	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	50	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	BADANIE FIZYKALNE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr hab. n. med. Piotr Chłosta prof. UJK
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr hab. n. med. Piotr Chłosta prof. UJK
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	II,
2.5. Wymagania wstępne	anatomia, fizjologia, patologia

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: II – 5 (5*), ćwiczenia 15	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	II – Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład , dyskusja dydaktyczna, pokaz, pomiar, instruktaż	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1.Dyk D.(red).Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studiów medycznych : PZWL 2010. 2.Krajewska-Kuślak E. (red.), Szczepański M. (red). Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wyd Czelej, Lublin 2008. 3.Epstein O., Perkin G.D., de Bono D.P., Cookson J.: Badanie kliniczne. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2001.
	uzupełniająca	1.Course C.: Wywiad i badanie przedmiotowe. Wydawnictwo Urban & Partner, Wrocław 2005. 2.Straburzyński G.: Medycyna fizykalna. PZWL, Warszawa 1997.

19. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu
C1- Zapoznanie z teoretycznymi podstawami badania fizykalnego C2- Różnicowanie odrębności badań fizykalnych dzieci i dorosłych, C3- Przygotowanie studenta do interpretacji wyników badania fizykalnego w kontekście innych działań diagnostycznych

Badanie przedmiotowe niemowląt i dzieci oraz osób

b. Treści programowe
Semestr II

WYKŁADY

Pacjent jako podmiot w badaniu fizykalnym.
Zakres badania fizykalnego dla celów pielęgnowania u dorosłych i dzieci.
Badania fizykalne w ocenie stanu układu oddechowego. ...
Badanie jamy brzusznej.
Badania fizykalne w ocenie stanu układu krążenia i serca.

ĆWICZENIA

Badanie przedmiotowe niemowląt i dzieci oraz osób dorosłych.
Ocenie stanu psychicznego, ogólnego, skóry, oczu, uszu, jamy ustnej, gardła, szyi, klatki piersiowej, płuc, gruczołów piersiowych, układu sercowo-naczyniowego, brzucha, narządów płciowych męskich i żeńskich, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo - szkieletowego, układu nerwowego.
Odrębności badania fizykalnego u dzieci i niemowląt.
Kompleksowa ocena stanu zdrowia pacjenta.
Dokumentacja kliniczna pacjenta Dokumentowanie i interpretacja wyników badania fizykalnego

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY :				
W01	omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania;	+++	PIEL1P_W97	C.W30.
W02	charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	+++	PIEL1P_W98	C.W31.
W03	określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	+++	PIEL1P_W99	C.W32.
w zakresie UMIĘTNOŚCI :				
U01	przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa i jej dokumentowania;	+++	PIEL1P_U98	C.U49.
U02	rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym;	+++	PIEL1P_U99	C.U50.
U03	wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, w tym układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego;	+++	PIEL1P_U100	C.U51.
U04	dokumentuje wyniki badania fizykalnego i ich wykorzystywanie w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta;	+++	PIEL1P_U101	C.U52.
U05	wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi;	+++	PIEL1P_U102	C.U53.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH :				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	szanuje godność i autonomię osób badanych	+	PIEL1P_K1	D.K1.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia															
na ocenę 3		na ocenę 3,5		na ocenę 4		na ocenę 4,5		na ocenę 5							
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.		Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.		Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.		Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.		Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.							
d. Metody oceny															
Egzamin ustny		Egzamin pisemny		Projekt		Kolokwium		Zadania domowe		Referat Sprawozdania		Dyskusje		Inne	
						X						X			

20. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
- Udział w wykładach	5	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	15	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	25	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	BADANIA NAUKOWE W PIEŁĘGNIARSTWIE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Renata Stępień
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Renata Stępień
1.9. Kontakt	renatas@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł dyplomowy
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III
2.5. Wymagania wstępne	-

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: 25(10*)	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie. Wyd. PZWŁ, Warszawa 2010. 2. Radomski D., Grzanko A.: Metodologia badań w medycynie. Wyd. Impuls UMP, Poznań 2011. 3. Nowak G.: Metodologia badań społecznych. Wyd. PWN Warszawa 2012
	uzupełniająca	1. Łobocki M.: Metody i techniki badań pedagogicznych. Wyd. Impuls 2010. 2. Bereźnicki J. (red.): Metodologia badań psychologicznych. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011. 3. Bereźnicki J. (red.): Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004. 4. Poznańska S.: Przewodnik etyczny w pielęgniarstwie. Wyd. OVO, Warszawa 1998.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA**4.1. Cele przedmiotu**

C1 Przygotowanie studentów w zakresie podstaw metodologii prowadzenia prac naukowych, a zwłaszcza praktycznych umiejętności przygotowania i przeprowadzenia postępowania badawczego, zastosowanie poszczególnych metod, technik i narzędzi badawczych, a także oceny, interpretacji wyników badań i logicznego wnioskowania;

C2 Rozwijanie zainteresowań badawczych w zakresie pielęgniarstwa oraz dziedzin pokrewnych,

C3 Przygotowanie studentów do opracowania i prezentacji procesu badawczego w formie licencjackiej pracy

dypłomowej

4.2.Treści programowe SEMESTR III

Wykłady

1. Zastosowanie badań naukowych w pielęgniarstwie. Przedmiot i obszar badań, cele oraz paradygmaty pielęgniarstwa.
2. Etyczne aspekty badań naukowych.
3. Źródła poznania naukowego.
4. Etapy postępowania badawczego.
5. Metody , techniki , narzędzia badawcze- wyjaśnienie pojęć, klasyfikacja , zasady doboru w projekcie badawczym.
6. Metoda *case study* w pielęgniarstwie.
7. Opracowanie materiału badawczego, zasady interpretowania danych empirycznych i przeprowadzenia procesu wnioskowania.
8. Podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej.

4.3.Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasylenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY:				
W01	definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	+++	PIEL1P_W100	C.W33.
W02	charakteryzuje etapy postępowania badawczego;	+++	PIEL1P_W101	C.W34.
W03	opisuje metody i techniki badań;	+++	PIEL1P_W102	C.W35.
W04	określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania;	+++	PIEL1P_W103	C.W36.
W05	zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej;	++	PIEL1P_W104	C.W37.
W06	określa znaczenie etyki w badaniach naukowych;	++	PIEL1P_W105	C.W38.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U02	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych;	++	PIEL1P_U104	C.U55.
U04	analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe);	++	PIEL1P_U108	C.U59.
U05	postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej;	++	PIEL1P_U109	C.U60.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	++	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	++	PIEL1P_K4	D.K4.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasylenia efektu przedmiotowego wpisuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

4.4.Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia							
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5			
Wykład – ocena końcowa będzie wystawiona na podstawie obecności, recenzji artykułu naukowego oraz wyników z egzaminu pisemnego							
Uzyskanie od 51%-60% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 61%-70% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 71%-80% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 81%-90% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 91%-100% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania			
4.5.Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe – recenzja artykułu naukowego	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne-obecności.
	X(W)			X(W)			X(W)

21. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	15	
Udział w wykładach	13	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.	2	
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebrań materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	25	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	SEMINARIUM LICENCJACKIE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	PIELEGNIARSTWO
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Renata Stępień
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Osoby prowadzące Seminarium licencjackie: 1. dr n. med. Dorota Kozieł 2. dr n. med. Aleksandra Cieślik 3. dr. n. med. Małgorzata Kaczmarczyk 4. dr n. med. Barbara Lelonek 5. dr n. hum. Grażyna Czerwiak
1.9. Kontakt	renatas@ujk.edu.pl ;

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł dyplomowy
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III/IV/V/VI
2.5. Wymagania wstępne	-

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	SEMINARIUM LICENCJACKIE	
3.2. Sposób realizacji zajęć	SEMINARIUM – Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	Seminarium dyplomowe : dyskusja, seminarium , projekt	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	4. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie. Wyd. PZWL, Warszawa 2010. 5. Radomski D., Grzanko A.: Metodologia badań w medycynie. Wyd. Impuls UMP, Poznań 2011. 6. Nowak G.: Metodologia badań społecznych. Wyd. PWN Warszawa 2012
	uzupełniająca	5. Łobocki M.: Metody i techniki badań pedagogicznych. Wyd. Impuls 2010. 6. Bereźnicki J. (red.): Metodologia badań psychologicznych. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011. 7. Bereźnicki J. (red.): Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004. 8. Poznańska S.: Przewodnik etyczny w pielęgniarstwie. Wyd. OVO, Warszawa 1998.

22. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA**4.1.Cele przedmiotu**

C1 Przygotowanie studentów w zakresie podstaw metodologii do prowadzenia prac naukowych, a zwłaszcza ukształtowanie praktycznych umiejętności przygotowania i przeprowadzenia postępowania

badawczego, zastosowania poszczególnych metod, technik i narzędzi badawczych, a także oceny, interpretacji wyników badań i logicznego wnioskowania;
 C2 Rozwijanie zainteresowań badawczych w zakresie pielęgniarstwa oraz dziedzin pokrewnych,
 C3 Przygotowanie studentów do opracowania i prezentacji procesu badawczego w formie licencjackiej pracy dyplomowej.

4.2 Treści programowe

Seminaria

Semestr III

1. Struktura pracy dyplomowej, zasady i wytyczne określające wymogi związane z przygotowaniem.
2. Koncepcja badania naukowego – prace pogładowe, kazuistyczne, oryginalne.
3. Źródła informacji naukowej.
4. Analiza piśmiennictwa z zakresu planowanej tematyki badawczej.

Semestr IV

5. Określanie celów badań, problemów badawczych – kryteria poprawności.
6. Analiza doboru metod, technik i narzędzi badawczych do problematyki podjętej w pracy dyplomowej.
7. Zmienne, wskaźniki zmiennych i hipotezy badawcze.

Semestr V

8. Gromadzenie materiału badawczego.
9. Opracowanie materiału badawczego – segregacja danych, podstawy opracowania statystycznego zebranego materiału, analiza i prezentacja danych, omówienie wyników badań na tle piśmiennictwa, proces wnioskowania.

Semestr VI

10. Konstruowanie projektu badawczego w formie pracy licencjackiej przez studentów zgodnie z wymogami obowiązującymi na wydziale.
11. Weryfikacja licencjackiej pracy dyplomowej w kontekście przepisów prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej.
12. Sposoby prezentacji i upowszechniania wyników badań.

4.3. Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY:				
W01	definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa;	++	PIEL1P_W100	C.W33.
W02	charakteryzuje etapy postępowania badawczego;	++	PIEL1P_W101	C.W34.
W03	opisuje metody i techniki badań;	++	PIEL1P_W102	C.W35.
W04	określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania;	++	PIEL1P_W103	C.W36.
W05	zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej;	++	PIEL1P_W104	C.W37.
W06	określa znaczenie etyki w badaniach naukowych;	++	PIEL1P_W105	C.W38.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U02	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych;	+++	PIEL1P_U104	C.U55.
U03	opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym;	+++	PIEL1P_U107	C.U58.
U04	analizuje i opracowuje raporty z badań naukowych (np. artykuły naukowe);	+++	PIEL1P_U108	C.U59.
U05	wykorzystuje wwniki badań naukowych w	+++	PIEL1P_U105	C.U56.

	zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem;			
U06	postępuje zgodnie z zasadami etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej;	+++	PIEL1P_U109	C.U60.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	++	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	++	PIEL1P_K4	D.K4.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

4.4.Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Seminaria dyplomowe - ocena końcowa będzie wystawiona na podstawie obecności, aktywności na ćwiczeniach, seminarium oraz zaprezentowanego projektu i efektu końcowego w postaci wydruku licencjackiej pracy dyplomowej				
Uzyskanie od 51%-60% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 61%-70% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 71%-80% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 81%-90% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania	Uzyskanie od 91%-100% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania

4.5.Metody oceny							
Egzamin ustny	Sprawdzian pisemny	Projekt	Seminarium	Aktywność	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne: Obecność
		+(L)	+(L)	+(L)			+(L)

23. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	90	
Udział w wykładach		
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach, SEMINARIACH DYPLOMOWYCH itp.	90	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	110	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium, SEMINARIUM DYPLOMOWEGO itp.	30	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	50	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa	30	
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	200	
PUNKTY ECTS za przedmiot	8	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Promocja zdrowia psychicznego
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Piel.
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Barbara Lelonek
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Barbara Lelonek
1.9. Kontakt	barbara.lelonek@wp.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III
2.5. Wymagania wstępne	Podstawy psychologii, Promocja zdrowia, Psychiatria.

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady. Ćwiczenia	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, problemowy, metoda opisu przypadku Metody aktywizujące: metoda przypadku, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacji, dyskusja dydaktyczna, dyskusja okrągłego stołu, burza mózgów Metody podające: pogadanka, dyskusja, praca z książką. Uczenie wspomagane komputerem	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Okulicz-Kozaryn K., Ostaszewski K. (red.). Promocja zdrowia psychicznego. Instytut Psychiatrii i Neurologii. Warszawa 2008. 2. Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz M. Promocja zdrowia dla studentów studiów licencjackich kierunków pielęgniarstwo i położnictwo. Tom I i II. Wydawnictwo Czelej. Lublin 2008. 3. Chodkiewicz J. Psychologia zdrowia. Wyższa Szkoła Humanistyczno- Ekonomiczna w Łodzi. Łódź 2005.
	uzupełniająca	1. Wilczek-Rużyczka E. (red.). Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. Wydawnictwo CZELEJ. Lublin 2007. 2. Karski J.B. Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwa Fachowe Cedetu. Warszawa 2006. 3. Gromadzka-Ostrowska J., Włodarek D., Toeplitz Z. Edukacja prozdrowotna. Wydawnictwo SGGW. Warszawa 2003. 4. Czabała C. (red.). Zdrowie psychiczne, zagrożenia i promocja. Instytut Psychiatrii i Neurologii. Warszawa 2000. 5. Kobierzycki T. (red.). Higiena psychiczna dla studentów medycyny, Dział Wydawnictw Akademii Medycznej. Warszawa 1993. Wskazane także pozycje samodzielnie wyszukane przez studenta (po konsultacji z prowadzącym zajęcia)

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

- C1 Zapoznanie z koncepcją i uwarunkowaniami zdrowia psychicznego jednostki w aspekcie rozwoju osobniczego, organizacją opieki nad zdrowiem psychicznym.
- C2 Rozpoznanie zagrożeń zdrowia psychicznego człowieka w różnych okresach jego życia i sytuacjach kryzysowych, stresorów dnia codziennego w środowisku wychowania, nauki i pracy.
- C3 Zdobywanie wiedzy z zakresu: higieny i zasad zachowania zdrowia psychicznego, psychoprofilaktyki i promowania zdrowia psychicznego.

4.2. Treści programowe

Wykłady:

Psychologiczne i antropologiczne aspekty zdrowia psychicznego – koncepcje zdrowia psychicznego.
Zdrowie psychiczne, jako funkcja rozwoju psychicznego -zagrożenia rozwoju psychicznego.
Określenie i rozwój, cele i zadania higieny psychicznej.
Psychiczne podłoże schorzeń -temperament, jako podłoże chorób, konstrukcje osobowości a zdrowie psychiczne.
Reaktywność i reaktywność emocjonalna a zdrowe zachowania. Choroby psychosomatyczne.
Zespół wypalenia zawodowego.
Stres, jako zagrożenie zdrowia psychicznego.
Promocja zdrowia psychicznego w pracy pielęgniarki.

Ćwiczenia:

Ochrona zdrowia psychicznego w Polsce. Podstawowe pojęcia związane ze zdrowiem i chorobą.
Zdrowie, jako wartość – salutogenetyczna koncepcja zdrowia.
Człowiek w relacjach z innymi- komunikacja międzyludzka, stereotypy i uprzedzenia a zdrowie psychiczne.
Agresja, przemoc, mobbing a zdrowie psychiczne – rola wsparcia społecznego w utrzymaniu zdrowia psychicznego.
Higiena zdrowia psychicznego – na różnych etapach rozwoju jednostki.
Stresory-techniki relaksacyjne.
Sytuacje trudne w pracy pielęgniarki – sposoby radzenia sobie, asertywność. Wypalenie zawodowe w odniesieniu do pracy pielęgniarki w różnych oddziałach szpitalnych.
Zdrowie psychiczne młodzieży w aspekcie higieny psychicznej studentów studiów medycznych.
Psychoprofilaktyka zaburzeń psychicznych– prewencja pierwotna, wtórna i trzeciego stopnia.

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasylenia efektu KIERUNKOWEG O ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR I				
w zakresie WIEDZY:				
W01	Definiuje konstrukcje osobowości pojęcia związane ze zdrowiem psychicznym i ich wpływ na zdrowe zachowania i opisuje psychologiczne i antropologiczne uwarunkowania zdrowia.	+++	PIEL1P_W114	C.W47.
W02	Charakteryzuje teorie rozwojowe zdrowia psychicznego, znaczenie rozwoju psychicznego w kształtowaniu zdrowia psychicznego.	+++		
W03	Rozpoznaje współczesne zagrożenia zdrowia psychicznego i zna czynniki kształtujące zdrowie, rolę higieny psychicznej w jego utrzymaniu.	+++	PIEL1P_W115	C.W48.
W04	Definiuje stres i omawia rolę stresu w kontekście kształtowania zdrowia psychicznego i funkcjonowania somatycznego organizmu.	+++	PIEL1P_W116	C.W49.
W05	Określa potrzeby w zakresie kształtowania zdrowia psychicznego jednostki w każdym wieku i wskazuje rolę pielęgniarki w profilaktyce wypalenia zawodowego i przeciwdziałania sytuacjom zagrażającym zdrowiu psychicznemu.	+++	PIEL1P_W117	C.W50.
w zakresie UMIĘTNOŚCI:				

U01	Projektuje i podejmuje działania promujące zdrowie psychiczne w stosunku do siebie i do innych osób.	+++	PIEL1P_U116	C.U67.
U02	Diagnostuje środowisko lokalne i rozpoznaje dostępne sieci wsparcia społecznego.	+++		
U03	Rozpoznaje środowisko nauki i pracy i szacuje pod kątem występowania przemocy, agresji, mobbingu i zespołu wypalenia zawodowego, stosuje działania zapobiegawcze.	+++	PIEL1P_U117	C.U68.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	Świadomie i systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową, kształtuje umiejętności i wykazuje kreatywność, dążąc do profesjonalizmu w edukowaniu społeczeństwa odnośnie stylu sprzyjającego zdrowiu psychicznemu.	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	Przestrzega praw człowieka, szanuje godność i autonomię powierzonych opiece podopiecznych w środowisku nauki, pracy i sytuacji choroby.	+	PIEL1P_K3	D.K3.
K03	Wykazuje postawę gotowości do ponoszenia odpowiedzialności za człowieka i działania podejmowane na rzecz ochrony i utrzymania zdrowia psychicznego.	+	PIEL1P_K4	D.K4.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

4.3. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Uzyskanie z testu 50% -60% maksymalnej ilości punktów.	Uzyskanie z testu 61% -70% maksymalnej ilości punktów.	Uzyskanie z testu 71% -80% maksymalnej ilości punktów.	Uzyskanie z testu 81% -90% maksymalnej ilości punktów.	Uzyskanie z testu 91% i więcej maksymalnej ilości punktów.
Ćw./ćw.prakt./lab.				
Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Zapamiętywanie i odtwarzanie. Bierny odbiór. Korzystanie ze źródeł po ukierunkowaniu przez nauczyciela.	Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Interpretacja własna sytuacji i zjawisk. Samodzielne korzystanie ze źródeł wykazanych w literaturze przedmiotu.	Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych, w sytuacjach trudnych pod kierunkiem nauczyciela. Wykazuje poprawne rozumowanie w kategoriach przyczynowo-skutkowych, samodzielne wyciąganie wniosków z omawianych sytuacji. Wartościowanie wg. obiegowych kryteriów. Samodzielne korzystanie ze źródeł wskazanych i wyszukanych.	Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych. Poprawne rozumowanie w kategoriach przyczynowo-skutkowych. Sprawne posługiwanie się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych. Wyrażanie samodzielnej oceny zagadnień i problemów używając poprawnej argumentacji. Korzystanie z kilku źródeł w	Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Biegle posługiwanie się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych. Wyrażanie samodzielnej oceny zagadnień i problemów, wyrażanie swojego zdania używając odpowiedniej argumentacji. W sposób twórczy i interesujący stawianie nowych hipotez, rozwiązywanie nowych zadań, wyciąganie wniosków i proponowanie nowego spojrzenia na poruszane zagadnienia. Korzystanie z różnych źródeł.

			ocenie problemu.	
--	--	--	-------------------------	--

4.4 Metody oceny

Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	Wykłady – zaliczenie pisemne TEST		Ćwiczenia - Kolokwium .	Ćw. Praca pisemna wyrażająca własny pogląd na temat czym jest, jaką wartość stanowi zdrowie psychiczne i dlaczego?	Ćw. Prezentacja multimedialna w grupach studenckich - tematyka związana z tematem ćwiczeń (10min.)	Ćw. Dyskusje w ramach tematyki: zdrowie, stres, kryzys, agresja, przemoc.	Ćw. Analiza sytuacji problemowych, zagrożeń zdrowia psychicznego zaproponowanych przez grupy studentów (uprzednia konsultacja z prowadzącym ćwiczenia)

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	30	
Udział w wykładach	14	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	14	
Udział w konsultacjach		
Udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.	2	
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	30	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	10	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	3	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej	8	
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne... Przygotowanie pracy pisemnej – pracy domowej	4	
Łączna liczba godzin	60	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	ZAKAŻENIA SZPITALNE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Mgr Elżbieta Januchta
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n.przyr. Ewa Zaczek - Kucharska
1.9. Kontakt	elajanuchta@onet.eu tel 608090256

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł fakultatywny
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III
2.5. Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z epidemiologii, mikrobiologii ,promocji zdrowia

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: 15, ĆWICZENIA: 15	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Ćwiczenia - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Fleischer M., Bober-Gheek B.: „Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego”, Warszawa 2002, Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych. 2. Heczko P.B., Wójkowska - Mach J. : „Zakażenia szpitalne”, Warszawa 2009, PZWL 3. Dzierżanowska D., Jeliaszewicz J.: „Zakażenia szpitalne”, Bielsko - Biała 1999, &-medica press.
	uzupełniająca	1. Staszkievicz W., Hryniewicz W., Grzesiowski P., Ożarowski T.: „Praktyczne zasady kontroli zakażeń szpitalnych”, Warszawa 2000, wyd. ze środków Głównego Inspektoratu Sanitarnego. 2. Ciuruś A.J.: „Pielęgniarstwo operacyjne”, Łódź 1998, wyd. Adi. 3. Ciuruś M.J.: „Zapobieganie zakażeniom w gabinetach zabiegowych, a jakość usług medycznych”, Łódź 1999, wyd. Adi. 4. Damani N.: „Praktyczne metody kontroli zakażeń”, Kraków 1999, Polskie Towarzystwo Zakażeń Szpitalnych. 5. Nosowska K.: „Podstawy sterylizacji i dezynfekcji w zwalczaniu zakażeń szpitalnych”, Lublin 1999, wyd. Czelej. 6. „Procedury Higieniczne”, Kraków 1999, Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia. 7. Vinice Thomas (red. wydania polskiego Bober – Gheek Bogumiła):„, Prewencja i kontrola zakażeń” Wrocław 2012 Elsevier Urban& Partner

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu

SEMESTR III

- C1 - uzyskanie wiadomości na temat działań diagnostycznych, terapeutycznych, pielęgnacyjnych wobec pacjenta z zakażeniem szpitalnym
C2 - poznanie skutecznych metod i kryteriów diagnozowania środowiska zakładu opieki zdrowotnej pod kątem zagrożeń epidemiologicznych
C3 – poznanie roli pielęgniarki w realizowaniu programu kontroli zakażeń szpitalnych w zakładzie opieki zdrowotnej

b. Treści programowe

Semestr III

WYKŁADY

Zakażenia wewnątrzszpitalne, strategie zwalczania zakażeń, nadzór i kontrola zakażeń, aspekty prawne i etyczne, koszt zakażeń wewnątrzszpitalnych

Mikrobiologia zakażeń wewnątrzszpitalnych, epidemiologia danego szpitala, rola laboratorium i nadzór mikrobiologiczny, sytuacje zagrożenia życia i sposób postępowania

Aspekty kliniczne i epidemiologiczne zakażeń wewnątrzszpitalnych, epidemiologia i aspekty kliniczne, zapobieganie i leczenie zakażeń wewnątrzszpitalnych (w tym antybiotykoterapia)

Antyseptyka i dezynfekcja oraz sterylizacja w szpitalu, podstawowe pojęcia, środki stosowane, miara aktywności, normy, zastosowanie praktyczne

Szpital i jego otoczenie jako źródła zakażeń (woda i powietrze, odżywianie, pościel, bielizna, pomieszczenia, odpady szpitalne)

ĆWICZENIA

Rola pielęgniarki w realizacji programu kontroli zakażeń szpitalnych w zakładzie opieki zdrowotnej.

Zakażenie szpitalne – udział pielęgniarki w rozpoznawaniu, leczeniu, pielęgnowaniu, edukacji pacjenta.

Zasady pielęgnowania barierowego pacjenta z zakażeniem szpitalnym.

Rola standardów, procedur w profilaktyce zakażeń szpitalnych na stanowisku pracy pielęgniarki.

Zakażenia szpitalne – zasady nadzoru epidemiologicznego i rejestracja.

Ogniska epidemiczne szpitalne– zasady postępowania.

Analiza współczynników zachorowalności dla zakażeń szpitalnych.

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY :				
W01	Definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych,	+++	PIEL 1P W_106	C.W39
W02	Wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się , zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego	+++	PIEL 1P W_107	C.W40
W03	Wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym	+++	PIEL 1P W_108	C.W41

W04	Analizuje zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi, takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe	+++	PIEL 1P W_109	C.W42
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	Wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym	+++	PIEL 1P U_110	C.U61
U02	Prowadzi ocenę i izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakaźnie	+++	PIEL 1P U_111	C.U62
U03	Stosuje bezpiecznie środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne	+++	PIEL 1P U_112	C.U63
w zakresie KOMPETENCJI:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Uzyskanie w teście sprawdzającym 65 % poprawnych odpowiedzi, przygotowanie prezentacji multimedialnej w oparciu o lit. podstawową. Prezentacja chaotyczna, wymagająca komentarzy nauczyciela Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym.	Uzyskanie w teście sprawdzającym 70 % poprawnych odpowiedzi, przygotowanie prezentacji multimedialnej w oparciu o lit. podstawową. Prezentacja spójna, związana z tematem. Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym.	Uzyskanie w teście sprawdzającym 75 % poprawnych odpowiedzi, przygotowanie prezentacji multimedialnej w oparciu o lit. podstawową. Prezentacja usystematyzowana, samodzielna. Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym	Uzyskanie w teście sprawdzającym 80 % poprawnych odpowiedzi, przygotowanie prezentacji multimedialnej w oparciu o lit. podstawową i uzupełniającą. Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Uzyskanie w teście sprawdzającym 85 % - 100 % poprawnych odpowiedzi, przygotowanie prezentacji multimedialnej w oparciu o lit. podstawową i uzupełniającą Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	Test sprawdzający					Dyskusja dydaktyczna	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	25	
- Udział w wykładach	15	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	10	
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	25	

Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	15	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	50	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 12 /2012

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	CHOROBY WEWNĘTRZNE - KLINIKA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.7. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Małgorzata Czarny-Działak
1.8. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Małgorzata Czarny-Działak
1.9. Kontakt	Według ustalonych na dany rok akademicki konsultacji

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ
2.2. Status przedmiotu	
2.3. Język wykładowy	POLSKI
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	II
2.5. Wymagania wstępne	Anatomia i fizjologia, podstawy pielęgniarstwa, farmakologia

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykład 40(10*)	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykłady w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną po każdym semestrze , Egzamin	
3.4. Metody dydaktyczne	Metody problemowe, metody sytuacyjne, wykład, opis, dyskusja	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Jurkowska G., Łagoda K., Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Warszawa 2011 2. Szczeklik A., Choroby wewnętrzne 2011. Stan wiedzy na rok 2011. Medycyna Praktyczna Kraków 2011 3. Daniluk J. Jurkowska G. Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa, Czelej Lublin 2005
	uzupełniająca	1. Pączek L., Foroniewicz B., Mucha K. Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. PZWL Warszawa 2009 2. Januszewicz W., Kokot F. Interna. PZWL Warszawa 2006 3. Janion M., Kardiologia. AŚ Kielce 2005 4. Talarska D., Zozulińska – Ziółkiewicz D., Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Warszawa 2009

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

Cele przedmiotu	
C1	- zapoznanie z czynnikami ryzyka i obrazem klinicznym chorób internistycznych
C2	- zapoznanie z metodami diagnozowania (inwazyjnymi, nieinwazyjnymi) chorób wewnętrznych
C3	- wyposażenie studenta w wiedzę niezbędną do realizacji procesu pielęgnowania
C4	- wyposażenie w wiedzę niezbędną do zrozumienia standardów oraz procedur opieki pielęgniarskiej w warunkach hospitalizacji

C5 - wdrażanie do realizacji promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w chorobach wewnętrznych

Treści programowe

wykłady - sem. II

Choroby układu pokarmowego: (choroba refluksowa, zapalenie żołądka, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, marskość wątroby, choroby zapalne jelit). Analiza problemów pielęgnacyjnych.

Choroby trzustki. Analiza problemów pielęgnacyjnych w przewlekłym zapaleniu trzustki i raku trzustki.

Przewlekła obturacyjna choroba płuc jako choroba cywilizacyjna. Konsekwencje indywidualne i społeczne. Postępowanie pielęgnacyjne w zależności od stopnia ciężkości choroby.

Astma oskrzelowa jako przykład schorzeń o etiologii alergicznej. Metody diagnostyczne chorób alergicznych.

Charakterystyka przewlekłej niewydolności oddechowej w praktyce klinicznej.

Choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze – rola pielęgniarki w procesie diagnostyczno-lecznym.

Zaburzenia rytmu serca .Specyfika obserwacji pielęgniarki w zaburzeniach rytmu serca.

Niewydolność krążenia: objawy, diagnostyka. Postępowanie pielęgnacyjno-lecznicze w niewydolności krążenia. Stany zagrożenia życia w kardiologii.

Cukrzyca - udział pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą . Cukrzyca typu I i II – różnicowanie objawów klinicznych, diagnostyki i leczenia.

Udział pielęgniarki w profilaktyce powikłań cukrzycy oraz w edukacji zdrowotnej chorego i jego rodziny.

Problemy opieki pielęgniarskiej w schorzeniach endokrynologicznych

(choroby tarczycy, przynależność, nadnerczy)

Specyfika diagnostyki hematologicznej w praktyce klinicznej. Choroby układu czerwono krwinkowego: niedokrwistości, czerwienica.

Białaczki jako choroby nowotworowe. Specyfika procesu pielęgnowania chorego z chorobą nowotworową.

Niewydolność nerek: etiologia, objawy, diagnostyka. Problemy opieki pielęgniarskiej w ostrej i przewlekłej niewydolności nerek. Metody dializoterapii - profilaktyka powikłań.

Choroby zapalne i zwyrodnieniowe narządu ruchu. Omówienie problemów pielęgnacyjnych na przykładzie reumatoidalnego zapalenia stawów.

Diagnostyka i problemy kliniczne wynikające z osteoporozy i osteomalacji.

Analiza standardów postępowania w chorobach internistycznych.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ <u>standardu</u>
SEMESTR II				
w zakresie WIEDZY :				
W01	Charakteryzuje czynniki ryzyka chorób internistycznych	++	PIEL1P_W119	D.W2
W02	Wyjaśnia etiopatogenezę , objawy kliniczne	+++	PIEL1P_W120	D.W3

	chorób wewnętrznych			
W03	Omawia zasady diagnostyki w chorobach internistycznych	+++	PIEL1P_W122	D.W5
W04	charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach internistycznych, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	++	PIEL1P_W125	D.W8.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.

na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanował treści programowe na poziomie podstawowym, prezentuje wiedzę chaotycznie, wymaga pytań naprowadzających, zdarza się, że nie kończy zdań.	Opanował większość treści programowych na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę po ukierunkowaniu, potrafi zastosować w typowych sytuacjach	Opanował treści programowe na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę w miarę samodzielne, potrafi zastosować w typowych sytuacjach	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielne, zna nowości medyczne, potrafi zastosować po ukierunkowaniu w nowych sytuacjach	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielne, zna nowości medyczne, potrafi zastosować wiedzę w nowych sytuacjach

4.1. Metody oceny							
Egzam in ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	Obejmuje treści programowe przedmiotu – test		forma ustna obejmująca treści programowe przedmiotu				

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	40	
- Udział w wykładach	40	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	10	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	50	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE
	angielskim	

6. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.7. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Grażyna Czerwiak
1.8. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Grażyna Czerwiak
1.9. Kontakt	Według ustalonych na dany rok akademicki konsultacji

7. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł internistyczny
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	POLSKI
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	II, III, IV
2.5. Wymagania wstępne	Anatomia i fizjologia, podstawy pielęgniarstwa, farmakologia

8. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

8.1. Formy zajęć	WYKŁAD: II – 40 (10*), zajęcia praktyczne: III- 60, IV- 60	
8.2. Sposób realizacji zajęć	Wykłady w pomieszczeniach dydaktycznych UJK. Zajęcia praktyczne – oddział szpitalny o profilu zachowawczym: kardiologia, interna	
8.3. Sposób zaliczenia zajęć	Egzamin, Zaliczenie z oceną po każdym semestrze	
8.4. Metody dydaktyczne	Metody problemowe, metody sytuacyjne, wykład, opis, dyskusja okrągłego stołu, burza mózgów, samodzielne doświadczenia, instruktaż, analiza przypadków, pomiar.	
8.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Jurkowska G., Łagoda K., Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Warszawa 2011 2. Szczeklik A., Choroby wewnętrzne 2011. Stan wiedzy na rok 2011. Medycyna Praktyczna Kraków 2011 3. Daniluk J. Jurkowska G. Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa, Czelej Lublin 2005
	uzupełniająca	1. Pączek L., Foroniewicz B., Mucha K. Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. PZWL Warszawa 2009 2. Sieradzki J., Cukrzyca- kompendium. Via Medica Gdańsk 2009 3. Janion M., Kardiologia. AŚ Kielce 2005 4. Talarska D., Zozulińska – Ziółkiewicz D., Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Warszawa 2009

9. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

Cele przedmiotu

- C1 - zapoznanie z czynnikami ryzyka i obrazem klinicznym chorób internistycznych
- C2 - zapoznanie z metodami diagnozowania (inwazyjnymi, nieinwazyjnymi) chorób wewnętrznych
- C3 - wyposażenie studenta w wiedzę niezbędną do procesu pielęgnowania
- C4 - wyposażenie w wiedzę niezbędną do zrozumienia standardów oraz procedur opieki pielęgniarskiej w warunkach hospitalizacji
- C5 - wdrażanie do realizacji promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w chorobach wewnętrznych

Treści programowe**wykłady - sem. II (40 godz.)**

Problemy pielęgnacyjne w chorobach układu pokarmowego: (choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, marskość wątroby).

Pielęgnowanie w zespołach jelita nadwrażliwego. Udział pielęgniarki w redukcji czynników ryzyka tych zespołów.

Specyfika diagnostyki chorób trzustki. Analiza problemów pielęgnacyjnych w przewlekłym zapaleniu trzustki.

Przewlekła obturacyjna choroba płuc jako choroba cywilizacyjna. Konsekwencje indywidualne i społeczne. Postępowanie pielęgnacyjno- lecznicze w astmie oskrzelowej. Metody diagnostyczne chorób alergicznych. Charakterystyka przewlekłej niewydolności oddechowej w praktyce klinicznej. Gruźlica płucna i pozapłucna – analiza problemów pielęgnacyjnych.

Problemy pielęgnacyjne w chorobie niedokrwiennej serca, nadciśnieniu tętniczym.

Pielęgnowanie w zawałach serca. Specyfika obserwacji pielęgniarki w zaburzeniach rytmu serca. Analiza powikłań i konsekwencji zawału mięśnia sercowego.

Postępowanie pielęgnacyjno-lecznicze w niewydolności krążenia. Analiza problemów pielęgnacyjnych w przewlekłej niewydolności krążenia.

Udział pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą jako chorobą interdyscyplinarną.

Udział pielęgniarki w profilaktyce powikłań cukrzycy. Analiza trudności w edukacji zdrowotnej chorego i jego rodziny.

Problemy opieki pielęgniarskiej endokrynologii. Różnicowanie objawów w chorobach tarczycy.

Różnicowanie objawów w chorobach nadnerczy. Udział pielęgniarki w diagnostyce endokrynologicznej.

Specyfika diagnostyki hematologicznej w praktyce klinicznej. Problemy pielęgnacyjne w chorobach układu czerwono krwinkowego.

Białaczki jako choroby nowotworowe. Specyfika procesu pielęgnowania chorego z chorobą nowotworową.

Analiza problemów pielęgnacyjnych w zapalnych chorobach nerek. Udział pielęgniarki w redukcji czynników ryzyka zapalnych chorób dróg moczowych.

Problemy opieki pielęgniarskiej w ostrej i przewlekłej niewydolności nerek. Metody dializoterapii-profilaktyka powikłań.

Udział pielęgniarki w opiece nad chorym w zapalnych i zwyrodnieniowych chorobach narządu ruchu.

Problemy pielęgnacyjne w wybranych kolagenozach jako chorobach układowych tkanki łącznej.

Diagnostyka i problemy kliniczne wynikające z osteoporozy. Analiza wybranych standardów postępowania w chorobach internistycznych.

Sem. III

- Zapoznanie studentów z topografią oddziału i z procedurami w zakresie dezynfekcji. Analiza na wybranym przykładzie typowych problemów pielęgnacyjnych pacjentów podczas hospitalizacji Zapoznanie z aktualnymi wzorami dokumentacji pielęgniarskiej w oddziale.
- Problemy diagnostyczne w chorobach układu pokarmowego. Przygotowanie chorego do badań endoskopowych układu pokarmowego.
- Problemy pielęgnacyjne w chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy. Udział pielęgniarki w profilaktyce.
- Badania diagnostyczne chorobach wątroby. Przygotowanie chorego do badań specjalistycznych. Standardy opieki pielęgniarskiej w wybranych chorobach wątroby. Styl życia, a choroby wątroby. Specyfika żywienia chorego.
- Problemy pielęgnacyjne pacjenta w chorobach zapalnych dolnych dróg oddechowych. Dobór metod tlenoterapii w praktyce.
- Analiza problemów pielęgnacyjnych w POChP. Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu oddechowego. Analiza metod ułatwiających ewakuację wydzieliny.
- Miażdżyca jako zespół chorobowy uwarunkowany stylem życia. Badania diagnostyczne. Dieta hipolipemiczna. Specyfika pielęgnowania chorego – analiza na przykładzie.
- Diagnoza pielęgniarska, standardy postępowania w zawałach mięśnia sercowego. Karta obserwacji/intensywnego nadzoru. Obserwacja i diagnostyka powikłań zawału serca.

Sem. IV

- Diagnoza pielęgniarstwa, standardy postępowania w nadciśnieniu tętniczym. Zmiana stylu życia jako istotne postępowanie w profilaktyce powikłań choroby nadciśnieniowej. Analiza na podstawie przykładów.
- Udział pielęgniarki w diagnozowaniu cukrzycy. Problemy psychologiczne i społeczne pacjenta z cukrzycą jako chorobą przewlekłą.
- Specyfika procesu pielęgnowania w cukrzycy. Analiza na podstawie przykładów. Leki hipoglikemiczne, zasady farmakoterapii. Różnicowanie śpiączek cukrzycowych. Samokontrola i samoobserwacja diabetologiczna.
- Specyfika pielęgnowania chorego w białaczkach jako chorobach o niepomyślnym rokowaniu. Diagnostyka białaczek. Zadania pielęgniarki w warunkach szpitalnych i domowych wobec pacjenta z zaburzeniem odporności.
- Analiza problemów pielęgnacyjnych i diagnostycznych w niedokrwistości. Specyfika żywienia chorego.
- Problemy diagnostyczne w chorobach układu moczowego. Specyfika przygotowania chorego do badań. Żywienie w chorobach nerek.
- Analiza problemów pielęgnacyjnych w zapaleniu pęcherza moczowego. Udział pielęgniarki w redukcji czynników ryzyka zapalnych chorób dróg moczowych.
- Specyfika postępowania pielęgniarki w przewlekłych chorobach narządu ruchu. Analiza problemów pielęgnacyjnych. Analiza standardów opieki pielęgniarskiej w wybranych chorobach o tzw. niepomyślnym rokowaniu. Podsumowanie i ocena pracy studentów w oddziale.

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
w zakresie WIEDZY:				
WYKŁADY semestr II				
W01	Charakteryzuje czynniki ryzyka chorób internistycznych	++	PIEL1P_W119	D.W2
W02	Wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne wybranych chorób wewnętrznych	++	PIEL1P_W120	D.W3
W03	Przedstawia zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku;	++	PIEL1P_W121	D.W4
W04	Omawia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym	+++	PIEL1P_W122	D.W5
W05	Omawia zasady planowania opieki nad chorymi w chorobach internistycznych w zależności od wieku i stanu zdrowia	+++	PIEL1P_W123	D.W6
W06	Zna procedury przygotowania do badań w chorobach internistycznych w tym dotyczące opieki w trakcie i po badaniu	+++	PIEL1P_W124	D.W7
W07	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia;	++	PIEL1P_W126	D.W9.
W08	zna swoje zasady organizacji opieki specjalistycznej internistycznej	++	PIEL1P_W131	D.W14.
w zakresie UMIĘTNOŚCI:				
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE				
semestr III				
U01	Gromadzi informacje i prowadzi dokumentację procesu pielęgnowania według obowiązującego wzoru w oddziale zajęć praktycznych	++	PIEL1P_U1	D.U1

U02	Prowadzi edukację zdrowotną w zakresie samoopieki chorych w różnym wieku	++	PIEL1P_U3	D.U3
U03	Wdraża podczas hospitalizacji profilaktykę powikłań w przebiegu chorób	++	PIEL1P_U5	D.U5
U04	Prowadzi ukierunkowaną obserwację pod kątem powikłań wynikających z unieruchomienia w łóżku w tym diagnozuje ryzyko rozwoju odleżyn	++	PIEL1P_U8	D.U8
U05	Przygotowuje psychofizycznie chorego do badań diagnostycznych aktualnie wykonywanych w oddziale	++	PIEL1P_U12	D.U12
U06	Pobiera materiał do zleconych badań diagnostycznych	++	PIEL1P_U9	D.U9
semestr IV				
U07	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym według przyjętego wzoru w oddziale	++	PIEL1P_U28	D.U28
U08	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta;	++	PIEL1P_U142	D.U25.
U09	Dostosowuje interwencje pielęgniarские zależnie od problemu pielęgnacyjnego chorego powierzonego opiece	++	PIEL1P_U32	D.U32
U10	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami na zlecenie lekarza	++	PIEL1P_U33	D.U33
U11	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej;	++	PIEL1P_U128	D.U11.
U12	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	++	PIEL1P_U143	D.U26.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece	+	PIEL1P_K1	D.K1
K02	Wykazuje aktywność w zakresie samokształcenia systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2
K03	Przestrzega praw pacjenta	+	PIEL1P_K5	D.K5

na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanował treści programowe na poziomie podstawowym, prezentuje wiedzę chaotycznie, wymaga pytań naprowadzających, zdarza się, że nie kończy zdań.	Opanował większość treści programowych na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę po ukierunkowaniu, potrafi zastosować w typowych sytuacjach	Opanował treści programowe na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę w miarę samodzielnie, potrafi zastosować w typowych sytuacjach	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować po ukierunkowaniu w nowych sytuacjach	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować wiedzę w nowych sytuacjach

9.1. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
		plan pielęgnowania chorego w oddziale	forma ustna obejmująca treści programowe		przedstawia obserwację chorego powierzonego		kompleksowa ocena wyk. zabiegów /

			przedmiotu		o opiece		czynności/ w oddziale szpitalnym
--	--	--	------------	--	----------	--	--

10. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	160	
- Udział w wykładach	40	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach/ ZAJĘCIACH PRAKTYCZNYCH	120	
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	5	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebrań materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	170	
PUNKTY ECTS za przedmiot	8	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PEDIATRIA - KLINIKA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n med. Zdzisław Domagała
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n med. Zdzisław Domagała
1.9. Kontakt	Zdzisław.domagała@ujk.edy.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł w zakresie opieki specjalistycznej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III, IV
2.5. Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, zrealizowanych przedmiotów specjalistycznych.

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: III -15, IV – 20 (5*)	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Zajęcia praktyczne	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	III – Zo, IV - E	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Pediatria red. B. Górnicki PZWL 1997 2. Podręcznik pediatrii red R Bernan wyd PWN 1996 3.
	uzupełniająca	1. Uodpornienie sztuczne przeciw chorobom zakaźnym u dzieci i młodzieży pod red. Prof. dr med. Barbary Wojnarowskiej prof. dr n med. Ireny Szajner Milart 1997 2. 3. 4.

24. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu
SEMESTR III i IV
C1Przekazanie wiedzy z kliniki chorób wieku rozwojowego
C2kształtowanie odpowiedzialności za pacjenta pediatrycznego

b. Treści programowe**SEMESTR III**

- Charakterystyka noworodka donoszonego, adaptacja do życia pozamacicznego, odrębności fizjologiczne
- Wcześnieactwo i powikłania wcześniacze
- Choroby układu oddechowego ostre i przewlekłe
- Choroby układu krążenia z uwzględnieniem wad rozwojowych
- Zakażenia układu moczowego, ostra i przewlekła niewydolność nerek
- Zespół nerczycowy

SEMESTR IV

- Zespół nerczycowy-patomechanizm objawy leczenie
- Przyczyny nadciśnienia tętniczego w różnych grupach rozwojowych
- Patofizjologia, objawy leczenie ostrych biegunkach
- Przyczyny zespołów złego wchłaniania u dzieci w uwzględnieniu celiakii i mukowiscydozy
- Nieswoiste zapalenie jelit
- Patofizjologia chorób alergologicznych, astma u dzieci
- Atopowe zapalenie skóry
- Leczenie inhalacyjne chorób układu oddechowego
- Przyczyny niedokrwistości objawy i leczenie z uwzględnieniem profilaktyki z niedokrwistości z niedoborem żelaza
- Skazy krwotoczne przyczyny objawy kliniczne
- białaczki

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR III				
w zakresie WIEDZY:				
W01	Charakteryzuje noworodka donoszonego i patologie okresu okołoporodowego	+++	PIEL1P_W136	D.W19.
W02	Omawia przyczyny wcześniactwa i odległe jego powikłania	+++	PIEL1P_W137	D.W20.
W03	Charakteryzuje patomechanizm objawy i leczenie chorób układu oddechowego krążenia i układu moczowego	++	PIEL1P_W135	D.W18.
SEMESTR IV				
W04	Charakteryzuje patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi;	+++	PIEL1P_W135	D.W18.
w zakresie Kompetencji społecznych:				
W01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpis dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
55%	65%	75%	85%	Powyżej 90%

d. Metody oceny

Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	test						

25. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	30	
- Udział w wykładach	30	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	35	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1,5	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PIELĘGNIARSTWO PEDIATRYCZNE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia I stopnia
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Nauk o Zdrowiu
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Mgr Ewa Mikołajczyk
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Mgr Ewa Mikołajczyk
1.9. Kontakt	Szczegółowy terminarz będzie podany przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Opieka specjalistyczna
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	IV, V
2.5. Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady - 20 (5*), zajęcia praktyczne- 120	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Zajęcia w placówkach opieki zdrowotnej	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku,	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1.Pawlaczyk B. (red). Pielęgniarstwo pediatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2007 2. Cepuch G., Krzeszowska B., Perek M., Twarduś K. Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego . Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2011 3.Gadzinowski J. Szymankiewicz M. (red). Podstawy neonatologii Podręcznik dla studentów. Wyd. Wielkopolski Oddział Polskiego Towarzystwa Medycyny Perinatalnej. Poznań 2006
	uzupełniająca	5.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu
C1 - Przedstawienie zakresu i charakteru opieki pielęgniarstwa w odniesieniu do wybranych stanów zdrowia i choroby w wieku dziecięcym.
C 2 – Zapoznanie z etapami procesem pielęgnowania, technikami gromadzenia danych dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa oraz dokumentacją procesu
C 3 - Kształtowanie umiejętności wykonywania zabiegów opiekuńczych, diagnostycznych, leczniczych i usprawniających z uwzględnieniem właściwych metod i technik w odniesieniu do dziecka i jego opiekuna
C 4 - Kształtowanie umiejętności komunikowania się i postawy odpowiedzialności za wykonywane działania oraz zrozumienia dla problemów zdrowotnych małego pacjenta
C5 – Kształtowanie postawy poszanowania godności osobistej osób powierzonych opiece.

4.2. Treści programowe

Wykłady – pielęgniarstwo

Ocena stanu noworodka. Pielęgnowanie noworodka, rozpoznawanie stanów przejściowych.

Problemy pielęgnacyjne wcześniaka.

Hospitalizacja jako sytuacja trudna dla dziecka i jego rodziny.

Problemy pielęgnacyjne w ostrych i przewlekłych chorobach układu oddechowego

Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu pokarmowego

Pielęgnowanie dzieci w chorobach układu krwiotwórczego.

Udział pielęgniarki w diagnostyce i pielęgnowaniu dzieci z chorobami układu moczowego

Opieka pielęgniarska nad chorymi z zespołem nerczycowym

Pielęgnowanie dzieci z chorobami układu pokarmowego

Choroby zakaźne wieku dziecięcego – zadania pielęgniarki edukacyjno pielęgnacyjne. Zasady uodparniania populacji

Zadania edukacyjne i pielęgnacyjne w opiece nad dziećmi z chorobami przewlekłymi

Zajęcia praktyczne

Ocena rozwoju psychomotorycznego dziecka

Planowanie indywidualnego planu opieki zgodnie z zasadami realizowania procesu pielęgnowania

Wykorzystywanie modeli pielęgnowania w opiece nad dzieckiem i jego rodziną.

Prowadzenie działań edukacyjnych w odniesieniu do dziecka i jego opiekunów.

4.3. Efekty kształcenia

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego 1	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru
		[+] [++] [+++]		
w zakresie WIEDZY:				
W01	zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku;	++	PIEL1P_W121	D.W4.
W02	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie pediatrycznym,	++	PIEL1P_W122	D.W5
W03	zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia w pediatrii	++	PIEL1P_W123	D.W6
W04	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia w pediatrii	++	PIEL1P_W124	D.W7
W05	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia w pediatrii	++	PIEL1P_W126	D.W9
W06	zna zasady przygotowania dziecka i jego opiekunów do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia	++	PIEL1P_W127	D.W10
W07	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia w pediatrii	++	PIEL1P_W128	D.W11
W08	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta w pediatrii	++	PIEL1P_W129	D.W12
W09	charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem	+++	PIEL1P_W137	D.W20.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia	++	PIEL1P_U119	D.U2
U02	ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju;	++	PIEL1P_U124	D.U7.
U03	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwą;	++	PIEL1P_U130	D.U13
U04	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwą ustala cel i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwie oraz dokonuje ewaluacji opieki.	++	PIEL1P_U118	D.U1.
U05	Prowadzi profilaktykę powikłań, w przebiegu chorób	++	PIEL1P_U122	D.U5.

	wieku dziecięcego			
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece	+	PIEL1P_K1	D.K1.
K02	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K03	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece	+	PIEL1P_K3	D.K3.
K04	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych	+	PIEL1P_K4	D.K4.
K05	Przestrzega praw pacjenta	+	PIEL1P_K5	D.K5.
K06	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe	+	PIEL1P_K6	D.K6.
K07	Przestrzega tajemnicy zawodowej	+	PIEL1P_K7	D.K7.
K08	Współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej	+	PIEL1P_K8	D.K8.
K10	Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami	+	PIEL1P_K10	D.K10.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia w zakresie wiedzy				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

KRYTERIA DOTYCZĄCE OCENY UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

Kryterium	Ocena	Ocena poszczególnych elementów działania / zabiegu/ wykonanego przez studenta					
		Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie się z pacjentem	Kompetencje społeczne
Sposób wykonania czynności i /zabiegu/	5,0	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag	czynności wykonuje pewnie, energicznie	uwzględnia sytuację pacjenta, i aktualne możliwości do wykonania tych czynności	planuje i wykonuje działania całkowicie samodzielnie	spontaniczne, konstruktywne i samodzielne, dobór treści adekwatny do oczekiwań odbiorcy	potrafi ocenić i analizować postępowanie własne, współpracuje z zespołem terapeutycznym, widoczna identyfikacja z rolą zawodową
	4,5	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag	czynności wykonuje pewnie, ale po krótkim zastanowieniu	przejawia troskę o uwzględnienie sytuacji zdrowotnej pacjenta, osiąga cel po wstępnym ukierunkowaniu	Czasami wymaga przypomnienia i ukierunkowania działań	Prawidłowe, ale wymaga niekiedy ukierunkowania w doborze metod komunikowania się	wykazuje starania w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, dobra współpraca z zespołem terapeutycznym, zauważalna identyfikacja z rolą zawodową
	4,0	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie	czynności wykonuje w tempie zwolnionym	zwraca uwagę na indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel	czasami wymaga przypomnienia w podejmowanym działaniu	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny i pozawerbalny z pacjentem	wykazuje nieporadność w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, współpracuje z zespołem terapeutycznym, identyfikuje się z rolą zawodową
	3,5	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje	wykonuje czynności niepewnie, niekiedy	uwzględnia indywidualną sytuację zdrowotną	często wymaga przypomnienia w podejmowanym	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny	podejmuje wysiłek, by ocenić i analizować własne postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym,

		czynności w miarę poprawnie	wymaga wsparcia i poczucia pewności działania	pacjenta, osiąga cel	m działaniu	z pacjentem	zwykle identyfikuje się z rolą zawodową
	3,0	nie zawsze przestrzega zasad, wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje czynności, wykonywanie prostych czynności bez uwag	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno, widoczna sprawność podczas wykonywania prostych czynności	nie zawsze uwzględnia indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu działania	wymaga ciągłego naprowadzania i przypominania w zakresie wykonywania złożonych czynności	podejmuje kontakt, ale nie potrafi utrzymywać dalej komunikacji z pacjentem	nie zawsze potrafi ocenić i analizować własne postępowanie, czasami podejmuje współpracę z zespołem terapeutycznym, w miarę swoich możliwości identyfikuje się z rolą zawodową

4.5.1 Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Model procesu pielęgnowania	Dyskusje	Analiza przypadku Rozwiązywanie problemów
	X (wykłady)				X (zaj. praktyczne)		X (zaj. praktyczne)

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	180	
- Udział w wykładach	20	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne	160	
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	185	
PUNKTY ECTS za przedmiot	9	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	CHIRURGIA - KLINIKA
	angielskim	

13. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Prof. zw. dr n. med. Stanisław Głuszek
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Prof. zw. dr n. med. Stanisław Głuszek
1.9. Kontakt	Dni dyżurów pok. nr 9

14. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki w zakresie opieki specjalistycznej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	II, III
2.5. Wymagania wstępne	anatomia, fizjologia, patologia

15. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

15.1. Formy zajęć	WYKŁAD: II – 25 (5*), III – 25 (5*)	
15.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Zajęcia praktyczne	
15.3. Sposób zaliczenia zajęć	II – Zo, III - E	
15.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.	
15.5. Wykaz literatury	podstawowa	- Głuszek S. (red.): Chirurgia podręcznik dla studentów wydawnictwo nauk o zdrowiu. Wydawnictwo CZELEJ. Lublin 2008. - Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2006. - Andres J (red.), Chmielniak S. (red.), Dobrogowski J. (red.): Ogólne powikłania pooperacyjne. PZWL 2009.
	uzupełniająca	1. Szewczyk M.T., Ślusarz R. (red.): Pielęgniarstwo w chirurgii. Wydawnictwo Medyczne Borgis. Warszawa 2006. - Wołowicka L., Dyk D. (red.): Anestezjologia i intensywna opieka. Klinika i pielęgniarstwo. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2007. - Kołodziej M., Woźniowski J.: Rehabilitacja w chirurgii PZWL Warszawa 2006 - Luce- Wunderle G., Debrand- Passard A., red. wyd. pol. Tadeusz Łukieńczyk: Pielęgniarstwo operacyjne. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010, wyd. 1 Czasopisma: - Chirurgia Polska - Wideochirurgia - Medycyna Praktyczna - Studia Medyczne

26. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu

- C1. Wyposażenie studenta w podstawową wiedzę kliniczną dotyczącą diagnozowania i leczenia chorych z chorobami leczonymi chirurgicznie.
C2- Przygotowanie studenta do profesjonalnej obserwacji chorego chirurgicznie.
C3- Wyposażenie studenta w wiedzę niezbędną do edukowania chorego na każdym etapie leczenia.
C4- Nabycie przez studenta kompetencji społecznych niezbędnych w pracy z chorym leczonym chirurgicznie.

b. Treści programowe

SEMESTR II

Wykłady- Chirurgia

1. Metabolizm w chirurgii: podział ustroju, prawa równowagi wodno- elektrolitowej i kwasowo- zasadowej, skład elektrolitowy osocza i płynu śródkomórkowego, zapotrzebowanie na podstawowe składniki pokarmowe, najważniejsze zaburzenia gospodarki wodno- elektrolitowej i kwasowo- zasadowej.
2. Wpływ urazu na ustrój.
3. Choroby żołądka i dwunastnicy:
 - a. Helicobacter pylori jako kluczowy patogen górnego odcinka przewodu pokarmowego
 - b. nienowotworowe choroby przewodu pokarmowego żołądka i dwunastnicy
 - c. zapalenie żołądka i dwunastnicy
 - d. nowotwory żołądka i dwunastnicy.
4. Nienowotworowe choroby jelit.
5. Nowotwory jelita grubego:
 - a. Objawy i diagnostyka raka jelita grubego
 - b. stopień zaawansowania raka jelita grubego
 - c. leczenie chirurgiczne.
6. Nieswoiste choroby zapalne jelit:
 - a. wrzodziejące zapalenie jelita grubego
 - b. choroba Leśniowskiego- Crohna.
7. Rodzaje i leczenie przepuklin.
8. Choroby wątroby i dróg żółciowych:
 - a. diagnostyka chorób wątroby
 - b. marskość wątroby
 - c. chirurgia pęcherzyka i dróg żółciowych.
9. Chirurgia trzustki:
 - a. zapalenie trzustki
 - b. nowotwory trzustki.
10. Choroby gruczołu piersiowego.

SEMESTR III

1. Chirurgia tarczycy:
 - a. diagnostyka i ocena przedoperacyjna tarczycy
 - b. rak tarczycy
 - c. leczenie operacyjne chorób tarczycy.
2. Chirurgia nadnerczy:
 - a. zespół Cushinga
 - b. zespół Conna
 - c. guz chromochłonny
 - d. rak nadnercza
 - e. Adrenalektomia
3. Chirurgia urazowa narządu ruchu:
 - a. zasady postępowania w urazowych uszkodzeniach narządu ruchu
 - b. zasady leczenia złamań
4. Urazy głowy
5. Urazy kręgosłupa
6. Obrażenia klatki piersiowej:
 - a. obrażenia ściany klatki piersiowej
 - b. pourazowa odma i krwiak opłucnej
 - c. obrażenia płuc
 - d. urazy serca i dużych naczyń klatki piersiowej.

7. Choroby przełyku:
a. diagnostyka chorób przełyku
b. uchyłki przełyku
c. rak przełyku
8. Oparzenia i odmrożenia.
9. Choroby dróg moczowych leczone chirurgicznie: kamica dróg moczowych.
10. Chirurgia małoinwazyjna

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
w zakresie WIEDZY:				
SEMESTR II				
W01	Zna prawa równowagi wodno- elektrolitowej i kwasowo- zasadowej	++	PIEL1P_W4	A.W4.
W02	Objasnia najważniejsze zaburzenia równowagi wodno- elektrolitowej i kwasowo- zasadowej w odniesieniu do chorych chirurgicznie w odniesieniu do chorych chirurgicznie.	++		
W03	Wyjaśnia istotę ryzyka okołoperacyjnego oraz charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne	+++	PIEL1P_W148	D.W31.
W04	Omawia przyczyny stresu okołoperacyjnego	+++	PIEL1P_W149	D.W32.
W05	zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia;	+++		
W06	Wskazuje objawy zagrożenia życia w przebiegu chorób chirurgicznych i powikłań po zabiegu operacyjnym	+++	PIEL1P_W118	D.W1.
W08	charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne	+++	PIEL1P_W148	D.W31.
W09	zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	+++	PIEL1P_W150	D.W33.
W10	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w chorobach przewodu pokarmowego leczonych chirurgicznie	+++	PIEL1P_W151	D.W34.
W11	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w różnych rodzajach przepuklin	+++		
W12	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w chorobach wątroby i dróg żółciowych	+++		
Semestr III				
W13	Wyjaśnia zasady oceny stanu chorego w różnych chorobach chirurgicznych	+++	PIEL1P_W121	D.W4.
W14	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w chorobach gruczołów wydzielania wewnętrznego leczonych chirurgicznie.	+++	PIEL1P_W151	D.W34.
W15	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w przypadku urazów narządu ruchu, urazów głowy i kręgosłupa.	+++		

W16	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w przypadku urazów klatki piersiowej	+++		
W17	zna następstwa długotrwałego unieruchomienia;	++	PIEL1P_W142	D.W25.
W18	zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych	+++	PIEL1P_W167	D.W50.
W19	Charakteryzuje korzyści i powikłania chirurgii małoinwazyjnej	+++	PIEL1P_W150	D.W33.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	Wiąże obraz uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych	+	PIEL1P_U12	A.U12.
U02	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób chirurgicznych	++	PIEL1P_U12 2	D.U5.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	++	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych	+	PIEL1P_K4	D.K4.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia							
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5			
wykład							
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.			
<u>Kryteria oceny ustnej odpowiedzi</u>							
1.Udzielenie wyczerpującej temat /zadanie/ odpowiedzi 2.Umiejętność integracji wiedzy z dziedzin / przedmiotów/pokrewnych 3.Samodzielność lub/i kreatywność w prezentacji problematyki, propozycje rozwiązań 4.Prezentacja aktualnej wiedzy związanej z przedmiotem /dziedziną/ 5. Rozpoznanie problemów wynikających z zadania							
<u>Kryteria oceny pisemnej odpowiedzi</u>							
1.Zgodność treści z tematem pracy/ zadaniem/ 2.Udzielenie odpowiedzi wyczerpującej temat /zadanie/ 3.Umiejętność integracji wiedzy z dziedzin / przedmiotów/pokrewnych 4.Samodzielność lub/i kreatywność w prezentacji problematyki 5.Prezentacja aktualnej wiedzy związanej z przedmiotem /dziedziną/, trafny dobór literatury							
d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X					X	

27. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	40	
- Udział w wykładach	40	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	50	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2,5	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PIELĘGNIARSTWO CHIRURGICZNE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Piel.
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Dorota Koziół
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Dorota Koziół
1.9. Kontakt	Dni dyżurów pokój nr 9.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauk w zakresie opieki specjalistycznej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	II, III, IV
2.5. Wymagania wstępne	anatomia, fizjologia, patologia

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: II – 25(5*), III -25(5*), zajęcia praktyczne: III – 60, IV-60	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Zajęcia praktyczne	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	WYKŁAD:II-Zo, III – E, ZP - Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	- Głuszek S. (red.): Chirurgia podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu. Wydawnictwo CZELEJ. Lublin 2008. - Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2006. - Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii. Wydawnictwo Czelej. Lublin 2006. - Andres J (red.), Chmielniak S. (red.), Dobrogowski J. (red.): Ogólne powikłania pooperacyjne. PZWL 2009. - Walewska E., Ścisło L.: Procedury pielęgniarstwa w chirurgii.

	uzupełniająca	5. 1. Ciuruś M.: Pielęgniarstwo operacyjne. Wydawnictwo Makmed. Lublin 2007. 6. Szewczyk M.T., Ślusarz R. (red.): Pielęgniarstwo w chirurgii. Wydawnictwo Medyczne Borgis. Warszawa 2006. 7. Wołowicka L., Dyk D. (red.): Anestezjologia i intensywna opieka. Klinika i pielęgniarstwo. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2007. 8. Kózka M., Stany zagrożenia życia. Wybrane standardy opieki i procedury postępowania pielęgniarstwa. Wydawnictwo UJ Kraków 2001. 9. Kołodziej M., Woźniewski J.: Rehabilitacja w chirurgii PZWL Warszawa 2006 10. Luce- Wunderle G., Debrand- Passard A., red. wyd. pol. Tadeusz Łukieńczyk: Pielęgniarstwo operacyjne. Elsevier Urban &Partner, Wrocław 2010, wyd. 1 Czasopisma: • Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne • Chirurgia Polska • Wideochirurgia • Medycyna Praktyczna • Pielęgniarstwo XXI wieku • Studia Medyczne
--	---------------	---

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

a. Cele przedmiotu

- C1- Przygotowanie studenta do profesjonalnego i nowoczesnego sprawowania opieki nad pacjentami ze schorzeniami leczonymi chirurgicznie.
- C2- Wyposażenie studenta w wiedzę umożliwiającą wykorzystanie wybranych modeli pielęgnowania w opiece nad chorym chirurgicznie.
- C3- Nabycie umiejętności pielęgnowania chorego z różnymi problemami leczonymi chirurgicznie.
- C4- Przygotowanie do dokumentowania sprawowanej opieki pielęgniarstwa.
- C5- Przygotowanie studenta do dbałości o jakość świadczonych usług.
- C6- Nauczenie komunikowania się z pacjentem i zespołem terapeutycznym.
- C7- Przygotowanie do organizowania pracy własnej.

b. Treści programowe

SEMESTR II

1. Założenia opieki pielęgniarstwa świadczonej chorym leczonym w oddziale chirurgicznym. Organizacja i specyfika pracy pielęgniarki w ambulatorium, bloku operacyjnym.
2. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych i opieka w trakcie i po wykonanym badaniu.
3. Przygotowanie chorego i opieka po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem trybu wykonania zabiegu operacyjnego. Profilaktyka powikłań pooperacyjnych.
4. Przygotowanie chorego do zabiegu w chirurgii jednego dnia. Specyfika opieki pooperacyjnej i zadania edukacyjne pielęgniarki.
5. Rany i zakażenia w chirurgii. Rola pielęgniarki w profilaktyce zakażeń szpitalnych w oddziałach chirurgii.
6. Opieka przed i pooperacyjna w chirurgii przewodu pokarmowego.
7. Intensywna opieka pielęgniarstwa nad chorym z krwawieniem z przewodu pokarmowego.
8. Przygotowanie fizyczne i psychiczne chorego do operacji w obrębie jelit. Pielęgnacja stomii. Organizacja opieki stomijnej.
9. Pielęgnowanie chorej po operacji piersi. Profilaktyka raka piersi. Zasady samobadania piersi. Edukacja w okresie pooperacyjnym. Kluby i stowarzyszenia samopomocy (Klub Amazonki).

SEMESTR III

1. Metody żywienia pacjentów w oddziale chirurgicznym. Odżywianie dojelitowe oraz pozajelitowe – zasady stosowania.
2. Proces pielęgnowania chorego po operacji tarczycy.

3. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad chorym z chorobami gruczołów wydzielania wewnętrznego.
4. Specyfika opieki nad pacjentem po operacji naczyń tętniczych i żylnych. Przygotowanie do badań diagnostycznych w obrębie naczyń i opieka po badaniu. Pielęgnowanie chorego po amputacji kończyny.
5. Specyfika opieki nad chorym po urazie, w opatrunku gipsowym z wyciągiem bezpośrednim i pośrednim. Pielęgnowanie chorego unieruchomionego w łóżku.
6. Opieka nad pacjentem z drenażem jamy opłucnowej. Fizykoterapia układu oddechowego.
7. Proces pielęgnowania chorego po urazie czaszkowo- mózgowym.
8. Opieka pielęgniarska nad chorym oparzonym.
9. Rola pielęgniarki w profilaktyce i leczeniu odleżyn.
10. Leczenie krwią i preparatami krwiopochodnymi.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE:

Semestr III

1. Przyjęcie chorego na oddział chirurgiczny w trybie nagłym i planowanym. Dokumentacja obowiązująca w oddziale.
2. Badania diagnostyczne wykonywane na oddziale chirurgii. Udział w przygotowaniu chorego i opiece po badaniu. Pobieranie materiału do badań diagnostycznych.
3. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym. Przygotowanie chorego do zabiegu w trybie chirurgii jednego dnia.
4. Wdrażanie standardów postępowania pielęgniarskiego w profilaktyce zakażeń chirurgicznych.
5. Pielęgnowanie chorego z zapaleniem wyrostka robaczkowego w okresie przed i pooperacyjnym. Pielęgnowanie chorego z naciekiem okołowystkowym.
6. Pielęgnowanie chorego po operacji przepukliny. Prowadzenie edukacji zmierzającej do profilaktyki powikłań.
7. Diagnoza pielęgniarska i planowanie opieki nad chorym z niedrożnością jelit.
8. Przygotowanie chorego do zabiegu i opieka pooperacyjna nad chorym ze stomią jelitową. Przygotowanie chorego do samoopieki.
9. Zadania edukacyjne i pielęgnacyjne nad chorym z żylakami odbytu.
10. Opieka pooperacyjna nad chorą po amputacji piersi z powodu raka.

Semestr IV

1. Problemy pielęgnacyjne chorego w zespole stopy cukrzycowej. Pielęgnowanie chorego po amputacji kończyny. Edukacja i rehabilitacja pacjentów z chorobami naczyń.
2. Proces pielęgnowania chorego po zabiegach w obrębie klatki piersiowej. Opieka nad chorym z drenażem klatki piersiowej.
3. Obserwacja chorego po operacji tarczycy.
4. Wdrażanie standardów żywienia chorych chirurgicznie. Zasady i technika żywienia przez zgłębnik żołądkowy, stomie odżywcze. Pielęgnacja gastrostomii, jejunostomii.
5. Proces pielęgnowania chorego w okresie okołoperacyjnym w przypadku zabiegów w obrębie układu moczowo- płciowego.
6. Proces pielęgnowania chorego z chorobą nowotworową leczonego chirurgicznie.
7. Pielęgnowanie chorych po zabiegach operacyjnych różnych urazów (urazie głowy, kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha oraz kości długich, płaskich i stawów). Wdrażanie standardów opieki w postępowaniu z pacjentami z różnymi urazami i w różnym okresie hospitalizacji (chory na wyciągu pośrednim i bezpośrednim, w opatrunku gipsowym, ze stabilizatorem itp.)
8. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z oparzeniami, odmrożeniami.
9. Planowanie i realizacja opieki zmierzającej do profilaktyki i leczenia odleżyn.

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasylenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
w zakresie WIEDZY:				
SEMESTR II				
WYKLADY				
W01	Charakteryzuje przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym z uwzględnieniem specyfiki różnych zabiegów	+++	PIEL1P_W149	D.W32.
W02	Omawia zasady opieki nad chorym po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem specyfiki różnych zabiegów i rodzaju znieczulenia w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom pooperacyjnym	+++	PIEL1P_W150	D.W33.
W03	Charakteryzuje badania diagnostyczne w schorzeniach chirurgicznych	++	PIEL1P_W122	D.W5.
W04	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej w chorobach przewodu pokarmowego leczonych chirurgicznie	+++	PIEL1P_W151	D.W34
W05	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej w raku piersi	+++		
W 06	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej w różnych rodzajach przepuklin	+++		
W07	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej wątroby i dróg żółciowych	+++		
W08	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej w chorobach wyrostka robaczkowego	+++		
W09	Omawia przygotowanie chorego do badań diagnostycznych, opiekę w trakcie i po badaniach wykonywanych na oddziale chirurgii	++	PIEL1P_W124	D.W7.
W11	Wyjaśnia zasady funkcjonowania systemu opieki stomijnej	+++	PIEL1P_W152	D.W35.
W12	Wyjaśnia zasady funkcjonowania stowarzyszeń samopomocy po zabiegach chirurgicznych	+++		
W13	Omawia zasady profilaktyki zakażeń na oddziałach chirurgicznych i bloku operacyjnym.	++	PIEL1P_W164	D.W47.
W14	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarskie w opiece nad chorym chirurgicznie w różnym wieku i stanie zdrowia	++	PIEL1P_W126	D.W9.
W15	Omawia zasady przygotowania chorego do samoopieki po różnych zabiegach chirurgicznych	++	PIEL1P_W127	D.W10.
W16	Omawia zadania pielęgniarki związane z przyjęciem chorego na oddział chirurgiczny z uwzględnieniem wieku i stanu zdrowia	++	PIEL1P_W129	D.W12.
W17	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w różnych chorobach chirurgicznych	++	PIEL1P_W128	D.W11.
Semestr III				
W18	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej w urazach narządu ruchu, urazach głowy i rdzenia kręgowego	+++	PIEL1P_W151	D.W34.
W19	Zna zasady żywienia chorych przed i po zabiegu operacyjnym oraz alternatywne metody żywienia	+++	PIEL1P_W147	D.W30.
W20	Opisuje zasady planowania opieki nad chorym chirurgicznie w różnym wieku i stanie zdrowia	++	PIEL1P_W123	D.W6.
W21	Charakteryzuje przebieg rehabilitacji po zabiegach chirurgicznych	+	PIEL1P_W155	D.W38.
W22	Wymienia następstwa długotrwałego	+	PIEL1P_W142	D.W25.

	unieruchomienia.			
W23	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej w chorobach tarczycy	+++	PIEL1P_W151	D.W34.
W24	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej nad chorym po amputacji kończyny	+++		
W25	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej z drenażem klatki piersiowej	+++		
W26	Charakteryzuje zasady opieki pielęgniarskiej nad chorym po urazie termicznym.	+++		
W27	Wymienia działania prewencyjne i planuje opiekę pielęgniarską nad chorym z odleżyną.	+++		
W28	zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej w Polsce	++	PIEL1P_W131	D.W14.
Zajęcia praktyczne w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
Semestr III				
U01	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki u chorych po zabiegach chirurgicznych z uwzględnieniem wieku	++	PIEL1P_U120	D.U3.
U02	Prowadzi profilaktykę powikłań pooperacyjnych	++	PIEL1P_U5	D.U5.
U03	Pobiera materiał do badań diagnostycznych	++	PIEL1P_U126	D.U9.
U04	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych	++	PIEL1P_U127	D.U10.
U05	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym	++	PIEL1P_U129	D.U12.
U06	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta chirurgicznego, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską	++	PIEL1P_U130	D.U13.
U07	Prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta na oddziale chirurgicznym	++	PIEL1P_U142	D.U25.
U08	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych	++	PIEL1P_U147	D.U27.
U09	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	+	PIEL1P_U33	D.U33.
U10	Prowadzi rozmowę terapeutyczną	++	PIEL1P_U139	D.U22.
U11	Prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta	++	PIEL1P_U141	D.U24.
U12	Formułuje diagnozę pielęgniarską na podstawie zebranych informacji, ustala cele i plan opieki, dokonuje ewaluacji w odniesieniu do chorych chirurgicznie	++	PIEL1P_U118	D.U1.
U13	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych	++	PIEL1P_U127	D.U10.
Semestr IV				
U12	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	++	PIEL1P_U137	D.U20.
U13	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe	++	PIEL1P_U149	D.U29.
U14	Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne chorych chirurgicznie z wykorzystaniem różnych technik	++	PIEL1P_U136	D.U19.
U15	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego	++	PIEL1P_U143	D.U26.
U16	Motywuje chorych po zabiegach wyłonienia stomii, mastektomii do wejścia do grup wsparcia społecznego	++	PIEL1P_U121	D.U4.
U17	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z	++	PIEL1P_U148	D.U28.

	zaleceniami w zakresie samo opieki, kartę obserwacji włącz obwodowych i centralnych, cewników			
U18	Pielęguje pacjenta z przetoką odżywczą	++	PIEL1P_U138	D.U21.
U19	Tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania	++	PIEL1P_U150	D.U30.
U20	Dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych	++	PIEL1P_U32	D.U32.
U21	Instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych	++	PIEL1P_U135	D.U18.
U22	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia u chorych leczonych chirurgicznie	++	PIEL1P_U119	D.U2
U23	Diagnostyka stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji	+	PIEL1P_U125	D.U8.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;	+	PIEL1P_K1	D.K1.
K02	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K03	przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece;	+	PIEL1P_K3	D.K3.
K04	wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych;	+	PIEL1P_K4	D.K4.
K05	przestrzega praw pacjenta;	+	PIEL1P_K5	D.K5.
K06	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	+	PIEL1P_K6	D.K6.
K07	przestrzega tajemnicy zawodowej;	+	PIEL1P_K7	D.K7.
K08	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	+	PIEL1P_K8	D.K8.
K09	jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta;	+	PIEL1P_K9	D.K9.
K10	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	+	PIEL1P_K10	D.K10.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

c. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.
<u>Kryteria oceny ustnej odpowiedzi</u> 1. Udzielenie wyczerpującej temat /zadanie/ odpowiedzi 2. Umiejętność integracji wiedzy z dziedzin / przedmiotów/pokrewnych 3. Samodzielność lub/i kreatywność w prezentacji problematyki, propozycje rozwiązań 4. Prezentacja aktualnej wiedzy związanej z przedmiotem /dziedziną/ 5. Rozpoznanie problemów wynikających z zadania				
<u>Kryteria oceny pisemnej odpowiedzi</u>				

1. Zgodność treści z tematem pracy/ zadaniem/
2. Udzielenie odpowiedzi wyczerpującej temat /zadanie/
3. Umiejętność integracji wiedzy z dziedzin / przedmiotów/pokrewnych
4. Samodzielność lub/i kreatywność w prezentacji problematyki
5. Prezentacja aktualnej wiedzy związanej z przedmiotem /dziedziną/, trafny dobór literatury

Zajęcia praktyczne

Kryterium	Ocena	Ocena poszczególnych elementów działania / zabiegu/ wykonanego przez studenta					
		Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie się z pacjentem	Postawa
Sposób wykonania czynności /zabiegu/	5,0	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag	czynności wykonuje pewnie, energicznie	uwzględnia sytuację pacjenta, i aktualne możliwości do wykonania tych czynności	planuje i wykonuje działania całkowicie samodzielnie	spontaniczne, konstruktywne i samodzielne, dobór treści adekwatny do oczekiwań odbiorcy	potrafi ocenić i analizować postępowanie własne, współpracuje z zespołem terapeutycznym, widoczna identyfikacja z rolą zawodową
	4,5	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag	czynności wykonuje pewnie, ale po krótkim zastanowieniu	przejawia troskę o uwzględnienie sytuacji zdrowotnej pacjenta, osiąga cel po wstępnym ukierunkowaniu	Czasami wymaga przypomnienia i ukierunkowania w działaniach	Prawidłowe, ale wymaga niekiedy ukierunkowania w doborze metod komunikowania się	wykazuje starania w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, dobra współpraca z zespołem terapeutycznym, zauważalna identyfikacja z rolą zawodową
	4,0	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie	czynności wykonuje w tempie zwolnionym	zwraca uwagę na indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel	czasami wymaga przypomnienia w podejmowanym działaniu	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny i pozawerbalny z pacjentem	wykazuje nieporadność w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, współpracuje z zespołem terapeutycznym, identyfikuje się z rolą zawodową
	3,5	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie	wykonuje czynności niepewnie, niekiedy wymaga wsparcia i poczucia pewności działania	uwzględnia indywidualną sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel	często wymaga przypomnienia w podejmowanym działaniu	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny z pacjentem	podejmuje wysiłek, by ocenić i analizować własne postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, zwykle identyfikuje się z rolą zawodową

	3,0	nie zawsze przestrzega zasad, wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje czynności, wykonywanie prostych czynności bez uwag	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno, widoczna sprawność podczas wykonywania prostych czynności	nie zawsze uwzględnia indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu działania	wymaga ciągłego nadzoru i przypomnienia w zakresie wykonywania złożonych czynności	podejmuje kontakt, ale nie potrafi utrzymywać dalej komunikacji z pacjentem	nie zawsze potrafi ocenić i analizować własne postępowanie, czasami podejmuje współpracę z zespołem terapeutycznym, w miarę swoich możliwości identyfikuje się z rolą zawodową
--	-----	---	---	--	--	---	--

- Poziom 1. obserwacja procedur
 Poziom 2. wykonanie z pomocą osoby nadzorującej/ opiekuna praktyk/
 Poziom 3. wykonanie pod kierunkiem osoby nadzorującej / opiekuna praktyk/
 Poziom 4. wykonanie samodzielnie, wraz z uzasadnieniem działania w obecności osoby nadzorującej / opiekuna praktyk/

d. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X					X	Wykonanie zabiegu w warunkach naturalnych

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	160	
- Udział w wykładach	40	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach/ ZAJĘCIACH PRAKTYCZNYCH	120	
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	5	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	170	
PUNKTY ECTS za przedmiot	8	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	REHABILITACJA - KLINIKA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Renata Galuszka
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Renata Galuszka
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki w zakresie opieki specjalistycznej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Język polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	IV
2.5. Wymagania wstępne	Anatomia, fizjologia, patologia, psychologia, socjologia, pedagogika, badanie fizyczne,

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykład,	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia wykładowe w pomieszczeniach WNoZ,	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Wykład – zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Milanowska K. (red.): Rehabilitacja medyczna. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2004. 2. Kurpas D., Kossolik K. Rehabilitacja w pielęgniarstwie. Wyd. Continuo, Wrocław 2010. 3. Kiwerski J. (red.): Rehabilitacja medyczna. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2005.
	uzupełniająca	1. Rutkowska E. (red.): Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wyd. Czelej, Lublin 2002. 2. Kwolek A. (red.): Rehabilitacja medyczna. T 1 i 2. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2003. 3. Straburzyńska-Lupa A.: Fizjoterapia z elementami klinicznymi. Tom I i II. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa. 2008. 4. Kinalski R.: Kompendium rehabilitacji i fizjoterapii. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2002.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

C1- Uzyskanie podstawowej wiedzy o istocie, celach i zadaniach rehabilitacji rehabilitacji kompleksowej.

C2 - Ukształtowanie postawy propagowania integracji społecznej.

C3 - Wdrażanie do samokształcenia w problemach rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych.

4.2. Treści programowe

WYKŁADY

Niepełnosprawność - terminologia, rodzaje niepełnosprawności.

Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny.

Współpraca z człowiekiem niepełnosprawnym, jego środowiskiem oraz instytucjami wspierającymi warunki skuteczności procesu rehabilitacji.

Cele, zasady i etapy rehabilitacji.

Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna.

Zaopatrzenie w sprzęt i pomoce ortopedyczne.

Proces rehabilitacji kompleksowej.

Metody rehabilitacji medycznej. społecznej. zawodowej.

Integracja osoby niepełnosprawnej w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania, wychowania.

Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym, niedowidzących, z uszkodzeniem narządu ruchu.

4.3. Efekty kształcenia

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru
zakresie WIEDZY:				
WYKŁADY				
W01	zna podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, kinezyterapia, fizjoterapia);	+++	PIEL1P_W154	D.W37.
W02	charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w jednostkach chorobowych;	+++	PIEL1P_W155	D.W38.
W03	zna formy rehabilitacji zawodowej;	+++	PIEL1P_W156	D.W39.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K1	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia w zakresie wiedzy

na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

1.1. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat /Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X		X				

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
- Udział w wykładach	20	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	25	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	REHABILITACJA i PIELEGNOWANIE NIEPEŁNOSPRAWNYCH
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów	
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Elżbieta Kamusińska
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Elżbieta Kamusińska
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	D
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Język polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	
2.5. Wymagania wstępne	Anatomia, fizjologia, patologia, psychologia, socjologia, pedagogika, badanie fizykalne, podstawy pielęgniarstwa, podstawowa opieka zdrowotna, pielęgniarstwo internistyczne, chirurgiczne, geriatryczne, neurologiczne, promocja zdrowia, dietetyka

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykład, zajęcia praktyczne
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia wykładowe w pomieszczeniach WNoZ, zajęcia praktyczne
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Wykład – zaliczenie z oceną, zajęcia praktyczne- zaliczenie z oceną
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, Obserwacja, pogadanka, metoda przypadku, zajęcia praktyczne, pokaz z omówieniem/ instruktażem
3.5. Wykaz literatury	podstawowa 4. Rutkowska E. (red.): Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wyd. Czelej, Lublin 2002. 5. Kurpas D., Kossolik K. Rehabilitacja w pielęgniarstwie. Wyd. Continuo, Wrocław 2010. 6. Rejzner C., Szczygielska-Majewska M.: Wybrane zagadnienia z rehabilitacji. Centrum Metodyczne Doskonalenia Nauczycieli Średniego Szkolnictwa Medycznego, Warszawa 1992. 7. Kiwerski J. (red.): Rehabilitacja medyczna. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2005.

	uzupełniająca	5. Kwolek A. (red.): Rehabilitacja medyczna. T 1 i 2. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2003. 6. Milanowska K. (red.): Rehabilitacja medyczna. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2004. 7. Straburzyńska-Lupa A.: Fizjoterapia z elementami klinicznymi. Tom I i II. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa. 2008. 8. Kinalski R.: Kompendium rehabilitacji i fizjoterapii. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2002. 9. Adamczyk K.: Pielęgniarstwo neurologiczne, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2000. 10. Ciechaniewicz W.: Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. PZWL, Warszawa 2002. 11. Laidler P.: Rehabilitacja po udarze mózgu: zasady i strategia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004. 12. Rosławski A., Woźniewski M.: Fizjoterapia oddechowa, Wydawnictwo AWF, Wrocław 1999 13. Turowski K. /red./: Wybrane standardy pielęgniarstwa klinicznego. 1995 14. http://www.niepelnosprawni.gov.pl/ 15. http://www.integracja.org
--	---------------	---

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

- C1- Zapoznanie z problematyką niepełnosprawności czasowej i trwałej.
C2 - Uzyskanie podstawowej wiedzy na temat rehabilitacji kompleksowej.
C3- Nabycie umiejętności potrzebnych do realizacji zadań zawodowych pielęgniarki w ramach funkcji rehabilitacyjnej.
C4 - Ukształtowanie postawy propagowania integracji społecznej.
C5 - Wdrażanie do samokształcenia w problemach rehabilitacji i pielęgnowania osób niepełnosprawnych.

4.2. Treści programowe

Semestr IV

WYKŁADY

Pielęgnowanie osób niepełnosprawnych

Wybrane problemy niepełnosprawności (definiowanie, przyczyny, klasyfikacja, rozmiary, następstwa, orzekanie, bariery w rehabilitacji i integracji społecznej).

Rehabilitacja jako proces medyczno- społeczny.

Rola pielęgniarki w realizacji celów rehabilitacji (funkcja rehabilitacyjna).

Semestr V

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

Organizacja rehabilitacji medycznej. Praca członków zespołu rehabilitacyjnego na różnych etapach opieki medycznej, rola i zadania pielęgniarki. Diagnostowanie sytuacji osoby przewlekle chorej, niepełnosprawnej dla potrzeb rehabilitacji kompleksowej. Wybrane elementy kinezyterapii w procesie pielęgnowania. Zaopatrzenie w sprzęt i pomoce ortopedyczne. Udział pielęgniarki w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych chorego oraz w samoobsłudze. Profilaktyka skutków hipokinezy. Elementy rehabilitacji w procesie pielęgnowania osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności (wrodzonej, nabytej w następstwie chorób przewlekłych i urazów). Metody aktywizacji fizycznej, psychicznej, społecznej i zawodowej osób trwale niepełnosprawnych. Realizacja programów edukacyjnych w zakresie pielęgnowania i usamodzielniania osób niepełnosprawnych.

4.3. Efekty kształcenia

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia
-----	-----------------------------------	--	------------------------------------

			dla kierunku	dla obszaru
zakresie WIEDZY:				
WYKŁADY				
W01	Omawia następstwa długotrwałego unieruchomienia;	+++	PIEL1P_W142	D.W25.
W02	Charakteryzuje problematykę niepełnosprawności czasowej i trwałej w różnych jednostkach chorobowych	+++		
W03	charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w jednostkach chorobowych;	+++	PIEL1P_W155	D.W38.
W04	Wyjaśnia zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem niepełnosprawnych i/lub przewlekle chorym i jego rodziną (bliskimi osobami) w ramach funkcji rehabilitacyjnej	++	PIEL1P_W123	D.W6.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE				
U01	Rozpoznaje problemy pielęgnacyjne pacjentów niepełnosprawnych czasowo i trwale z uwzględnieniem sytuacji zdrowotnej, społecznej i psychicznej	++	PIEL1P_U118	D.U1.
U02	Podejmuje interwencje pielęgniarskie wobec pacjenta/ przewlekle chorego/ osoby niepełnosprawnej i jego rodziny (bliskich osób) mające na celu rozwiązanie istniejących problemów;	++	PIEL1P_U149	D.U32.
U03	Ocenia efekty własnej pracy z uwzględnieniem współpracy z zespołem rehabilitacyjnym, osobą niepełnosprawną/ pacjentem, rodziną	++	PIEL1P_U118	D.U1.
U04	prowdzi rehabilitację przyłóózkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	++	PIEL1P_U141	D.U24.
U05	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską; i przekazuje informacje w zespole terapeutycznym	++	PIEL1P_U130	D.U13.
U06	prowdzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób;	++	PIEL1P_U122	D.U5.
U07	instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych;	++	PIEL1P_U135	D.U18.
U08	rozpoznaje powikłania leczenia rehabilitacyjnego i leczniczo- pielęgnacyjnego;	++	PIEL1P_U137	D.U20.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K1	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K2	współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;	+	PIEL1P_K8	D.K8.
K3	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	+	PIEL1P_K10	D.K10.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia w zakresie wiedzy				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5

Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.
--	---	--	--	---

Kryteria dotyczące oceny umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych

	Ocena poszczególnych elementów działania / zabiegu/ wykonanego przez studenta				
	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0
Zasady	czynności, wykonywanie prostych czynności nie zawsze przestrzega zasad, wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje bez uwag	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag
Sprawności	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno, widoczna sprawność podczas wykonywania prostych czynności	wykonuje czynności niepewnie, niekiedy wymaga wsparcia i poczucia pewności działania	czynności wykonuje w tempie zwolnionym	czynności wykonuje pewnie, ale po krótkim zastanowieniu	czynności wykonuje pewnie, energicznie
Skuteczność	nie zawsze uwzględnia indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu działania	uwzględnia indywidualną sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel	zwraca uwagę na indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel	przejawia troskę o uwzględnienie sytuacji zdrowotnej pacjenta, osiąga cel po wstępnym ukierunkowaniu	uwzględnia sytuację pacjenta, i aktualne możliwości do wykonania tych czynności
Samodzielność	wymaga ciągłego naprowadzania i przypominania w zakresie wykonywania złożonych czynności	często wymaga przypominania w podejmowanym działaniu	czasami wymaga przypominania w podejmowanym działaniu	Czasami wymaga przypominania i ukierunkowania w działaniach	planuje i wykonuje działania całkowicie samodzielne
Komunikowanie się z pacjentem	podejmuje kontakt, ale nie potrafi utrzymywać dalej komunikacji z pacjentem	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny z pacjentem	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny i pozawerbalny	Prawidłowe, ale wymaga niekiedy ukierunkowania w doborze metod komunikowania się	spontaniczne, konstruktywne i samodzielne, dobór treści adekwatny do oczekiwań odbiorcy
	nie zawsze potrafi ocenić i analizować własne	podejmuje wysiłek, by ocenić	wykazuje nieporadność w zakresie oceny	wykazuje starania w zakresie oceny i analizy	potrafi ocenić i analizować postępowanie

Kompetencje społeczne	postępowanie, czasami podejmuje współpracę z zespołem terapeutycznym, w miarę swoich możliwości identyfikuje się z rolą zawodową	i analizować własne postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, zwykle identyfikuje się z rolą zawodową	i analizy własnego postępowania, współpracuje z zespołem terapeutycznym,	własnego postępowania, dobra współpraca z zespołem terapeutycznym, zauważalna identyfikacja z rolą zawodową	własne, współpracuje z zespołem terapeutycznym, widoczna identyfikacja z rolą zawodową
-----------------------	--	---	--	---	--

1.2. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat /Sprawozdania	Dyskusje	Inne
		X (Proces pielęgnowania chorego).	X			X	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
- Udział w wykładach	20	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne	80	
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	105	
PUNKTY ECTS za przedmiot	5	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	GERIATRIA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia I stopnia
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Nauk o Zdrowiu
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Jacek Starzyk
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Jacek Starzyk
1.9. Kontakt	Szczegółowy terminarz będzie podany przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Opieka specjalistyczna
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III
2.5. Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, interny i piel. internistycznego.

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady – 20(5*)	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku,	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	4. Galus K(red.)Geriatría wybrane zagadnienia, wyd. Urban &Partner Wrocław 2007 5. Grodzicki T. Kocemba J., Skalska A., Geriatría z elementami gerontologii ogólnej. Wyd. Via Medica Gdańsk 2006
	uzupełniająca	6. Raport PolSenior 7. czasopisma: Gerontologia Polska, Geriatría, Problemy Pielęgniarskie, Pielęgniarstwo XXI wieku

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu
C1 - Zapoznanie z teoretycznymi podstawami geriatрії
C2 – Kształtowanie postawy poszanowania godności osobistej osób powierzonych opiece
4.2. Treści programowe
Wykłady - Klinika
- Proces starzenia się organizmu, fazy życia w starości. - Odmienności w przebiegu chorób układu krążenia, układu oddechowego, pokarmowego i dokrewnego. - Choroby układu ruchu. - Choroby urologiczne i ginekologiczne. - Otępienie u osób w podeszłym wieku - Wielkie problemy geriatryczne. - Farmakoterapia w geriatрії. - Aktywność ruchowa osób w starszym wieku.

4.3. Efekty kształcenia				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego 1 [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru
w zakresie WIEDZY:				
W01	Charakteryzuje proces starzenia w aspekcie bio – psycho- społeczno - ekonomicznym	+++	PIEL1P_W130	D.W13
W03	Różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji.	+++	PIEL1P_W132	D.W15
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K02	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodowa i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	+	PIEL1P_K2	D.K2

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia w zakresie wiedzy				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

4.5. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X						

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
- Udział w wykładach	20	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	25	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 12 /2012**KARTA PRZEDMIOTU**

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PIELĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia I stopnia
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Nauk o Zdrowiu
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Małgorzata Kaczmarczyk
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Małgorzata Kaczmarczyk
1.9. Kontakt	Szczegółowy terminarz będzie podany przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Opieka specjalistyczna
2.2. Status przedmiotu	Obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III, IV
2.5. Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, interny i piel. internistycznego.

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady - 20 (5*), zajęcia praktyczne- 80	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Zajęcia w placówkach opieki zdrowotnej	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku,	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	6. Galus K(red.) Pielęgniarstwo geriatryczne, wyd. Urban &Partner Wrocław 2012 7. Wieczorkowska – Tobis K.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2008 8. Kędziora – Kornatowska K., Muszalik M(red.): Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Wyd. Czelej Lublin 2007
	uzupełniająca	8. Talarska D., Wieczorkowska – Tobis K., Szalkiewicz E: Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niepełnosprawnymi. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2009 9. Raport PolSenior 10. czasopisma: Gerontologia Polska, Geriatria, Problemy Pielęgniarskie, Pielęgniarstwo XXI wieku

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu C1 - Przedstawienie zakresu i charakteru opieki pielęgniarskiej w odniesieniu do wybranych stanów zdrowia i choroby w okresie starczym. C 2 – Zapoznanie z etapami procesem pielęgnowania, technikami gromadzenia danych dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej oraz dokumentacją procesu C 3 - Kształtowanie umiejętności wykonywania zabiegów opiekuńczych, diagnostycznych, leczniczych i usprawniających z uwzględnieniem właściwych metod i technik w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku C 4 - Kształtowanie umiejętności komunikowania się i postawy odpowiedzialności za wykonywane działania oraz zrozumienia dla problemów zdrowotnych pacjenta w wieku senioralnym. C5 – Kształtowanie postawy poszanowania godności osobistej osób powierzonych opiece.	
4.2. Treści programowe Wykłady Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku Specyfika komunikacji pielęgniarki z osobami w podeszłym wieku. Formy opieki nad osobami starszymi w Polsce Kompleksowa ocena geriatryczna. Niedożywienie białkowo-energetyczne osób starszych Zespół słabości, kruchości <i>Frailty syndrome (FS)</i> Utrzymanie prawidłowych funkcji życiowych w zakresie oddychania i krążenia Specyfika postępowania pielęgniarskiego w patologiach układu pokarmowego Zastosowanie modeli pielęgnowania w opiece nad pacjentem w wieku podeszłym. Specyfika procesu pielęgnowania chorego w wieku senioralnym w aspekcie rozpoznawania i rozwiązywania problemów pielęgnacyjno – opiekuńczych z uwzględnieniem wielochorobowości. Zajęcia praktyczne Rozpoznanie potrzeb człowieka starego w oparciu o KOG Planowanie indywidualnego planu opieki zgodnie z zasadami realizowania procesu pielęgnowania Wykorzystywanie modeli pielęgnowania w opiece nad pacjentem w wieku podeszłym Dokumentowanie działań pielęgniarskich wobec pacjenta starego z wykorzystaniem klasyfikacji ICNP.	

4.3 Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
SEMESTR I				
w zakresie WIEDZY :				
W01	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej <u>geriatrycznej</u> .	++	PIEL1P_W131	D.W14.
W02	Charakteryzuje narzędzia i skale wsparcia osób starszych i ich rodzin	+++	PIEL1P_W133	D.W16.
W03	Zna zasady aktywizacji chorego niepełnosprawnego i objętego opieką geriatryczną	+++	PIEL1P_W134	D.W17.
w zakresie UMIĘTNOŚCI :				
U01	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską ustala cel i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki.	++	PIEL1P_U118	D.U1.
U02	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki osób starszych w zależności od stanu zdrowia.	++	PIEL1P_U119	D.U2.
U03	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego	++	PIEL1P_U121	D.U4.
U04	Prowadzi profilaktykę powikłań, w przebiegu chorób	++	PIEL1P_U122	D.U5.

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
K01	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece	+	PIEL1P_K1	D.K1.
K02	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K03	Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece	+	PIEL1P_K3	D.K3.
K04	Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych	+	PIEL1P_K4	D.K4.
K05	Przestrzega praw pacjenta	+	PIEL1P_K5	D.K5.
K06	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe	+	PIEL1P_K6	D.K6.

4.3. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia w zakresie wiedzy				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

KRYTERIA DOTYCZĄCE OCENY UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

Kryterium	Ocena	Ocena poszczególnych elementów działania / zabiegu/ wykonanego przez studenta					
		Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie się z pacjentem	Kompetencje społeczne
Sposób wykonania czynności /zabiegu/	5,0	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag	czynności wykonuje pewnie, energicznie	uwzględnia sytuację pacjenta, i aktualne możliwości do wykonania tych czynności	planuje i wykonuje działania całkowicie samodzielnie	spontaniczne, konstruktywne i samodzielne, dobór treści adekwatny do oczekiwań odbiorcy	potrafi ocenić i analizować postępowanie własne, współpracuje z zespołem terapeutycznym, widoczna identyfikacja z rolą zawodową
	4,5	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag	czynności wykonuje pewnie, ale po krótkim zastanowieniu	przejawia troskę o uwzględnienie sytuacji zdrowotnej pacjenta, osiąga cel po wstępnym ukierunkowaniu	Czasami wymaga przypomnienia i ukierunkowania działań	Prawidłowe, ale wymaga niekiedy ukierunkowania w doborze metod komunikowania się	wykazuje starania zakresie oceny i analizy własnego postępowania, dobra współpraca z zespołem terapeutycznym, zauważalna identyfikacja z rolą zawodową

	4,0	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie	czynności wykonuje w tempie zwolnionym	zwraca uwagę na indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel	czasami wymaga przypomnienia w podejmowanym działaniu	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny i pozawerbalny z pacjentem	wykazuje nieporadność w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, współpracuje z zespołem terapeutycznym, identyfikuje się z rolą zawodową
	3,5	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie	wykonuje czynności nie pewnie, niekiedy wymaga wsparcia i poczucia pewności działania	uwzględnia indywidualną sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel	często wymaga przypomnienia w podejmowanym działaniu	potrafi nawiązać i utrzymać kontakt werbalny z pacjentem	podejmuje wysiłek, by ocenić i analizować własne postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, zwykle identyfikuje się z rolą zawodową
	3,0	nie zawsze przestrzega zasad, wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje czynności, wykonywane prostych czynności bez uwag	czynności wykonuje nie pewnie, bardzo wolno, widoczna sprawność podczas wykonywania prostych czynności	nie zawsze uwzględnia indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu działania	wymaga ciągłego naprowadzania i przypomnienia w zakresie wykonywanych złożonych czynności	podejmuje kontakt, ale nie potrafi utrzymywać dalej komunikacji z pacjentem	nie zawsze potrafi ocenić i analizować własne postępowanie, czasami podejmuje współpracę z zespołem terapeutycznym, w miarę swoich możliwości identyfikuje się z rolą zawodową

4.5.1 Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Model procesu pielęgnowania	Dyskusje	Analiza przypadku Rozwiązywanie problemów
	X (wykłady)				X (zaj. praktyczne)		X (zaj. praktyczne)

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	100	
- Udział w wykładach	20	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne	80	
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	105	
PUNKTY ECTS za przedmiot	5	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	NEUROLOGIA - KLINIKA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Paweł Półrola
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Paweł Półrola
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki w zakresie opieki specjalistycznej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	IV
2.5. Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego, farmakologii, chorób wewnętrznych

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: IV- 20(5*)	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zo,	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Prusiński A. Neurologia praktyczna. Wyd. PZWL. Warszawa 2005. 2. Adamkiewicz B, Gąbiński A, Klimek A. Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. Wyd. Wolters Kluwer Polska. Warszawa 2010. 3. Kozubski W., Liberski P.: Choroby układu nerwowego, Warszawa 2004.
	uzupełniająca	1. Adamczyk K, Turowski K. Procedury pielęgnowania w neurologii i neurochirurgii. Wyd. NeuroCentrum. Lublin 2007. 2. Prusiński A. Neurologia. Wyd. Termedia. Poznań 2010.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu SEMESTR III C1- zapoznanie studentów z patomechanizmem, obrazem klinicznym najczęstszych chorób neurologicznych. C2 – zapoznanie z metodami diagnozowania i leczenia w neurologii

4.2. Treści programowe

. SEMESTR IV

Wykłady:

Metody diagnostyczne stosowane w neurologii.

Etiopatogeneza podstawowych zaburzeń neurologicznych.

Choroby mózgu pochodzenia naczyniowego (udar niedokrwienny i krwotoczny – różnicowanie).

Urazy mózgu.

Choroby zakaźne układu nerwowego -

Uszkodzenia nerwów czaszkowych i obwodowych. Zapalenia wielonerwowe.

Migrena i inne bóle głowy.

Diagnostyka i terapia chorób demielizacyjnych.

Choroby układu pozapiramidowego

Choroby mięśni (miopatie, miastenia).

Padaczka, podział, etiologia, typy napadów, postępowanie.

Zaburzenia czucia, napięcia mięśniowego w praktyce klinicznej.

4.3. Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasylenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
	SEMESTR III			
w zakresie WIEDZY :				
W01	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie w schorzeniach; układu nerwowego,	++	PIEL1P_W120	D.W3.
W02	różnicuje etiopatogenezę zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona	+	PIEL1P_W132	D.W15.
W03	wyjaśnia patofizjologię zaburzeń występujących w przebiegu chorób układu nerwowego i groźących powikłań;	+++	PIEL1P_W153	D.W36.

w zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH**

K01	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	+	PIEL1P_K02	D.K2.
-----	--	---	------------	-------

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasylenia efektu przedmiotowego wpisuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

4.5. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			X				

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
Udział w wykładach	20	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach, zajęciach praktycznych itp.		
Udział w konsultacjach		
Udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	25	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PIELĘGNIARSTWO NEUROLOGICZNE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Aleksandra Cieślik
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Aleksandra Cieślik
1.9. Kontakt	zgodnie z konsultacjami

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki w zakresie opieki specjalistycznej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	IV, V
2.5. Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii układu nerwowego, farmakologii, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, rehabilitacji i pielęgnowania niepełnosprawnych.

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	WYKŁAD: IV- 20 ZAJĘCIA PRAKT.: IV- 40, V - 40	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK Zajęcia praktyczne – w oddziale szpitalnym	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	IV - Zo, V - Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych, instruktaż, opis, metoda sytuacyjna.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Adamczyk K. Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. Czelej. Lublin 2000. 2. Jaracz K, Kozubski W. Pielęgniarstwo neurologiczne. Wyd. PZWL. Warszawa 2008. 3. Prusiński A. Neurologia praktyczna. Wyd. PZWL. Warszawa 2005.
	uzupełniająca	1. Adamczyk K, Turowski K. Procedury pielęgnowania w neurologii i neurochirurgii. Wyd. NeuroCentrum. Lublin 2007. 2. Kozubski W, Liberski J. Choroby układu nerwowego. Wyd. PZWL. Warszawa 2005. 3. Adamkiewicz B, Gąbiński A, Klimek A. Neurologia dla studentów wydziału pielęgniarstwa. Wyd. Wolters Kluwer Polska. Warszawa 2010. 4. Prusiński A. Neurologia. Wyd. Termedia. Poznań 2010.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

C1 (wiedza)- przekazanie studentom wiedzy dotyczącej patomechanizmu, obrazu klinicznego, postępowania leczniczo-pielęgnacyjnego w najczęstszych schorzeniach neurologicznych.
C2 (umiejętności)- nabycie przez studentów umiejętności obserwacji i rozpoznawania stanu neurologicznego pacjenta.
C3 (kompetencje społeczne)- kształtowanie właściwej postawy wobec osób z dysfunkcjami pochodzenia neurologicznego.
C (wiedza)- przekazanie studentom wiedzy z zakresu udzielania profesjonalnej opieki wobec chorego, przekazanie zasad i metod profilaktyki powikłań w neurologii.
C2 (umiejętności)- nabycie przez studentów umiejętności przestrzegania standardów i procedur obowiązujących w opiece nad chorym.
C3 (kompetencje społeczne)- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się z chorymi i ich edukowania.

4.2. Treści programowe

SEMESTR IV

Wykłady: Anatomia i fizjologia układu nerwowego. Zaburzenia wyższych czynności nerwowych. Choroby naczyniowe mózgu. Postępowanie pielęgnacyjne wobec pacjenta z chorobą Parkinsona. Stwardnienie rozsiane- przyczyny, obraz kliniczny- opieka nad chorym. Padaczka- rola pielęgniarki w opiece i edukacji chorych. Bóle głowy- rodzaje. Migrena- przyczyny, objawy, postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne. Choroby mięśni- pielęgnowanie chorego z miastenią. Problemy pielęgnacyjne występujące u chorego z chorobą Alzheimera. Urazy czaszkowo- mózgowe- rola pielęgniarki w opiece nad chorym. Guzy mózgu- postępowanie leczniczo- pielęgnacyjne. Choroby obwodowego układu nerwowego- rola pielęgniarki w opiece nad chorym

Zajęcia praktyczne: Udział pielęgniarki w przygotowaniu chorego do badań diagnostycznych. Obserwacja i pielęgnowanie chorego z zaburzeniami wyższych czynności nerwowych. Pielęgnowanie chorych po udarach mózgu. Opieka nad chorym z padaczką- edukacja pacjenta w kierunku profilaktyki napadów padaczkowych. Ocena stanu neurologicznego pacjenta- dokumentowanie sytuacji zdrowotnej.

SEMESTR V.

- Zajęcia praktyczne:** Opieka nad chorym z chorobą Parkinsona – profilaktyka powikłań i niepełnosprawności. Pielęgnowanie chorego ze Stwardnieniem rozsianym. Opieka nad chorym z migreną. Obserwacja i pielęgnowanie chorego z guzem mózgu. Opieka nad chorym z chorobami mięśni. Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych u pacjentów objętych opieką (proces pielęgnowania).

4.3. Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
SEMESTR IV				
WYKŁADY w zakresie WIEDZY :				
W01	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie neurologicznym.	++	PIEL1_W122	D.W5
W02	Zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	++	PIEL1P_W123	D.W6.
W03	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	++	PIEL1P_W124	D.W7.
W04	zna swoiste zasady organizacji opieki neurologicznej	++	PIEL1P_W131	D.W14.
W05	Zna możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego.	+	PIEL1P_W146	D.W29.

W06	Wyjaśnia patofizjologię zaburzeń występujących w przebiegu chorób, urazów układu nerwowego i grożących powikłań.	+++	PIEL1P_W153	D.W36.
W07	Charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w jednostkach chorobowych.	+	PIEL1P_W155	D.W38.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki.	++	PIEL1P_U118	D.U1.
U02	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.	++	PIEL1P_U119	D.U2.
U03	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	++	PIEL1P_U120	D.U3.
U01	Pobiera materiał do badań diagnostycznych.	+	PIEL1P_U126	D.U9.
U02	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	+	PIEL1P_U129	D.U12.
U03	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	+	PIEL1P_U130	D.U13.
U04	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	+	PIEL1P_U137	D.U20.
U05	Prowadzi rozmowę terapeutyczną.	+	PIEL1P_U139	D.U22.

SEMESTR IV

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE w zakresie UMIEJĘTNOŚCI				
U01	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	++	PIEL1P_U143	D.U26.
U02	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki.	++	PIEL1P_U145	D.U28.
U03	Dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	++	PIEL1P_U149	D.U32.
U04	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	++	PIEL1P_U150	D.U33.
U05	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	++	PIEL1P_U121	D.U4.
U06	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	++	PIEL1P_U122	D.U5.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
K01	Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece.	+	PIEL1P_K01	D.K1.
K02	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	+	PIEL1P_K02	D.K2.
K03	Przestrzega praw pacjenta.	+	PIEL1P_K05	D.K5.
K04	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe.	+	PIEL1P_K06	D.K6.
K05	Przestrzega tajemnicy zawodowej.	+	PIEL1P_K07	D.K7.
K06	Jest otwarty na rozwój podmiotowości własnej i pacjenta.	+	PIEL1P_K09	D.K9.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.
Zajęcia praktyczne				
wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje czynności, wykonywanie prostych czynności bez uwagi, czynności wykonuje niepewnie, nie zawsze potrafi ocenić i analizować własne postępowanie	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie, niekiedy wymaga wsparcia i poczucia pewności działania, często wymaga przypominania w podejmowanym działaniu, współpracuje z zespołem terapeutycznym, zwykle identyfikuje się z rolą zawodową	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie, zwraca uwagę na indywidualną sytuację pacjenta, osiąga cel, czasami wymaga przypominania w podejmowanym działaniu, współpracuje z zespołem terapeutycznym	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag, przejawia troskę o uwzględnienie sytuacji zdrowotnej pacjenta, Prawidłowe, ale wymaga niekiedy ukierunkowania w doborze metod komunikowania się, wykazuje starania w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, dobra współpraca z zespołem terapeutycznym	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag, uwzględnia sytuację pacjenta, i aktualne możliwości do wykonania tych czynności, planuje i wykonuje działania całkowicie samodzielne, potrafi ocenić i analizować postępowanie własne, współpracuje z zespołem terapeutycznym, widoczna identyfikacja z rolą zawodową

4.5. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X(w)		X(ć)	X(ć)		X(w,ć)	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	100	
Udział w wykładach	20	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach, zajęciach praktycznych itp.	80	
Udział w konsultacjach		
Udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	105	
PUNKTY ECTS za przedmiot	5	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	POŁOŻNICTWO Z GINEKOLOGIĄ - KLINKA
	angielskim	

16. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Olga Adamczyk Gruszka
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Olga Adamczyk Gruszka
1.9. Kontakt	

17. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki w zakresie opieki specjalistycznej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	POLSKI
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III
2.5. Wymagania wstępne	Anatomia, fizjologia, interna, chirurgia

18. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady,
3.2. Sposób realizacji zajęć	W pomieszczeniu dydaktycznym UJK
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną,
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład
3.5. Wykaz literatury	podstawowa
	1. Pisarski T. (red.): Położnictwo i ginekologia PZWL W-wa 2002. 2. Dudenhausen J.W., Pschyrembel w.: Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. PZWL, Warszawa 2002. 3. Bręborowicz G.H.:(red.):Położnictwo .Podręcznik dla położnych i pielęgniarek. Wydawnictwo Lekarskie. PZWL, Warszawa 2002
	uzupełniająca
	1. Aleksander J., Levy V., Roch. (red.): Nowoczesne położnictwo. T. 1-4, PZWL, Warszawa 1995. 2.Chez R.A.: Profesjonalne poradnictwo dla matek karmiących piersią. Ginekologia po Dyplomie 2002, 1 (17), 10-18. 3.Turrentine J.E., Aviles M., Nowak J.S.: Standardy postępowania i podejmowania decyzji w położnictwie i ginekologii. D.W. Publishing Co., USA 2001. .

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA**4.2. Cele przedmiotu**

- C1 – zapoznanie studentów z czynnikami ryzyka chorób ginekologicznych
- C2 – zapoznanie z metodami diagnostyczno-terapeutycznymi w położnictwie i ginekologii
- C3 – zapoznanie z e standardami postępowania w ciąży fizjologicznej i wysokiego ryzyka

4.3. Treści programowe

WYKŁADY

Wprowadzenie od prokreacji: planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, przygotowanie do rodzicielstwa.
 Metody diagnostyczne ciąży fizjologicznej i ciąży wysokiego ryzyka.
 Opieka okołoporodowa postępowanie położniczo- pielęgnacyjne w porodzie przedwczesnym, fizjologicznym i powikłanym.
 Fizjologia ciąży. Metody oceny rozwoju ciąży fizjologicznej. Badania laboratoryjne i ultrasonograficzne w ciąży. Metody diagnostyczne ciąży wysokiego ryzyka.
 Przyjęcie rodzącej do porodu. Ocena stanu matki i płodu.
 Przebieg porodu fizjologicznego.
 Poród patologiczny. Nieprawidłowości ustawienia i położenia płodu. Zaburzenia akcji skurczowej macicy.
 Poród w ciąży mnogiej.
 Niepłodność . Choroby nowotworowe narządu rodniego i gruczołu piersiowego,
 Wybrane zagadnienia z ginekologii. Choroby zapalne narządów płciowych kobiety.
 Najczęstsze nowotwory złośliwe narządu rodniego, etiopatogeneza, objawy, leczenie
 Wybrane problemy ginekologii. Endometrioza. Wysiłkowe nietrzymanie moczu.

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ <u>standardu</u>
SEMESTR III				
w zakresie WIEDZY:				
W 01	wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej;	+++	PIEL1P_W138	D.W21.
W02	charakteryzuje mechanizm i okresy porodu fizjologicznego;	+++	PIEL1P_W139	D.W22.
W03	identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	+++	PIEL1P_W141	D.W24.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	+	PIEL1P_K2	D.K2.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia

na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
nie zawsze przestrzega zasad, wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje czynności, wykonywanie prostych czynności bez uwagi	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag

4.5. Metody oceny

Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			X				

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
- Udział w wykładach	20	

- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	25	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PIELĘGNIARSTWO POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNE
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Anna Blak - Kaleta
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Anna Blak - Kaleta
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki w zakresie opieki specjalistycznej
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	POLSKI
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III,IV,V
2.5. Wymagania wstępne	Anatomia, fizjologia, interna, chirurgia

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

		Wykłady, zajęcia praktyczne
3.1. Sposób realizacji zajęć	W pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.2. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną,	
3.3. Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, konwersatoryjny Zajęcia praktyczne: studium przypadku, pokaz z instruktażem, pokaz z objaśnianiem	
3.4. Wykaz literatury	podstawowa	1.Łepecka- Klusek C., Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Podręcznik dla studentów pielęgniarstkich studiów licencjackich. Czelej Lublin 2003 .2.Bręborowicz G.H.:(red.):Położnictwo .Podręcznik dla położnych i pielęgniarek. Wydawnictwo Lekarskie. PZWL, Warszawa 2002 3.Cekański A.: Wybrane zagadnienia z położnictwa i ginekologii. Podręcznik dla położnej.Katowice 1999.
	uzupełniająca	1. Pisarski T. (red.): Położnictwo i ginekologia PZWL W-wa 2002. 2. Dudenhausen J.W., Pschyrembel w.: Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. PZWL, Warszawa 2002. 2.Chez R.A.: Profesjonalne poradnictwo dla matek karmiących piersią. Ginekologia po Dyplomie 2002, 1 (17), 10-18.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

C1 – Zapoznanie ze standardami postępowania w porodzie fizjologicznym i zabiegowym
C2 - doskonalenie umiejętności formułowania diagnozy pielęgniarstwa i rozwiązywania problemów pielęgnacyjnych w okresie okołoporodowym i związanych z porodem.
C3 - zastosowanie wiedzy oraz umiejętności z pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego w opiece nad kobietą

4.2. Treści programowe

WYKLADY:

Semestr III

Fizjologia i patologia cyklu miesięczkowego. Fizjologia układu płciowego w różnych okresach życia kobiety.
Specyfika i organizacja opieki nad kobietą ciężarną.
Poród fizjologiczny – obliczanie terminu porodu
Zasady opieki nad kobietą w porożu fizjologicznym.
Charakterystyka powikłań we wczesnym i późnym okresie porożu.
Choroby towarzyszące i ujawniające się w ciąży (cukrzyca, padaczka, choroby układu krążenia, żylaki, choroby zakaźne w ciąży i inne).
Postępowanie położniczo - pielęgnacyjne w porodzie przedwczesnym. Pielęgnacja wcześniaka.
Cięcie cesarskie - wskazania, techniki. Opieka nad kobietą po cięciu cesarskim.
Wybrane problemy onkologii ginekologicznej.
Profilaktyka nowotworów narządów rodnych i raka sutka.
Opieka przed i pooperacyjna po zabiegach ginekologicznych.
Wybrane aspekty antykoncepcji.
Problemy zdrowotne kobiet w okresie menopauzy. Hormonalna terapia zastępcza.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

Semestr IV,

Specyfika pracy w oddziale ginekologicznym oraz gabinecie zabiegowym.
Dokumentacja prowadzona w oddziale - metody poznania pacjentki.
Przygotowaniu pacjentki do badań podstawowych i specjalistycznych.
Specyfika przygotowania do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym.
Przygotowanie do zabiegu przez powłoki brzuszne i drogą dopochwową.
Proces pielęgnowania pacjentek w wybranych schorzeniach ginekologicznych

Semestr V,

Zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w oddziale położniczym.
Zapobieganie zakażeniom wewnątrz-oddziałowym.
Technika karmienia naturalnego, przygotowanie położnicy do karmienia piersią.
Metody, techniki i procedury leczniczo-pielęgnacyjne stosowane w oddziale położniczym. Podstawy praktycznego wykorzystania modelu pielęgnowania zindywidualizowanego w pielęgniarstwie położniczym - proces pielęgnowania.

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR III				
w zakresie WIEDZY :				
W 01	zna zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej i położu;	+++	PIEL1P_W140	D.W23.
W02	identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	+++	PIEL1P_W141	D.W24.
W03	zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w ginekologii i położnictwie	+++	PIEL1P_W149	D.W32.
W04	wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej;	+++	PIEL1P_W138	D.W21.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI :				
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE				
SEMESTR IV				
U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki nad pacjentką w oddziale ginekologii	++	PIEL1P_U118	D.U1.
U02	przygotowuje kobietę badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	++	PIEL1P_U129	D.U12.
U03	przekazuje informacje o stanie zdrowia pacjentki członkom zespołu terapeutycznego;	++	PIEL1P_U143	D.U26.
U04	prowadzi dokumentację procesu pielęgnowania według wzoru w oddziale ginekologicznym	++	PIEL1P_U145	D.U28.
SEMESTR V				
U05	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki nad pacjentką w oddziale położniczym	++	PIEL1P_U118	D.U1.
U06	przygotowuje położnicę do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym;	++	PIEL1P_U129	D.U12.
U07	przekazuje informacje o stanie zdrowia położnicy, członkom zespołu terapeutycznego;	++	PIEL1P_U143	D.U26.
U08	prowadzi dokumentację procesu pielęgnowania według wzoru w oddziale położniczym	++	PIEL1P_U145	D.U28.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH :				
K01	szanuje godność i autonomię pacjentek powierzonych opiece;	+	PIEL1P_K1	D.K1.
K02	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K03	przestrzega praw pacjenta;	+	PIEL1P_K5	D.K5.
K04	przestrzega tajemnicy zawodowej;	+	PIEL1P_K7	D.K7.

4.3. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
nie zawsze przestrzega zasad, wymaga nadzoru, chaotycznie wykonuje czynności, wykonywanie prostych czynności bez uwagi	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag

4.4. Metody oceny

Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			X				

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
Udział w wykładach	20	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach, zajęciach praktycznych itp.	80	
Udział w konsultacjach		
Udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	105	
PUNKTY ECTS za przedmiot	5	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PSYCHIATRIA - KLINIKA
	angielskim	

4. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia licencjackie
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	-
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	WO, Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Agata Horecka – Lewitowicz
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Agata Horecka -Lewitowicz
1.9. Kontakt	lewitowicz@onet.eu

5. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Opieka specjalistyczna
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	II
2.5. Wymagania wstępne	podstawy pielęgniarstwa, psychologia, farmakologia

6. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

6.1. Formy zajęć	WYKŁAD: 15 godzin	
6.2. Sposób realizacji zajęć	Wykład: zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
6.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
6.4. Metody dydaktyczne	Wykład klinika: Wykład informacyjny, zajęcia interaktywne, omówienie przypadków.	
6.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2007. 2. Bilikiewicz A.: Psychiatria. PZWL, Warszawa 2004. 3. Pużyński S.: Zasady rozpoznawania i leczenia zaburzeń psychicznych. IPiN Warszawa 2003. 4. Kaplan H., Sadock B.: Psychiatria Kliniczna.Urban@Partner Wrocław 1995.
	uzupełniająca	1. Szpringer M.: Profilaktyka społeczna. Wyd. AŚ Kielce 2004. 2. Golec S., Kokoszka A.: Postępowanie w nagłych zaburzeniach psychicznych. Med. Praktyczna Kraków 1995. 3. Meder J. Zachowania agresywne- przeciwdziałanie, leczenie. PTP Kraków 2007. Grzesiuk L.: Psychoterapia. PWN Warszawa 1995.

7. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

7.1. Cele przedmiotu
C1-Poznanie istoty chorób i zaburzeń psychicznych oraz możliwości diagnostyki i terapii.
C2-Przygotowanie do rozpoznawania, planowania i realizacji profesjonalnej opieki pielęgniarzkiej u osób z zaburzeniami psychicznymi.
C3-Przygotowanie do nawiązania terapeutycznego kontaktu z chorym psychicznie i udziału w leczeniu chorego.
C4- Kształtowanie postawy zawodowych i etycznych w pracy z chorym z zaburzeniami psychicznymi

7.2. Treści programowe
WYKŁADY
Semestr II
Podstawy teoretyczne współczesnej psychiatrii. Biologiczne mechanizmy stresu. Rozwój

psychiczny człowieka. Psychopatologia. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych. Organiczne zaburzenia psychiczne. Zaburzenia spowodowane substancjami psychoaktywnymi. Schizofrenia. Zaburzenia urojeniowe. Choroby afektywne.

Zaburzenia nerwicowe. Zespoły behawioralne. Podstawy psychiatrii dzieci i młodzieży. Psychogeriatrya. Zaburzenia osobowości. Farmakoterapia. Psychoterapia. Zagadnienia prawne i etyczne.

4. 3. Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
w zakresie WIEDZY:				
Wykłady KLINIKA				
W01	Opisuje etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	[+++]	PIEL1P_W144	D.W27.
W02	charakteryzuje grupy leków i ich działanie w chorobach psychicznych, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	[+++]	PIEL1P_W125	D.W8.
W03	Omawia możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego;	[+++]	PIEL1P_W146	D.W29.
W04	Przedstawia swoiste zasady organizacji psychiatrycznej opieki specjalistycznej w Polsce;	[+++]	PIEL1P_W131	D.W14.
W05	Charakteryzuje zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	[+++]	PIEL1P_W145	D.W28.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	[+]	PIEL1P_K2	D.K2.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia

na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Wykład - klinika				
Test – 50%	Test – 60%	Test – 75%	Test – 85%	Test- 95%

4. 5. Metody oceny

Klinika							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	test pisemny (W)						

8. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	15	
- Udział w wykładach	15	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	25	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PIELĘGNIARSTWO PSYCHIATRYCZNE
	angielskim	

9. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia licencjackie
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	-
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	WO, Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Grażyna Wiraszka
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Grażyna Wiraszka
1.9. Kontakt	wiraszka@ujk.edu.pl

10. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Opieka specjalistyczna
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	III, IV, V
2.5. Wymagania wstępne	podstawy pielęgniarstwa, psychologia, promocja zdrowia psychicznego

11. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

11.1. Formy zajęć	WYKŁAD 30 godzin: semestr III – 15 godzin, semestr IV – 15 godzin ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 80 godzin: semestr IV – 40 godzin, semestr V - 40 godzin	
11.2. Sposób realizacji zajęć	1. Wykład: zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK 2. Zajęcia praktyczne: zajęcia w terenie w placówkach sprawujących opiekę psychiatryczną	
11.3. Sposób zaliczenia zajęć	s. III- Zaliczenie z oceną, s. IV - Egzamin Zajęcia praktyczne: zaliczenie z oceną/ zaliczenie z oceną	
11.4. Metody dydaktyczne	Wykład: wykład informacyjny, konwersatoryjny Zajęcia praktyczne: studium przypadku, pokaz z instruktazem, pokaz z objaśnianiem, pomiar	
11.5. Wykaz literatury	podstawowa	5. Wilczek-Rużyczka E.: Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. Czelej, Lublin 2007. 6. Rużyczka-Wilczek E.: Komunikowanie z chorym psychicznie. Czelej, Lublin 2007. 7. Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2007. 8. Bilikiewicz A.: Psychiatria. PZWL, Warszawa 2004.
	uzupełniająca	1. Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego (1994 rok z późniejszymi zmianami). 2. Meder J.: Trening umiejętności społecznych w rehabilitacji zaburzeń psychicznych. Biblioteka Pracownika Socjalnego. Katowice 1999. 3. Grochowska D., Twarowska M.: Wybrane standardy w pielęgniarstwie psychiatrycznym. NRPiP, Warszawa 2002.

12. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

12.1. Cele przedmiotu

- C1-Przygotowanie do rozpoznawania, planowania i realizacji profesjonalnej opieki pielęgniarstwa u osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi leczonych różnymi metodami kompleksowej terapii psychiatrycznej
- C2-Przygotowanie do nawiązania terapeutycznego kontaktu z chorym psychicznie i udziału w leczeniu chorego.
- C3- Kształtowanie postaw zawodowych i etycznych w pracy z chorym z zaburzeniami psychicznymi

12.2. Treści programowe

WYKŁADY

Semestr III

Zasady przyjęcia chorego do placówki opieki psychiatrycznej. Przebieg hospitalizacji i reakcje chorego na chorobę i leczenie.

Proces pielęgnowania w pielęgniarstwie psychiatrycznym jako metoda opieki zindywidualizowanej i holistycznej.

Metody gromadzenia danych o chorym z zaburzeniami psychicznymi ze zwróceniem uwagi na specyfikę i znaczenie obserwacji, wywiadu, rozmowy z chorym oraz metod klinimetrycznych.

Zasady i zakres oceny stanu chorego dla potrzeb pielęgnowania.

Podstawy formułowania diagnozy pielęgniarstwa w opiece psychiatrycznej.

Podstawy planowania i realizacji procesu pielęgnowania chorego z podstawowymi zespołami zaburzeń psychicznych – pielęgnowanie chorego z zespołem omamowo-urojeniowym i depresyjnym, komunikowanie terapeutyczne z chorym

Semestr IV

Podstawy planowania i realizacji procesu pielęgnowania chorego z podstawowymi zespołami zaburzeń psychicznych - zespół maniackalny i lękowy, znaczenie komunikowania terapeutycznego.

Postępowanie z chorym agresywnym, zasady stosowania przymusu bezpośredniego.

Postępowanie z chorym wykazującym zachowania suicydalne.

Pielęgnowanie chorego z psychozą – zasady opieki w schizofrenii.

Udział pielęgniarki w kompleksowej terapii i rehabilitacji chorych z zaburzeniami psychicznymi.

Przygotowanie chorego do samoopieki z wykorzystaniem oddziaływań z zakresu rehabilitacji, psychoedukacji, grup wsparcia oraz z uwzględnieniem współpracy z rodziną chorego.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

Semestr IV

Wprowadzenie do praktyki pielęgniarstwa psychiatrycznej (specyfika i organizacja pracy pielęgniarstwa psychiatrycznej, zasady zapewnienia bezpieczeństwa, komunikowanie w zespole terapeutyczno-opiekuńczym, etyczne i prawne zasady opieki).

Zastosowanie metody procesu pielęgnowania w praktyce psychiatrycznej (ocena stanu pacjenta dla potrzeb pielęgnowania z wykorzystaniem indywidualnie dobranych metod gromadzenia danych o chorym – obserwacja, wywiad, rozmowa, skala oceny; dokumentowanie sytuacji zdrowotnej chorego i realizowanej opieki pielęgniarstwa w dokumentacji procesu pielęgnowania oraz dokumentacji chorego i oddziały; sprawozdanie ze sprawowanej opieki pielęgniarstwa).

Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie i realizacja indywidualnej opieki pielęgniarstwa wobec chorych z podstawowymi zespołami psychopatologicznymi (zespół omamowo-urojeniowy, maniacko-depresyjny).

Semestr V

Rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie i realizacja indywidualnej opieki pielęgniarstwa wobec chorych z psychozami (schizofrenia, choroba afektywna), uzależnieniami, agresywnymi, z zachowaniami suicydalnymi oraz zaburzeniami psychicznymi wieku podeszłego; ewaluacja działań pielęgnacyjnych.

Udział pielęgniarki w leczeniu chorych z zaburzeniami psychicznymi – farmakoterapii, psychoterapii, aktywizacji chorego.

Udział pielęgniarki w rehabilitacji chorych z zaburzeniami psychicznymi. Planowanie i realizacja poradnictwa w zakresie samoopieki.

4. 3. Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu

w zakresie WIEDZY:				
W01	zna metody gromadzenia danych stosowane w pielęgniarstwie psychiatrycznym;	[+++]	PIEL1P_W122	D.W5.
W02	opisze zakres danych niezbędnych do całościowej oceny stanu pacjenta z psychozą dla potrzeb pielęgnowania	[+++]		
W03	zna zasady formułowania diagnozy pielęgniarstwiej w psychiatrii	[+++]		
W04	zna zasady planowania opieki nad chorym z zespołami zaburzeń psychopatologicznych – zespół omamowo-urojeniowy, zespół depresyjny, maniakalny, lękowy	[+++]	PIEL1P_W123	D.W6.
W05	charakteryzuje zasady opieki nad pacjentem z psychozą	[+++]		
W06	zna zasady opieki wynikające ze stosowanych metod leczenia psychiatrycznego	[+++]		
W07	charakteryzuje procedury postępowania pielęgniarstwiej stosowane w opiece nad chorym z agresją i tendencjami suicydalnymi	[+++]	PIEL1P_W126	D.W9.
W08	zna zasady przygotowania chorego leczonego psychiatrycznie do samoopieki	[+++]	PIEL1P_W127	D.W10.
W09	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do placówki opieki psychiatrycznej	[+++]	PIEL1P_W129	D.W12.
W10	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację	[+++]	PIEL1P_W128	D.W11.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwiej, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwiej oraz dokonuje ewaluacji opieki;	[++]	PIEL1P_U118	D.U1.
U02	dostosowuje interwencje pielęgniarstwiej do rodzaju problemów pielęgnacyjnych;	[++]	PIEL1P_U149	D.U32.
U03	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwiej;	[++]	PIEL1P_U130	D.U13.
U04	przewiduje skutki postępowania pacjenta z określonymi zaburzeniami psychicznymi;	[++]	PIEL1P_U148	D.U31.
U05	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów dotyczące chorób i uzależnień;	[++]	PIEL1P_U120	D.U3.
U06	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego	[++]	PIEL1P_U137	D.U20.
U07	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	[++]	PIEL1P_U139	D.U22.
U08	prowadzi usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	[++]	PIEL1P_U141	D.U24.
U09	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego;	[++]	PIEL1P_U143	D.U26.
U10	prowadzi obowiązującą w oddziale dokumentację opieki nad chorym;	[++]	PIEL1P_U145	D.U28.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece	[++]	PIEL1P_K1	D.K1.
K02	przestrzega praw pacjenta;	[++]	PIEL1P_K5	D.K5.
K03	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	[++]	PIEL1P_K6	D.K6.
K04	przestrzega tajemnicy zawodowej;	[++]	PIEL1P_K7	D.K7.
K05	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	[++]	PIEL1P_K10	D.K10.

4.4. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Wykład				
Test – 50%	Test- 60%	Test- 70%	Test- 80%	Test- 90%
Zajęcia praktyczne				
50% punktów wg kryteriów oceny (zał. 1) /55-65 punktów	60% punktów wg kryteriów oceny (zał. 1) / 66-76 punktów	70% punktów wg kryteriów oceny (zał. 1) / 77-87 punktów	80% punktów wg kryteriów oceny (zał. 1) / 88-98 punktów	90% punktów wg kryteriów oceny (zał. 1) / 99-110 punktów

12.3. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			- test pisemny (w)		Sprawozdanie w formie 4-o etapowego procesu pielęgnowania w oparciu o metodę studium przypadku (ZP)		

13. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	110	
- Udział w wykładach	26	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.	2+2	
Inne – zajęcia praktyczne	80	
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	8	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania	2	
Łączna liczba godzin	120	
PUNKTY ECTS za przedmiot	6	

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	ANESTEZJOLOGIA - KLINIKA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów	
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Dariusz Węgrzyn
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	NAUKI PODSTAWOWE
2.2. Status przedmiotu	
2.3. Język wykładowy	POLSKI
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	Posiadanie podstawowej wiedzy z grupy przedmiotów podstawowych anatomia, fizjologia oraz interny, chirurgii, neurologii, pediatrii

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady, Zajęcia praktyczne	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Salę wykładową wydziału	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, wykład informacyjny	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Kamiński B., Kubler A.: Anestezjologia i intensywna terapia. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL; Warszawa; 2002 2. Larsen R., (red. Wyd. Pol.) Kubler A.: Anestezjologia. Urban & Partner; Wrocław; 2001
	uzupełniająca	1. Andres, (red.) Wytyczne 2010 Resuscytacji Krążeniowo – Oddechowej, Europejska Rada Resuscytacji. 2. Kokot af.: (red.): Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2009.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA**4.1. Cele przedmiotu**

Poznanie podstawowych pojęć z zakresu anestezjologii oraz rodzajami znieczuleń

Zapoznanie z patomechanizmem, diagnostyką i terapią najczęstszych stanów zagrożenia życia: zaburzeń kardiologicznych, oddechowych, metabolicznych oraz do kompleksowej opieki nad pacjentem nieprzytomnym, żywionym parenteralnie.

Przygotowanie w opieki nad pacjentem w zależności od typu znieczulenia.

4.2. Treści programowe

WYKLADY

Organizacja opieki w anestezjologii i intensywnej terapii.

Anestezja – definicje, przebieg znieczulenia, powikłania. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia i pielęgnacja po znieczuleniu

Badania diagnostyczne i lecznicze wykonywane u chorego znieczulanego i leczonego w intensywnej terapii.

Rozpoznawanie stanów zagrożenia życia, intensywny nadzór metodami bezprzrządowymi i przrządowymi.

Stany zagrożenia życia – wstrząs, ostra niewydolność oddechowa, ostra niewydolność krążenia, ostra niewydolność nerek, zatrucia, urazy wielonarządowe

Nagłe zatrzymanie krążenia – przyczyny, mechanizm, objawy oraz rokowanie.

Resuscytacja i reanimacja oraz postępowanie poresuscytacyjne.

Pacjent nieprzytomny – przyczyny, objawy i postępowanie diagnostyczno - lecznicze.

Dostęp naczyniowy tętniczy i żylny.

Żywienie chorych w intensywnej terapii.

4. 3. Efekty kształcenia dla przedmiotu

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR V				
WYKLADY				
w zakresie WIEDZY:				
W01	Wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku	++	PIEL1P_W118	D.W1
W02	Omawia zasady diagnozowania chorych przygotowywanych do znieczulenia	++	PIEL1P_W122	D.W5
W03	Charakteryzuje a zasady organizowania opieki w intensywnej terapii	++	PIEL1P_W131	D.W14.
W04	Omawia standardy i procedury medyczne w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie w intensywnej terapii	+	PIEL1P_W157	D.W40
W05	Charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, obejmującego monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym	+++	PIEL1P_W159	D.W42
W06	Omawia rodzaje i przebieg procesu znieczulenia	+++	PIEL1P_W160	D.W43
W07	Rozpoznaje stan zagrożenia życia i opisuje monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi	+++	PIEL1P_W162	D.W45
W09	Objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS – basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS – advanced life support);	++	PIEL1P_W163	D.W46.
W10	Charakteryzuje metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności w anestezjologii i intensywnej terapii	++	PIEL1P_W143	D.W26.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K 1	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dazac do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.

4.3. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

4.4. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X						

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
- Udział w wykładach	20	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	25	
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PIELĘGNIARSTWO W ZAGROŻENIU ŻYCIA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów	
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Instytut Pielęgniarstwa i Położnictwa
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Małgorzata Knap
1.9. Kontakt	malgoknap@gmail.com

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	NAUKI PODSTAWOWE
2.2. Status przedmiotu	
2.3. Język wykładowy	POLSKI
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	Posiadanie podstawowej wiedzy z grupy przedmiotów podstawowych anatomia, fizjologia oraz opieki specjalistycznej: pielęgniarstwa internistycznego, chirurgicznego, neurologicznego, pediatricznego

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady, Zajęcia praktyczne	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Salę wykładową wydziału	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, studium przypadku w warunkach naturalnych, dyskusja dydaktyczna, opis przypadku, pogadanka, burza mózgów	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Wołowicka L., Dyk D.: Anestezjologia i intensywna opieka. Klinika i pielęgniarstwo. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL; Warszawa; 2007 2. Kamiński B., Kubler A.: Anestezjologia i intensywna terapia. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL; Warszawa; 2002 3. Kózka M.: Stany zagrożenia życia. Wybrane standardy opieki i procedury postępowania pielęgniarstwa. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego; Kraków; 2001 4. Larsen R., (red. Wyd. Pol.) Kubler A.: Anestezjologia. Urban & Partner; Wrocław; 2001

	uzupełniająca	1. Anestezjologia i Intensywna Terapia 1/96 (styczeń – marzec), Piotrkowski D. Gaszyński W., Kaszyński Z., Współczesne metody zwalczania bólu pooperacyjnego. Warszawa. 2. Andres, (red.) Wytyczne 2010 Resuscytacji Krążeniowo – Oddechowej, Europejska Rada Resuscytacji. Chernowa B.: Farmakoterapia w intensywnej opiece medycznej PWN; Warszawa; 1996 3. Huber A., Krasek – Kreutzinger B.: Kompendium pielęgniarstwa. PZWL; Warszawa; 1995 4. Urcg G., Juergen S.: Wkłucia dożylnie i przetaczania płynów. BIBLOMED; 1991 5. Wordliczek J., Dobrogowski J.: Leczenie bólu. PZWL; Warszawa; 2007
--	---------------	---

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

Zapoznanie z patomechanizmem, diagnostyką i terapią najczęstszych stanów zagrożenia życia

Przygotowanie studenta do opieki nad pacjentem w stanie zagrożenia życia, leczonym w oddziale intensywnej terapii, z powodu zaburzeń kardiologicznych, oddechowych, metabolicznych oraz do kompleksowej opieki nad pacjentem nieprzytomnym, żywionym parenteralnie.

Poznanie podstawowych pojęć z zakresu anestezji oraz roli pielęgniarki anestezjologicznej w opiece nad pacjentem z uwzględnieniem specyfiki znieczulenia.

4.2. Treści programowe

WYKŁADY

Ocena stanu zagrożenia życia (ocena kliniczna, monitorowanie nieinwazyjne i inwazyjne)– warunkiem bezpieczeństwa pacjenta.

Wewnątrzszpitalne zatrzymanie krążenia. RKO: BLS/ALS dorośli/dzieci. Opieka poresuscytacyjna. Etyka w RKO.

Opieka nad pacjentem w okresie okołoperacyjnym – przewidywanie, wczesne rozpoznawanie i zapobieganie powikłaniom po znieczuleniu (ogólnym i regionalnym).

Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego w znieczuleniu ogólnym/ regionalnym. Specyfika opieki przed w trakcie i po znieczuleniu - uwzględnienie zagrożeń wynikających ze stanu klinicznego pacjenta.

Przygotowanie noworodka do zabiegu operacyjnego w znieczuleniu ogólnym. Specyfika opieki uwzględniająca okres adaptacyjny noworodka i odrębności anatomiczne.

Profesjonalne przygotowanie pielęgniarki warunkiem bezpieczeństwa i jakości prowadzonej terapii bólu. Wykorzystanie oceny natężenia bólu do wprowadzenia właściwej techniki leczenia bólu ostrego.

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE

Przygotowanie do znieczulenia i opieka nad pacjentem znieczulonym ogólne i regionalne.

Dokumentowanie procesu znieczulenia.

Przygotowanie sprzętu anestezjologicznego: aparatu do znieczulenia, zestawu do intubacji oraz leków stosowanych w znieczuleniu ogólnym i regionalnym

Postępowanie pielęgniarstwo w ostrych stanach zagrożenia życia pochodzenia oddechowego - metody wentylacji mechanicznej, monitorowanie wentylacji, odzwyczajanie od respiratora.

Postępowanie pielęgniarstwo w ostrych stanach zagrożenia życia pochodzenia krążeniowego

Udział pielęgniarki w żywieniu enteralnym i parenteralnym pacjentów intensywnej terapii oraz pielęgnowanie pacjentów wg standardów żywienia

Prowadzenie dokumentacji chorego w oddziale intensywnej terapii.

Monitorowanie przyrządowe i bezprzyrządowe pacjentów w OIOM-ie

4. 3. Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/standardu
SEMESTR V				
WYKLADY				
w zakresie WIEDZY:				
W01	Wymienia objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku	++	PIEL1P_W118	D.W1
W02	Omawia zasady diagnozowania chorych przygotowywanych do znieczulenia	++	PIEL1P_W122	D.W5
W03	Charakteryzuje a zasady organizowania opieki w intensywnej terapii	++	PIEL1P_W131	D.W14.
W04	Omawia standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie w intensywnej terapii	+	PIEL1P_W157	D.W40
W05	Wyjaśnia zasady przygotowania Sali operacyjnej do zabiegu w znieczuleniu ogólnym i regionalnym	+++	PIEL1P_W158	D.W41
W06	Charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta w trakcie zabiegu operacyjnego, obejmującego monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym	+++	PIEL1P_W159	D.W42
W07	Omawia przebieg procesu znieczulenia i wskazuje zasady i metody opieki nad pacjentem po znieczuleniu.	+++	PIEL1P_W160	D.W43
W08	Opisuje zadania pielęgniarki anestezjologicznej w trakcie znieczulenia i po znieczuleniu regionalnym	+++	PIEL1P_W161	D.W44
W09	Rozpoznaje stan zagrożenia życia i opisuje monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi	+++	PIEL1P_W162	D.W45
W10	Objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS – basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS – advanced life support);	++	PIEL1P_W163	D.W46.
W11	Omawia zasady profilaktyki zakażeń w oddziałach intensywnej terapii i na bloku operacyjnym;	+++	PIEL1P_W164	D.W47.
W 12	Charakteryzuje metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności w anestezjologii i intensywnej terapii	++	PIEL1P_W143	D.W26.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K 1	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE				
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia;	++	PIEL1P_U133	D.U16.
U02	Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne chorych z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej	++	PIEL1P_U136	D.U19
U03	Pielęguje pacjenta z rurką intubacyjną i tracheotomijną	+++	PIEL1P_U138	D.U21

U04	Prowadzi dokumentację i ocenia bilans płynów u pacjenta	++	PIEL1P_U142	D.U25
U05	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	++	PIEL1P_U143	D.U26
U06	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych	++	PIEL1P_U144	D.U27
U07	Ocenia poziom bólu, reakcje chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe	++	PIEL1P_U146	D.U29
U08	Dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych	++	PIEL1P_U149	D.U32
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece	+	PIEL1P_K1	D.K1.
K02	przestrzega praw pacjenta;	+	PIEL1P_K5	D.K5.
K03	rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe;	+	PIEL1P_K6	D.K6.
K04	przestrzega tajemnicy zawodowej;	+	PIEL1P_K7	D.K7.
K05	przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami.	+	PIEL1P_K10	D.K10.

4.3. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela.	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

4.4. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			X	X	X	X	

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	20	
- Udział w wykładach	20	
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne – zajęcia praktyczne	40	
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	5	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne – przygotowanie sprawozdania		
Łączna liczba godzin	65	
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Opieka paliatywna
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Piel.
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Dr n. med. Stanisław Gózdź
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n. med. Stanisław Gózdź
1.9. Kontakt	

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	IV
2.5. Wymagania wstępne	Podstawy pielęgniarstwa, podstawy psychologii

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykłady 30(20*),Zajęcia praktyczne 40.	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, problemowy, metoda opisu przypadku Metody aktywizujące: metoda przypadku, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacji, dyskusja dydaktyczna Metody podające: pogadanka, dyskusja.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. de Walden- Gałuszko K., Kaptacz A.(red.): Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. Wyd. PZWL, Warszawa 2008. 2. de Walden- Gałuszko K.(red.): Podstawy opieki paliatywnej. Wyd. PZWL, Warszawa 2006. 3. Koper A., Wrońska I.: Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową. Wyd. Czelej, Lublin 2003. 4. de Walden-Gałuszko K.: Wybrane zagadnienia psychoonkologii i psychotanatologii. Psychologiczne aspekty choroby nowotworowej, umierania i śmierci. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego. Gdańsk 1992, 8-62.

	uzupełniająca	1. Ślusarska B., Zarzycka D., Zahradniczek K. (red.): Podstawy pielęgniarstwa. Tom I. Założenia teoretyczne. Część II i III. Wyd. Czelej, Lublin 2008. 2. Krasuska M.E., Turowski K.(red.): Standardy w pielęgniarstwie onkologicznym, Wyd.NEUROCENTRUM, Lublin 2005. 3. de Walden- Gałuszko K., Majkiewicz M.(red.): Ocena jakości opieki paliatywnej w teorii i praktyce. Wyd.Akademia Medyczna Gdańsk, Gdańsk 2001. 4. Ciechaniewicz W. (red.): Pielęgniarstwo. Ćwiczenia. Rozdz. Udział pielęgniarki w opiece paliatywnej.Wyd. PZWL, Warszawa 2001. 5. de Walden-Gałuszko K.: Problemy psychoonkologiczne rodziny. W: de Walden-Gałuszko K.:Psychoonkologia. Biblioteka Psychiatrii Polskiej. Kraków 2000, 83-100.
--	---------------	--

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

C1 Poznanie modelu i organizacji opieki oraz standardów postępowania w opiece paliatywnej i hospicyjnej,
C2 Ukazanie specyfiki opieki paliatywnej/terminalnej w odniesieniu do dzieci, dorosłych i rodzin chorych
C3 Poznanie objawów emocjonalnych i fizycznych występujących w różnych schorzeniach nowotworowych i chorobach o niepomyślnym rokowaniu w związku z istotą choroby lub/i zastosowanym leczeniem i przedstawienie roli i zadań pielęgniarki w rozpoznawaniu i rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych-prowadzeniu procesu pielęgnowania

4.2. Treści programowe

Wykłady

Ruch hospicyjny – rys historyczny, założenia i podstawy,
Organizacja opieki paliatywnej/hospicyjnej w Polsce - rola pielęgniarki w opiece hospicyjnej.
Objawy fizyczne występujące u chorych w zaawansowanym stadium choroby nowotworowej – rola pielęgniarki w leczeniu objawowym.
Objawy psychiatryczne w chorobie o niepomyślnym rokowaniu
Style i strategie radzenia sobie z chorobą, adaptacja psychiczna.
Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu nowotworowego i cierpienia.
Psychospołeczne aspekty opieki paliatywnej- podstawowe zasady komunikacji, przekazywania niepomyślnych informacji, warunki dobrej rozmowy, błędne zachowania.
Podstawowe zagadnienia z tanatologii.
Stres pracy z przewlekle chorymi o niepomyślnym rokowaniu i umierającymi.
Zapotrzebowanie na wsparcie społeczne w opiece paliatywnej.
Jakość w opiece paliatywnej.

Zajęcia praktyczne

Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową leczonych różnymi metodami.
Problemy pielęgnacyjne pacjentów z wybranymi chorobami przewlekłymi o niepomyślnym rokowaniu (AIDS, POChP, SM, przewlekła niewydolność nerek).
Dziecko w stanie choroby nieuleczalnej, cierpienia oraz śmierci – rola pielęgniarki w opiece nad chorym i jego rodziną
Zespół wypalenia zawodowego w opiece paliatywnej.
Problemy etyczne w opiece nad chorym i umierającym.
Epidemiologia chorób nowotworowych i przewlekłych o niepomyślnym rokowaniu.

Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasylenia efektu KIERUNKOWEG O ¹ [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru/ standardu
SEMESTR V				
Wykłady				
w zakresie WIEDZY:				
W01	Definiuje pojęcia związane z opieką paliatywną/hospicyjną, terminalną i charakteryzuje system opieki paliatywnej.	++	PIEL1P_W131	D.W14.
W02	Charakteryzuje: problemy zdrowotne chorych w różnym wieku objętych opieką paliatywną, techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece paliatywnej	++	PIEL1P_W126	D.W9.
W03	Zna rolę poszczególnych członków zespołu terapeutycznego w sprawowaniu opieki w terminalnej fazie choroby.	++	PIEL1P_W123	D.W6.
W04	Charakteryzuje drabinę analgetyczną , zna zasady postępowania farmakologicznego w opiece paliatywnej.	++	PIEL1P_W125	D.W8.
W05	Zna objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych, zasady diagnozowania objawów i planowania opieki nad chorym w opiece paliatywnej.	+++	PIEL1P_W167	D.W50.
W06	zna procedurę postępowania z ciałem pacjenta zmarłego.	+++	PIEL1P_W168	D.W51.
ZAJĘCIA PRAKTYCZNE				
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	Formułuje diagnozę pielęgniarstwa, definiuje cele i plan opieki nad chorym w opiece paliatywnej w zależności od wieku, rozpoznanych zaburzeń i powikłań wynikających z toczącego się schorzenia i stosowanej terapii.	++	PIEL1P_U118	D.U1.
U02	Projektuje działania z zakresu: opieki nad rodziną pacjenta w stanie terminalnym	++	PIEL1P_U139	D.U22.
U03	Ocenia poziom bólu różnymi skalami, wdraża odpowiednie postępowanie przeciwbólowe i zapewnia warunki do godnego umierania.	++	PIEL1P_U146	D.U29.
U04	Zapewnia warunki do godnego umierania.	++	PIEL1P_U147	D.U30.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	Wykazuje aktywność i kreatywność w poszerzaniu wiedzy, kompetencji zawodowych i rozwoju osobowości własnej na rzecz jak najlepszej opieki nad powierzoną grupą chorych.	+	PIEL1P_K2	D.K2.
K02	Szanuje godność podopiecznego i jest wrażliwy na problemy człowieka w terminalnej fazie choroby i jego rodziny.	+	PIEL1P_K1	D.K1.
K03	Współpracuje z zespołem terapeutycznym w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych i dylematów etycznych.	+	PIEL1P_K8	D.K8.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasylenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

4.3. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
Uzyskanie z testu 50% -60% maksymalnej ilości punktów.	Uzyskanie z testu 61% -70% maksymalnej ilości punktów.	Uzyskanie z testu 71% -80% maksymalnej ilości punktów.	Uzyskanie z testu 81% -90% maksymalnej ilości punktów.	Uzyskanie z testu 91% i więcej maksymalnej ilości punktów.
Zajęć praktycznych				
Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Zapamiętywanie i odtwarzanie. Bierny odbiór. Korzystanie ze źródeł po ukierunkowaniu przez nauczyciela.	Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Interpretacja własna sytuacji i zjawisk. Samodzielne korzystanie ze źródeł wykazanych w literaturze przedmiotu.	Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych, w sytuacjach trudnych pod kierunkiem nauczyciela. Wykazuje poprawne rozumowanie w kategoriach przyczynowo-skutkowych, samodzielne wyciąganie wniosków z omawianych sytuacji. Wartościowanie wg. obiegowych kryteriów. Samodzielne korzystanie ze źródeł wskazanych i wyszukanych.	Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych. Poprawne rozumowanie w kategoriach przyczynowo-skutkowych. Sprawne posługiwanie się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych. Wyrażanie samodzielnej oceny zagadnień i problemów używając poprawnej argumentacji. Korzystanie z kilku źródeł w ocenie problemu.	Posiadanie zasobu wiedzy określonego programem. Biegle posługiwanie się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych. Wyrażanie samodzielnej oceny zagadnień i problemów, wyrażanie swojego zdania używając odpowiedniej argumentacji. W sposób twórczy i interesujący stawianie nowych hipotez, rozwiązywanie nowych zadań, wyciąganie wniosków i proponowanie nowego spojrzenia na poruszane zagadnienia. Korzystanie z różnych źródeł.

4.5 Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	Wykłady – zaliczenie pisemne TEST		X		X-proces pielęgnowania		

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	70	
Udział w wykładach	30	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach		
Udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne zajęcia praktyczne	40	
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	20	
Przygotowanie do wykładu	5	
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	10	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne... Przygotowanie pracy pisemnej – pracy domowej	5	
Łączna liczba godzin	90	
PUNKTY ECTS za przedmiot	4	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	PODSTAWY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO
	angielskim	

4. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I
1.4. Profil studiów	Praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	IPiP
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Lek. med. Jacek Lech
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Lek. med. Jacek Lech
1.9. Kontakt	

5. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Moduł nauki podstawowe
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	I
2.5. Wymagania wstępne	Podstawowe pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii, oraz opieki specjalistycznej

6. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

6.1. Formy zajęć		WYKŁAD
		ĆWICZENIA
6.2. Sposób realizacji zajęć		Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK
6.3. Sposób zaliczenia zajęć		Zo
6.4. Metody dydaktyczne		wykład informacyjny, opis, opowiadanie, prezentacja multimedialna
6.5. Wykaz literatury	podstawowa	1.Anders J. (red.): Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo – oddechowa. Kraków 2004. 2. Buchfelder M., Buchfelder A. Mikaszewska-Sokolewicz M.(tłum.) Podręcznik pierwszej pomocy. PZWL 2008. 3. Chapleau W., Smreka J. (red. Wyd. Pol.)Ratownictwo medyczne. Poradnik kieszonkowy Wydawnictwo Medyczne Górnicki 2009
	uzupełniająca	1. Brongel L., Duda K. (red.): Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała. Wyd. PZWL, Warszawa 2001. 3. Jakubaszko J. (red.): Medycyna ratunkowa. Wyd. Urban&Partner, Wrocław 2003. 4. Strużyna J. (red.): Oparzenia w katastrofach i masowych zdarzeniach. Wyd. PZWL,

7. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

7.1. Cele przedmiotu
SEMESTR V
- Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zasad i sposobów udzielania pierwszej

pomocy przedlekarskiej; - Nabycie umiejętności zarówno teoretycznych jak i praktycznych w prowadzeniu działań ratowniczych zgodnie ze standardami Europejskiej Rady Resuscytacji BLS i ALS u dzieci i dorosłych. - Kształtowanie poczucia odpowiedzialności w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia człowieka

7.2. Treści programowe

WYKŁADY:

Podstawy prawne udzielania pierwszej pomocy.
 Organizacja i funkcjonowanie systemu Ratownictwa Medycznego w Polsce.
 Medycyna ratunkowa jako element systemu bezpieczeństwa publicznego.
 Pierwsza pomoc przedlekarska w miejscu zdarzenia lub nagłego zagrożenia życia.
 Stany zagrożenia życia - interwencje będące w zakresie kompetencji pielęgniarstwach.
 Udzielanie pierwszej pomocy w obrażeniach wielonarządowych.
 Ocena stanu poszkodowanego.
 Wyróżniki medycyny katastrof. Organizowanie akcji ratunkowej.
 Współczesne zagrożenia pochodzenia naturalnego i technicznego. Zarządzanie kryzysowe w katastrofach, klęskach żywiołowych.
 Ocena stanu życia i zdrowia w miejscu katastrof, segregacja chorych, przygotowanie poszkodowanych do transportu.
 Współpraca z jednostkami ratownictwa medycznego.
 Postępowanie ratownicze w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz sytuacjach szczególnych skażenia: chemicznego, radiacyjnego i biologicznego.

ĆWICZENIA:

Pierwsza pomoc. Zabezpieczenie rannego i/lub chorego przed dodatkowymi urazami.
 Pierwsza pomoc w zranieniach i w krwotokach, w amputacji urazowej.
 Pierwsza pomoc w złamaniach
 Pierwsza pomoc w uszkodzeniach kręgosłupa. urazach czaszki. klatki piersiowej, jamy brzusznej. miednicy.
 Pierwsza pomoc w przypadku ciał obcych w nosie, gardle, przełyki, oku i uchu,
 Pierwsza pomoc w rażeniu prądem i piorunem.
 Pierwsza pomoc w przypadku utonięć, duszenia.
 Zasady udzielania pomocy w przypadku użądleń i ukąszeń.
 Pierwsza pomoc w przypadku oparzeń i odmrożeń.
 Zasady i procedury postępowania w zatruciach..
 Pierwsza pomoc w obrażeniach wielonarządowych.
 Pierwsza pomoc w utracie przytomności.
 Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia u dzieci.

4.3 Efekty kształcenia dla przedmiotu				
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Stopień nasycenia efektu przedmiotowego [+] [++] [+++]	Odniesienie do efektów kształcenia	
			dla kierunku	dla obszaru
SEMESTR I				
w zakresie WIEDZY:				
W 01	Omawia zasady pierwszej pomocy przedmedycznej;	+++	PIEL1P_W16 6	D.W49.
W 02	opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne;	+++	PIEL1P_W16 5	D.W48.
W 03	zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	+++	PIEL1P_W15 7	D.W40.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:				
U01	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia;	++	PIEL1P_U133	D.U16.

U02	wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzyszytowe udrażnianie dróg oddechowych;	+++	PIEL1P_U134	D.U17.
U03	doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu;	+++	PIEL1P_U131	D.U14.
U04	prowadzi edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia;	+	PIEL1P_U132	D.U15.
U 05	doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki;	+++	PIEL1P_U140	D.U23.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:				
K01	systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	+	PIEL1P_K2	D.K2.

¹ W przypadku uzupełniania stopnia nasycenia efektu przedmiotowego wpisu dokonuje Kierunkowy Zespół ds. Programów Kształcenia zgodnie z macierzą pokrycia efektów kierunkowych.

4.4 Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
wykład				
- wiedza i umiejętności studenta w zakresie wymagań podstawowych - operuje pojęciami ale nie potrafi łączyć zagadnień w logiczne ciągi	- wiedza i umiejętności studenta w zakresie wymagań podstawowych - podejmuje próby wykonania zadań - przy pomocy wykładowcy jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia - w sytuacjach problemowych stara się wykorzystać swoją wiedzę	- w zakresie wiedzy ma niewielkie braki - inspirowany przez wykładowcę potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności - operuje pojęciami fizjologicznymi, stara się wykorzystać swoją wiedzę, ale nie zawsze dochodzi do prawidłowych wniosków	- w zakresie wiedzy ma niewielkie braki - potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności - operuje pojęciami fizjologicznymi, w sytuacjach problemowych wykorzystuje swoją wiedzę i często dochodzi do prawidłowych wniosków	- student w stopniu wyczerpującym opanował materiał programowy - sprawnie operuje pojęciami fizjologicznymi - samodzielnie formułuje problemy, jest dociekliwy i konsekwentnie dąży do rozwiązania problemu - wykorzystuje różne źródła informacji, oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki

4.5 Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
	X		X				

5 BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	40	
Udział w wykładach	20	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	20	
Udział w konsultacjach		
Udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	
Przygotowanie do wykładu		
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	5	
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	5	
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	50	
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	

*kartę należy wypełnić zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik do karty

